Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 5 WARSZAWA, DNIA 31 STYCZNIA 1938 R. Rok założenia 1921

GAZETA GIEŁDOWA i LOSOWAŃ

TYGODNIK FINANSOWO-GIEŁDOWY I GOSPODARCZY

Krzepiące słowa

W pamiętnej swej grudniowej mowie programowej w Sejmie **Wicepremier Kwiatkowski** powiedział:

„Zyskujemy nowe i ważne potwierdzenie od strony prywatno — gospodarczej — przełomu w naszej sytuacji gospodarczej. Spora ilość spółek akcyjnych zgłosiła do zatwierdzenia wcale zadowalające bilanse. Tę psychologię wydajnej i rentownej pracy pragniemy podtrzymać. Izby Skarbowe otrzymały odmienne od dotychczasowych instrukcje... Instytucje gospodarcze osiągające normalną, zdrową rentowność nie mogą być za taki rezultat karane."

I w innym miejscu:

„Bezpośrednio z rozwojem ożywienia gospodarczego kraju i wzrostem inicjatywy prywatnej łączy się problem ulg podatkowych dla inwestycyj gospodarczo celowych. Wnioski, jakie w tej dziedzinie przedłożę Izbom Ustawodawczym, będą miały na celu skoordynowanie i uporządkowanie pociągnięć dotychczasowych oraz wyraźne uprzywilejowanie nakładów posiadających znaczenie dla całokształtu gospodarki narodowej."

I wreszcie:

„Chcąc pobudzić społeczeństwo nasze do wysiłków wysuwam wnioski o ulgach inwestycyjnych, by premiować tych, którzy w zgodnym wysiłku z Rządem pracują nad rozbudową naszego aparatu wytwórczego, którzy nie unikają ryzyka gospodarki na własny rachunek".

Wicepremier i minister Skarbu Inż. Eugeniusz Kwiatkowski

Spółki akcyjne i giełda

Rok temu rynek warszawski, a tym bardziej rynki prowincjonalne nie zajmowały się zupełnie akcjami. Drobne tranzakcje, które zawierano na zebraniach giełdowych były nic nie znaczącą grą, która pozostawała w granicach dziennych obrotów (jeśli wyłączyć akcje Banku Polskiego, mające charakter lokacyjny)—około 10 tys. zł. Obecnie stan rzeczy uległ radykalnej zmianie.

Zwyżka zrodziła zainteresowanie; z tego ostatniego z kolei rodzi się zwyżka. Nie będziemy tu dociekali, co było pierwej: zainteresowanie, czy zwyżka? Kwestię tę rozpatrywaliśmy wielokrotnie w szeregu artykułów, które na tym miejscu zamieszczaliśmy od dłuższego czasu To jest pewna, że obroty wzrosły pięciokrotnie i zwiększają się w dalszym ciągu bezustannie, kursy zaś wykazują różnice często ogromne, jeśli chodzi o niektóre akcje.

Uczyńmy przegląd tej zwyżki od początku 1937 roku, uwzględniając przeciętne kursy miesięczne w ciągu roku ubiegłego do grudnia:

akcje Banku Polskiego podniosły się z 108,11 z kuponem 8 zł za 1936 rok do 110,10 z kuponem 8 zł za 1937 rok; w dn. 29 stycznia r. b. kurs ich doszedł do 116;

akcje Banku Handlowego w w Warszawie notowane były w ciągu całego roku nie wyżej jak 45,ale w końcu stycznia r. b. podniosły się do 50 w płaceniu:

akcje Starachowickich Zakładów Górniczych z 32,19 doszły w grudniu r. b. zaledwie do 32,52, ale w dn. 29 stycznia r. b. osiągnęlv kurs 38,30, a notowane były już i 40;

akcje Lilpop Rau i Loewenstein z 13,30 za akcję 25 złotową, t. j. z 53.20 za akcję 100 złotowa, podniosły się do 58.77 w grudniu, w dn. 28 stycznia r. b. notowane były 63.50;

akcje Norblin, B-cia Buch i T. Werner w okresie od stycznia do grudnia podrożały od 53 do 66.25 bez kuponu zł 6.50; w dn. 21 stycznia osiągnęły poziom 85;

akcje Modrzejowskie Zakł. Górn. Hutn. z 6.93 doszły w grudniu do 11.89; w dn. 29 stycznia r. b. były 15;

akcje Ostrowieckich Zakł. z 25.36za akcję 50-złotową, t. j. 50.72 za 100-złotową, podniosły się do 51.20 bez kuponu zł 2; w dn. 28 stycznia r. b. notowane były 55.50;

akcje Warsz. Fabr. Cukru z 26.69 bez kuponu zł 2.50 podniosły się do 34,13; w dn. 26 stycznia r. b. osiągnęły kurs 37;

akcje Warsz. Kopalń Węgla z 16.58 doszły w grudniu do

27.35; w dn. 29 stycznia r. b. poszły jeszcze w górę — do 31;

akcje Haberbusch i Schiele z 37.50 podniosły się, pomimo obcięcia kuponu zł 2 do 44.94; w dn. 29 stycznia r. b. notowane były 49.25;

Oto wahania akcyj, które znajdowały się na giełdzie warszawskiej w obrocie, jeśli nie codziennym, to częstym. Od czasu do czasu urzędowa cedula wzmiankowała także o tranzakcji tej lub innej akcji; ale były to wypadki sporadyczne, rzadkie, wspomnijmy o nich jednak dla pełni obrazu:

akcje Przem. Mydl. i Perf. F. Puls zanotowane zostały po kursie 85 bez kuponu z. 5;

akcje L. Spies i Syn — po kursach 37.90 i 34.50;

akcje Częstocickie Tow. Fabr. Cukru — po kursach od 30 bez kuponu zł 2 do 32.50;

akcje Fabr. Cukru Choceń po 150 za akcję 400-złotową;

akcje Cukr. Dobre — po 52.50 za akcję 120-złotową;

akcje Cement. Wysoka — po 32..25 z kuponem zł 2;

akcje Tomaszowskiej Fabr. Sztucz. Jedw. — po 122.67 za akcję 120-złotową w grudniu r. ub.;

akcje Zakł. Żyrardowskich — również w grudniu r. ub. po 59.63.

Powyższe notowania podaliśmy na podstawie kursów ceduły urzędowej. Ale poza obrębem tranzakcyj, które zostały zarejestrowane w cedule, dokonywane bywają obroty nieurzędowe, t. zw. prywatne, o których dowiedzieć się można tylko przypadkowo. Oczywiście, że kursy takich tranzakcyj nie mają charakteru autentyczności. Pismo nasze podaje je stale z obowiązku kronikarskiego na podstawie zasięganych informacyj. Ale kursy te, powtarzamy, mają raczej charakter orientacyjny, przybliżony, szacunkowy, choć zdarzają się i kursy istotnie dokonanych tranzakcyj.

Wśród akcyj, które bywają przedmiotem tranzakcyj nieurzędowych, często zdarzają się takie, które dotyczą akcyj wprowadzonych do ceduły urzędowej. Interes dochodzi nieraz do skutku w bezpośrednim zetknięciu się srton, lub dotyczy niewielkiej ilości sztuk nie nadającej się do notowania, lub wreszcie załatwiony jest poza giełdą. Dokonywane są jednak w Warszawie także tranzakcje akcjami, które wcale nie są wprowadzone do ceduły urzędowej, lub które są notowane tylko na giełdach prowincjonalnych.

Nie od rzeczy będzie wymienić niektóre z nich. Są to między innymi:
akcje Cerata, Sole Potasowe, Kijewski i Scholtze,Radocha, Strem, Przemysł Chemiczny w Polsce, Nitrat, Zakł. Chem. Grodzisk, Elektryczność, P. T. E., Elektrownia w Pruszkowie, Elektrownia Krakowska (notowna w Krakowie), Cukrownie: Gosławice, Lublin, Ostrowite, Strzyżów, Trawniki, Cementownia Wołyń, Pierwsza Fabr. Lokomotyw, H. Cegielski (notowany w Poznaniu), Rohn i Zieliński, K. Rudzki i S-ka, Elibor, Jabłkowscy, Zieleniewski i Fitzner i Gamper, Lombard, Leszczyński i S-ka, Granat, Firley (notowany we Lwowie), Fabr. Ołówków Majewski i inne.

I tu mamy dość oryginalny widok. Z jednej strony, figurują liczne spółki akcyjne na cedule urzędowej, — figurują, ale nie są nigdy notowane. Co osobliwsza zaniechano nawet od kilku lat rejestrowania kursów orientacyjnych, w końcu roku, przy czym dla usprawiedliwienia tego przytaczane są racje mniej lub więcej, najczęściej mniej, przekonywające. Z drugiej strony, akcje licznych spółek urzędowych, nie wprowadzonych na giełdę, bywają przedmiotem tranzakcyj.

To nienormalne zjawisko jest tylko wynikiem nienormalnej sytuacji tutejszego rynku kapitałowego, — sytuacji, która jest z kolei wynikiem niedostatecznego zainteresowania się tym rynkiem zarówno przez publiczność, jak i przez same spółki.

Niewątpliwie, powiał teraz inny wiatr i zainteresowanie się wzmaga. Dzisiejszy numer specjalny naszego pisma stara się, w miarę sił, przyłożyć rękę do akcji, podjętej przez czynniki rządowe, a zmierzające do rozbudzenia krajowego rynku kapitałowego. Bez rynku, który przedsiębiorczości prywatnej dostarczać może kredytu długoterminowego, inwestycyjnego, nie podobna sobie wyobrazić istotnego i trwałego rozwoju życia gospodarczego kraju.

E. R. T.

Towarzystwo Kredytowe Miejskie w Warszawie

Adres Towarzystwa: Warszawa, ul. Czackiego 23, (własny gmach).

Rok założenia: 1870.

Teren działalności: Województwo Warszawskie.

Władze Towarzystwa:

Zebranie Pełnomocników; Komitet Nadzorczy:

Prezes: *A. hr. Potocki*

Dyrekcja:

Prezes: *Min. Ignacy Matuszewski*

Stan emisji na 31.XII. 1937 roku — zł 177.800.850.—; w tym zł 13.069.050 — 4½%; reszta zaś — 5%.
Wielkość odcinków: 50, 100, 500, 1.000, 2.500, 5.000, i 10.000 zł.
Termin losowań: 2 maja i 2 listopada.
Termin płatności kuponów: 2 stycznia i 1 lipca.
Gdzie odbywa się wypłata wylosowanych listów i płatnych kuponów: w biurze Towarzystwa, Czackiego 23, Warszawa.

Na podstawie statutu z dnia 7 sierpnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 401) oraz uchwały Nadzwyczajnego Zebrania Pełnomocników Towarzystwa z dnia 15 grudnia 1936 r. Towarzystwo Kredytowe Miejskie w Warszawie wznowiło udzielanie pożyczek długoterminowych na nieruchomości miejskie w 5% listach zastawnych, wypuszczonych w odcinkach wartości nominalnej po zł 100, zł 500, zł 1.000 i zł 2.500, których wzór zatwierdzony został przez Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 13 lutego 1937 r. Nr D. II. 3167/3/37.

Listy zastawne tej emisji będą umarzane w każdym półroczu na sumę nominalną, nie niższą od przypadającej do umorzenia według planu amortyzacji wszystkich pożyczek, udzielonych w listach tejże emisji. Pożyczki w 5% listach zastawnych emisji 1936 r. udzielane są tylko na okresy umorzenia lat 17, 26 i 32½, t. j. ściśle według wzoru pożyczek 5% przedwojennych.

Losowanie listów zastawnych do umorzenia dokonywane będą w gmachu Towarzystwa na 2 miesiące przed każdym terminem płatności kuponów. Pierwsze losowanie odbędzie się w dniu 2 maja 1938 roku. Wstęp na salę w czasie losowania dozwolony jest dla wszystkich.

Za każdy wylosowany list zastawny okaziciel jego otrzyma zapłatę gotówką w wysokości sumy nominalnej listu. List powinien być złożony z kuponami, których terminy płatności nie nadeszły. Wartość kuponów brakujących potrąca się.

Odsetki od listów zastawnych w wysokości 5% w stosunku rocznym, płatne co pół roku z dołu, Towarzystwo będzie wypłacać okazicielom właściwych kuponów każdego 2 stycznia i 1 lipca, aż do terminu, w którym kapitał odnośnych listów będzie płatny na skutek wylosowania.

Listy zastawne wypuszczone są łącznie z arkuszami kuponowymi, obejmującymi 30 kuponów półrocznych. Po upływie terminu ostatniego kuponu, płatnego w dniu 2 stycznia 1952 r. (N.30), okazicielom listów zastawnych wydane zostaną arkusze kuponowe na dalszy okres czasu.

Terminowa wypłata odsetek od listów zastawnych i należności za wylosowane listy jest zabezpieczona:

1) wierzytelnościami hipotecznymi Towarzystwa z tytułu udzielonych pożyczek;
2) funduszem rezerwowym;
3) całym pozostałym majątkiem Towarzystwa;
4) wreszcie, gdyby powyższe środki okazały się niewystarczające, odpowiedzialnością zbiorową wszystkich nieruchomości, obciążonych pożyczkami Towarzystwa, proporcjonalnie do niespłaconych części pożyczek.

Towarzystwo ma prawo dyskontowania wylosowanych listów zastawnych i kuponów bieżącego półrocza.

Posiadacza listu zastawnego lub kuponu uważa się za właściciela.

Wszystkie listy zastawne Towarzystwa mają wszelkie prawa papierów pupilarnych i są dopuszczone do obrotów i notowań na Giełdzie pieniężnej w Warszawie.

Na zasadzie powyższego prospektu i na mocy uchwały z dnia 8 lipca 1937 roku, Rada Główna Giełdy pieniężnej w Warszawie dopuściła do obrotów i notowań giełdowych 5% listy zastawne Towarzystwa Kredytowego Miejskiego w Warszawie emisji 1936 r.

Rekordowe obroty portu gdyńskiego w r. 1937

Według dokonanych przez Urząd Morski obliczeń, ogólne obroty towarowe portu gdyńskiego za cały r. 1937 wyniosły 9.147.270,9 ton. Z całej sumy obrotu rocznego przypada na obroty zamorskie 9.006.176,3 ton. na obroty przybrzeżne łącznie z W. M. Gdańskiem 22.236,5 t., a na obroty drogą wodną z wnętrzem kraju — 118.858,1 ton. W obrotach zamorskich za r. 1937 przywóz wynosił 1.718.003,7 ton, a wywóz 7.288.172,6 ton. W porównaniu do ogólnych obrotów towarowych portu gdyńskiego za r. 1936, obroty ogólne w r. 1937 wykazują wzrost o 16,1 proc. Liczba uzyskanych obrotów rocznych w wysokości 9.147.270,9 ton dotychczas nie była osiągnięta przez żaden port bałtycki. W stosunku do 1936 r. przywóz zamorski wykazuje wzrost o 28,6 proc., a wywóz zamorski o 13,7 proc.

Z BANKU POLSKIEGO

Bilans za II dekadę stycznia 1938 r.

W drugiej dekadzie stycznia zapas złota powiększył się o 0,4 mln. zł do 435,6 mln. zł, natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz obniżył się o 2,9 mln zł do 34,3 mln. zł.

Suma wykorzystanych kredytów zmniejszyła się o 49,7 mln. zł do 595,2 mln. zł, przy czym portfel wekslowy obniżył się o 37,6 mln. zł do 564,8 mln. zł; portfel zdyskontowanych biletów skarbowych zmniejszył się o 14,0 mln. zł do 4,6 mln. zł; stan pożyczek zabezpieczonych zastawami wzrósł o 1,9 mln. zł do 25,7 mln. zł.

Pozycja „inne aktywa" zmniejszyła się o 8,6 mln. zł do 222,9 mln. zł, pozycja zaś „inne pasywa" uległa wzrostowi o 1,2 mln. zł do 151,7 mln. zł.

Natychmiast płatne zobowiązania spadły o 26,8 mln. zł do 349,7 mln. zł.

Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — obniżył się o 36,3 mln. zł do 963,3 mln. zł. Pokrycie złotem wynosi 35,91%.

Stopa dyskontowa 4½ stood pożyczek zastawowych 5½%.

Emisje Banku Gospodarstwa Krajowego

W końcu 1937 r. Bank Gospodarstwa Krajowego posiadał w obiegu następujące emisje:

Listy zastawne	376.278.707,28
Obligacje budow.	72.329.497,98
Obligacje kom.	375.043.282,48
Obligacje bank.	18.589.438,00
Ogółem	842.240.925,74

z wyłączeniem emisyj specjalnych i emisyj przejętych po b. Banku Krajowym.

Emisje listów zastawnych, oprocentowane na 8% wzgl. 7% rocznie, mają okres umorzenia 36½ letni. Kupony są płatne w dniu 30 czerwca i 31 grudnia każdego roku. W tych samych terminach płatne są listy wylosowane, przy czym umorzeniu przez losowanie podlega taka suma nominalna listów, która odpowiada funduszowi umorzenia, pomniejszonemu o wykup z wolnej ręki dokonywany przez Bank oraz o dokonywane efektywnymi listami przez dłużników spłaty kapitałowych części rat pożyczek hipotecznych, zabezpieczających emisje.

Zaznaczyć należy, że w myśl statutu Banku na poczet pokrycia emisyj nie mogą być wliczane zaległe raty umorzenia. Wskutek tego wysokość funduszu umorzenia oparta jest na planach amortyzacyjnych pożyczek i nie zależy od rzeczywistych wpłat dłużników.

Listy zastawne są zabezpieczone:

1) pożyczkami hipotecznymi, udzielonymi najwyżej do wysokości połowy szacunku nieruchomości,

2) specjalnym funduszem rezerwowym.

3) innymi rezerwami Banku.

Posiłkowym zabezpieczeniem jest gwarancja Skarbu Państwa za terminową opłatę odsetek i kapitału.

Listy zastawne mają wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne.

Zarówno kapitał listów zastawnych jak i ich kupony są wolne od podatku od kapitału i rent.

W związku z obniżką oprocentowania i przedłużeniem okresu umorzenia pożyczek długoterminowych w 1932 r. Bank obniżył do 5½% oprocentowanie tych listów zastawnych, które znajdowały się na rynku kontrolowanym, przedłużając ich okres obiegu do lat 50, przy czym z listów zastawnych zabezpieczonych pożyczkami ziemskimi utworzono zamkniętą emisję 4½% 55-letnią.

Kursy listów zastawnych utrzymują się na giełdzie w niezmienionej wysokości 94% dla 8%-owych, 83¼% dla 7%-owych i 81% dla 5½%-owych.

Obligacje budowlane są 15½ letnie i oprocentowane na 8% rocznie. Część ich uległa konwersji w 1932 r. na papiery 5½% i 50-letnie. Zabezpieczone są pożyczkami hipotecznymi, udzielanymi w granicach od 50% do 80% wartości szacunkowej nieruchomości. Wszelkie inne postanowienia w stosunku do emisji listów zastawnych odnoszą się także do obligacyj budowlanych. Kurs obligacyj wynosi 93%, a skonwertowanych 81%.

Obligacje komunalne obiegają na wolnym rynku w dwóch typach: 8% z okresem obiegu 20½ lat i 7% z okresem obiegu 30 lat od daty emisji. Po konwersji w 1932 r. przybyły jeszcze 5½% obligacje 49½-letnie.

Płatności kuponów i wylosowanych obligacyj przypadają 1 kwietnia i 1 październik. Obligacje są zabezpieczone wierzytelnościami Banku z tytułu udzielonych pożyczek komunalnych, a poza tym rezerwami Banku tak jak listy zastawne. Gwarancja Skarbu Państwa stanowi dodatkowe zabezpieczenie terminowej opłaty odstek i kapitału. Inne postanowienia i przywileje są takie same jak dla listów zastawnych. Kursy obligacyj utrzymywały się na tym samym niezmiennym poziomie co i kursy odpowiednio oprocentowanych listów zastawnych.

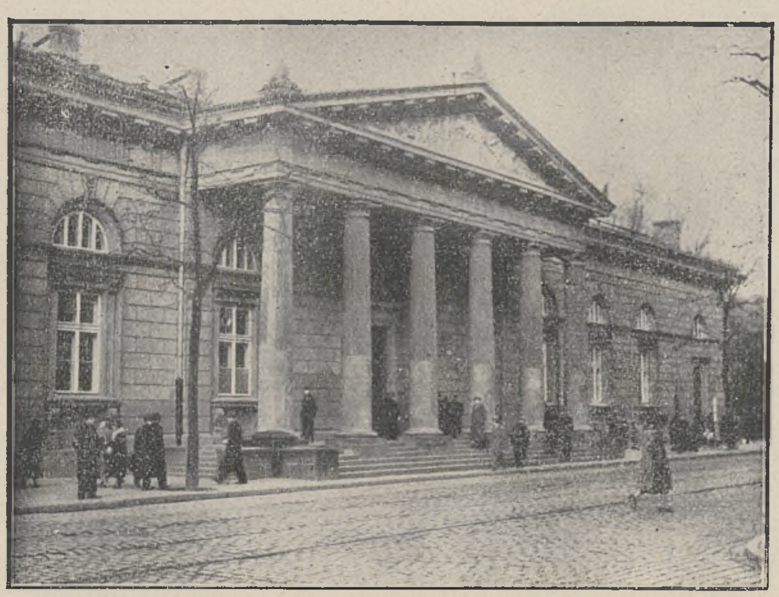
Obligacej bankowe obiegające na wolnym rynku są 7½%, 19-letnie, na rynku kontrolowanym — 5½%, 23 i pół-letnie.

Zabezpieczone są wierzytelnościami Banku z tytułu udzielonych pożyczek przemysłowych. Inne postanowienia i przywileje są takie same jak dla obligacyj komunalnych. Obligacje bankowe nie są notowane na giełdzie.

Kupony emisyj Banku można sprzedawać przed terminem płatności w Centrali Banku i wszystkich jego Oddziałach z potrąceniem odpowiedniego dyskonta.

Przy uwzględnieniu korzyści osiąganych z losowania rentowność emisyj 8% i 7% wynosi około 9%, a 5½% około 7%.

Giełda Pieniężna w Warszawie

Giełda Pienieżna w Warszawie ma swoją dawną historię, aczkolwiek jej obecne formy organizacyjne powstały przed siedemnastu laty.

Polskie giełdy, jako zgromadzenia handlujących, istniały już w XIV wieku i są wymienione w dokumentach historycznych.

Akta Zgromadzenia Kupców m. Warszawy stwierdzają, że pierwsza giełda pieniężna powstała w 1757 r. i odbywała się w ratuszu staromiejskim, gdzie schodzili się się kupcy dwa razy na tydzień, by załatwiać sprawy bankierskie i handlowe.

Ta giełda jednak powoli zanikała, aż dopiero Kodeks Handlowy francuski, wprowadzony w Księstwie Warszawskim w 1809 r., stanowi: „Giełda Handlowa jest to zgromadzenie handlujących, kapitanów okrętowych, ajentów wekslowych, maklerów pod powagą rządu odbywane".

Lecz i ta giełda nie rozwinęła się należycie, nie miała ona ustawy własnej, była raczej przepisem kodeksowym, niż realnym urządzeniem.

Ścisła historia giełdy warszawskiej rozpoczyna się od roku 1817, kiedy postanowieniem Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 12 kwietnia była wydana pierwsza ustawa giełdowa w Polsce. Na mocy tego postanowienia już w dn. 12 maja 1817 r. została otwarta Giełda Warszawska w sali byłego Pałacu Królów Saskich.

Przeszło pól wieku Giełda Warszawska rządziła się przepisami postanowienia Namiestnika z 1817 roku. Już wkrótce po wydaniu tych przepisów ujawniły się ich wady i luki, zaczęto myśleć o konieczności oparcia giełdy o inne podstawy i utworzenia samoistnej korporacji giełdowej.

Pod wpływem szybkiego rozwoju życia gospodarczego w kraju myśl o reorganizacji giełdy dojrzewała coraz bardziej, aż wreszcie w 1817 r. same władze podjęły inicjatywę reformy, mianowicie ówczesny Prezes Banku Polskiego Roguski wystąpił z projektem reorganizacji.

Nowa ustawa Giełdy Warszawskiej zatwierdzona została przez władze rządowe w 1872 r. i od tej chwili Giełda Warszawska weszła w nowy okres działalności, znacznie rozszerzonej w stosunku do poprzednich swoich uprawnień.

Działalność Komitetu Giełdowego Warszawskiego w tym kierunku na podstawie ustawy 1872 r. trwała blisko 50 lat.

W 1921 r. Sejm Ustawodawczy Rzeczypospolitej Polskiej opracował ustawę o organizacji giełd w Polsce, w listopadzie zaś 1921 r. został zatwierdzony statut Giełdy Pieniężnej w Warszawie, który rozpoczął nową erę działalności Giełdy Warszawskiej.

W 1924 r. wydane zostało rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji giełd w Polsce, które zastąpiło poprzednią ustawę z 1921 r. Na zasadzie tego rozporządzenia zatwierdzony został nowy statut Giełdy Pieniężnej w Warszawie w dniu 8 maja 1925 r.; statut ten obowiązuje dotychczas z tą zmianą, że do Rady Giełdowej wybiera się 18 członków oraz do Komisji Rozjemczej 12 członków.

Organizacja Giełdy Warszawskiej na podstawie prawa z 1921 i 1924 r. znacznie zmieniła zakres prac giełdy, sprowadzając je niemal wyłącznie do zakresu prac, związanych z handlem pieniężnym.

W d. 18 marca 1935 r. ustawa z r. 1924 została znowelizowana, zmiany jednak dotyczą głównie giełd towarowych i tylko w nieznacznym stopniu giełd pieniężnych.

Giełda Warszawska posiada charakter instytucji zamkniętej, to znaczny wstęp na giełdę posiadają tylko członkowie giełdy; wyjątkowo zaś są dopuszczone w charakterze gości, którym nie wolno zawierać tranzakcyj, osoby postronne, lecz nie więcej jak trzy razy na miesiąc dla jednej osoby.

Przedmiotem obrotów i notowań giełdowych są papiery wartościowe, czeki, przekazy, waluty, szlachetne kruszce.

Organem wykonawczym Zgromadzenia Giełdowego jest Rada Giełdowa składająca się z 18 osób wybranych na 3 lata przez ogólne Zebranie członków Zgromadzenia Giełdowego.

Dla rozstrzygania zarzutów natury etycznej stawianych członkom Giełdy przy Giełdzie istnieje Komisja Dyscyplinarna, składająca się z 5 członków i 3 zastępców, wybranych na 1 rok przez Radę Giełdową.

Dla rozstrzygania sporów, wynikających z tranzakcji giełdowych jest powołany Sąd Rozjemczy, złożony z członków powołanych z wyboru Ogólnego Zgromadzenia na 1 rok.

Na czele biura Giełdy stoi dyrektor, mianowany przez Radę Giełdową. Przy biurze istnieje biuro statystyczne.

Zarząd nad Giełdą sprawuje Minister Skarbu za pośrednictwem Komisarza Giełdowego lub jego zastępców.

Tow. Kredytowe Ziemskie

w Warszawie

WŁADZE TOWARZYSTWA

Komitet Towarzystwa: — Prezes: August Popławski, Viceprezes: Jan Czarnowski, Radcowie: Marian Arkuszewski, Kazimierz Fudakowski, Stanisław Kobyłecki, Roman Lasocki, Zygmunt Leszczyński, Aleksander Mazaraki, Stanisław Milewski, Zygmunt Nadratowski, Jan Radoszewski.

Dyrekcja Główna: — Przewodniczący: Adam Łuniewski, Dyrektor Finansowy: Józef Zajda, Dyrektor: Antoni Bądzyński, Zastępcy Dyrektora: Włodzimierz Scipio del Campo, Stanisław Zdziarski.

Komisarz Rządowy Towarzystwa: Jan Jerzy Komarnicki.

Szef Biura i Naczelnik Wydziału Prezydialnego: Edward Malicki.

BILANS NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny: Pożyczki w listach zastawnych złotych 221.275.812.86. Terminowe i przedterminowe umorzenie pożyczek w listach zastawnych zł 6.742.591.14. 4½% pożyczki w gotowiźnie złotych 6.819.581.04. Należności bieżące z dóbr zł 12.657.578.30. Należności rozłożone z dóbr zł 854.287.23. Należności ulegające rozpoznaniu i decyzji Dyrekcji Głównej co do Konwersji zł 32.703.33. Kupony od wylosowanych listów zastawnych zł 1.262.03. Gotowizna w bankach i kasie zł 3.740.733.37. Papiery procentowe należące do funduszu rezerwowego Towarzystwa zł 157.970.44. Papiery procentowe należące do funduszów ruchomych T-wa zł 1.278.787.26. Nieruchomości zł 1.173.547.94. Ruchomości zł 129.106.52. Podatek skarbowy od kuponów (do odzyskania przy realizacji kuponów) zł 26.269.63. Różne zaliczenia i sumy do rozrachowania zł 2.281.170.47. Różnice kursowe zł 1.221.71. Dobra, które przeszły na własność T-wa zł 9.045.955.43. Wyrównanie rachunków frankowych zł 709.389.22. Razem zł 266.927.967.92. Dłużnicy za gwarancje zł 3.000.000.—. Rachunek z rządem rosyjskim zł 14.139.319.35. Należności z dóbr, położonych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej zł 20.430.521.48.

Stan bierny: Emisja listów zastawnych zł 216.064.104.—. Fundusz terminowego i przedterminowego umorzenia listów zastawnych zł 6.742.591.14. Fundusz na realizację listów zastawnych ubiegłych terminów płatności zł 2.027.908.32. Fundusz na realizację kuponów od listów zastawnych zł 9.507.714.48. Fundusz potrącony przy realizacji wylosowanych listów zastawnych za kupony brakujące zł 697.40. Należności bieżące z dóbr zł 93.232.44. Dług zagraniczny zł 1.982.880. Fundusz konwersyjny z art. 16 ustawy z dnia 20.XII. 1932 r. zł 4.021.774.75. Fundusz rezerwowy złotych 10.579.944.18. Fundusz jubileuszowy zł 109.587.85. Fundusz do rozporzadzenia Ogólnego Zebrania Władz T-wa złotych 3.510.143.12. Fundusz w nieruchomościach zł 1.173.547.94. Fundusz amortyzacyjny ruchomości zł 114.100.67. Fundusze przechodnie złotych 1.810.356.32. Zobowiązania ciążące na dobrach, które przeszły na własność Towarzystwa zł 9.045.955.43. Wyrównanie rachunków dolarowych i frankowych zł 143.429.88. Razem zł 266.927.967.92. Gwarancje wydane zł 3.000.000. Fundusz w należnościach od rządu rosyjskiego zł 14.139.319.35. Fundusz w należności z dóbr, położonych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej złotych 20.430.521.48.

RACHUNEK WYDATKÓW I DOCHODÓW

Winien: Wydatki administracyjne zł 1.429.334.99. Wydatki rzeczowe zł 148.548.41. Świadczenia zł 182.507.28. Wydatki prawne, koszty sądowe i hipoteczne zł 158.908.96. Podatki od nieruchomości i lokali, opłaty stemplowe złotych 49.688.54. Różne zł 183.981.41. Bonifikata opłat skarbowych francuskich udzielona dobrom zł 276.067.41. Pokrycie reszty strat w zwiazku z sanacją interesów T-wa zł 242.846.44. Przelew do funduszu rezerwowego na zasadzie art. 260 ustawy Towarzystwa 5% od dochodów brutto w sumie zł 2.475.276.57½ zł 123.763.83. Przelew do funduszu do rozporządzenia Ogólnego Zebrania Władz Towarzystwa przewyżki dochodów nad wydatkami w okresie sprawozdawczym zł 261.949.36½. Razem 3.057.596.63½.

Ma: Procenty od walorów, bankowe i różne zł 895.316.07½ Procenty zwłoki od należności z dóbr zł 1.168.063.15. Przewyżka dochodów ponad wydatki z dóbr, które przeszły na własność Towarzystwa zł 291.379.52. Komorne zł 71.570. Dochody różne zł 48.947.83. Opłaty na administrację przy racie grudniowej 1936 r. od pożyczek Towarzystwa zł 582.320.06. Razem zł 3.057.596.63½.

Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce
Spółka Akcyjna
Zakłady w Chrzanowie
Biuro Zarządu w Warszawie, Zgoda 8

FABRYKA BUDUJE:
- **Lokomotywy normalnotorowe — osobowe i towarowe**
- **Lokomotywy wąskotorowe — spalinowe i parowe dla wszelkiej szerokości toru**
- **Lokomotywy kopalniane — elektryczne i spalinowe**
- **Motorowe walce szosowe do budowy i konserwacji dróg szosowych**
- **Drezyny motorowe**
- **Maszyny parowe okrętowe**
- **Karoserie stalowe samochodowe i różne części do wyrobu samochodów**
- **Narzędzia pomiarowe i warsztatowe do obróbki metali**

DOSTAWCA:
Polskich Kolei Państwowych, Generalnej Dyrekcji Kolei Państwowych Bułgarii, Dyrekcji Kolejowej Łotwy, Socjalistycznych Republik Radzieckich, Towarzystwa Kolei Żelaznych Marocco i innych.

PRZEDSIĘBIORSTWA AKCYJNE

Chętnie mówi prasa nasza, zwłaszcza ta, która zbliżona jest do kól kierowniczych kraju, o wielkich dziełach inwestycyjnych już dokonanych lub planowanych przez czynniki publiczne. Najczęściej przy tym czynione są zarzuty przed siębiorczości prywatnej, że nie umiała czy nie chciała uczynić tego, co obecnie państwo za nią musi wykonywać. W najlepszym razie odpuszczana jest tej przedsiębiorczości wina z racji nie posiadania odpowiednich kapitałów, tak jakby państwo posiadało własne fundusze, nie zaś czerpało z prywatnych.

Ale gdy ono z tych funduszów korzysta w sposób dowolny — krótko lub długoterminowy, przedsiębiorczość prywatna na kredytami krótkoterminowymi dysponować może tylko w rozmiarach ograniczonych, „kontyngentowanych", z długoterminowych zaś wcale.

Obecnie jednak, zdaje się, następuje zwrot na lepsze. Usilowaliśmy te pomyślniejsze tendencje przedstawić w artykule wstępnym dzisiejszego numeru naszego pisma. Na następnych kartach przesuniemy przed oczami czytelnika szereg przemysłowych spółek akcyjnych, które, nie bacząc na wspomniane wyżej, niezbyt pomyślne warunki ogólno — finansowe, pracują i rozwijają się. Są one nieodpartym świadectwem żywotności polskiego przemysłu prywatnego. Należy mieć nadzieję, że w warunkach bardziej sprzyjających, zapowiedzianych przez najwyższe czynniki rządowe, dojdzie on do stanu, godnego Wielkiego Kraju, jakim jest Polska.

Spółka Akcyjna Wielkich Pieców i Zakładów Ostrowieckich

Rok założenia: 1886.

Adres centrali: Warszawa, Pl. Napoleona 9, tel. 5-59-80.

Władze firmy:

Rada Nadzorcza:

p. Ludwik Frère — Prezes
Andrzej Wierzbicki — Vice-Prezes
Ludwik Żychliński — Vice-Prezes
Tadeusz Karszo-Siedlewski
Mieczysław Hofman
Ferdynand Germanès
Leopold Hoogvelst
Antoni Wieniawski
Edward Neusester
Emil Landsberg

Zarząd:

p. Emil Duquesne — Przewodniczący
Wacław Dąbrowski
Józef Van Ginderdeuren
Andrzej Zalewski.

Czynności Firmy: Zakłady górniczo - hutnicze i metalowo-przetwórcze. Fabryka Wagonów. Warsztaty Mechaniczne wraz z krewnymi oddziałami.

Ilość zatrudnionych pracowników: umysłowych ok. 450, fizycznych 5.415 na 1. I. 1938 r.

Miejsce i Nr. wpisu do Rej. Handl.: Sąd Okręgowy w Warszawie, Dział B. Nr. Lł. 7322.

Zrzeszenia i org. gospod., do których firma należy:

1. Zrzeszenia: Związek: Polskich Hut Żelaznych, Stow. Hutników Polskich, Związek Eksportowy Pol. Hut Żelaznych, Centralny Związek Przemysłu Polskiego i inne — pokrewnej branży.
2. Organizacje gospodarcze: Syndykat Polskich Hut Żelaznych, Biuro Sprzedaży Rur Zjednoczonych Odlewni Polskich „Ruropol", Syndykat Polskich Odlewni Stali, Konstrukcje Stalowe.

Banki, z którymi firma pracuje:

1. — stałe: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego. P. K. O., Bank Handlowy w Warszawie,
2. — doryweczo: Bank Francusko - Polski, Oddz. w Katowicach, Polski Bank Komercyjny, Bank Zachodni, Polski Bank Komunalny.

Kap.akcyjny i inne własne kapitały: kap. akc. Zł. 20.000.000.— (dwadzieścia milionów).

Obrót w ostatnim roku: zł 26.659.247.70 (w 1936 r.).

Wysokość zysków bilans. za ostatnie 3 lata:

1933/4 (18 m-cy)	Zł	1.282.074,91
1935	„	1.531.653,32
1936	„	1.836.505,85

Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 200.000 szt. à 100.— zł.

Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat:

1931/32	— 7%
1932/33	— 5%
1933/34	— —
1935	— 4%
1936	— 2%

Obligacje

Suma obligacyj będących w obiegu: Zł 2.411.125.—.
Oprocentowanie: 5%.
Waluta, w jakiej obligacje są emitowane: w zł w zł.
Wysokość odcinków: à Zł 25.—.
Termin losowań i termin wypłaty: Losowanie każdego 1 maja, termin wypłaty każdego 1 sierpnia, spłata do r. 1952.
Termin płatności kuponów: 1 luty i 1 sierp.
Rodzaj zabezpieczenia i gwarancje: hipoteczne na nieruchomościach w Warszawie.
Ostatnie kursy notowane na Giełdzie: sierpień 1935 r. 45% nom.
Banki zagraniczne, z którymi Towarzystwo pracuje: Banque de Bruxelles.

Towarzystwo Przemysłu Metalowego K. RUDZKI i S-ka sp. akc.

Rok założenia firmy: 1858. Sp. Akc. 1892.

Adres Centrali: Warszawa, Wiejska 3

Zarząd:
Hipolit Gliwic
Jerzy Bauerertz
Antoni Gintowt
Marian Zakrzewski
Gustaw Włodek
Karol Mroczkowski

Komisja Rewizyjna:
Wacław Jacobson
Wład. Stala
Piotr Strzeszewski
Roman Zakrzewski
Marian Kaz. Majewski

Dyrekcja:
Dyr. Nacz. Inż. Gustaw Włodek
Dyr. Finans. Józef Siemiński
Dyr. Techn. Jerzy Pomianowski

Czynności firmy: budowa mostów, konstrukcje żelazne.
Ilość zatrudnionych pracowników (umysłowych i fizycznych):
Miejsce i numer wpisu do Rejestru Handlowego: B. Nr. 1.39.XXVIII.4664.
Zrzeszenia i organiz. gospod., do których firma należy: 1) Centr. Zw. Górnictwa, Przem. i Finansów; 2) Pol. Zw. Przem. Metalowy: 3) Konstrukcje Stalowe, Sp. z o. o.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, P. K. O., Bank Handlowy w Warszawie.
Kapitał akcyjny: 4.320.000.—.
Obrót w ostatnim roku operacyjnym: ca 8.000.000.—.
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: à 50 zl — 86.400 sztuk.

Spółka Akcyjna Fabryk Metalowych

Norblin, B-cia Buch i T. Werner

w WARSZAWIE

Rok założenia: 1809.

Adres Centrali i Oddziałów: Centrala: Warszawa, Żelazna 51, Oddział: Głowno koło Łowicza.

Władze firmy:

Rada Nadzorcza:
Stefan Przanowski — prezes
Stanisław Janicki — wiceprezes
Wacław Werner — wiceprezes

Członkowie:
Mieczysław Hofman
Mieczysław Meisner
Mieczysław Porowski
Jerzy Komorowski

Zarząd:
Władysław Domański — dyr.
Kazimierz Pichelski — dyr.

Czynności firmy: Prowadzenie fabryk metalowych oraz sprzedaż artykułów przez te fabryki wyrabianych.
Miejsce i numer wpisu do Rej. Handl. Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział Rejestru Handl. Dział B Nr. 4727/XXIX.
Zrzeszenia i organiz. gosp., do których firma należy: Polski Związek Przem. Metalowych.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Handlowy w Warszawie, P. K. O.
Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: zł 7.500.000.—.
Obrót w ostatnim roku operac.: zł 26.225.122.40.
Wys. zysków bil. za ostat. 3 lata:

Okr. 34/35	zł	458.394.51.
„ 35/36	„	624.291.96.
„ 36/37	„	1.091.473.55.

Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 75.000 akcyj po 100 zł wart. nom.
Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: 1933/34 — zł 3.— od akc. 100 zł, 1934/35 — 3.50 od akc. 100 zł., 1935/36 — zł 5.— od akc. 100 zł, 1936/37 — zł 6.50 od akc. 100 zł.

Tow. Starachowickich Zakładów Górniczych, Sp. Akc.

Rok założenia: 1875. Adres: Warszawa, ul. Warecka Nr. 15.
Władze Spółki: Rada Nadzorcza: *Roman Górecki* — prezes, *Józef Kożuchowski* — wiceprezes, *Leon Barysz, Franciszek Doleżal, Mieczysław Maciejowski, Dr. Feliks Maciszewski, Paweł Minkowski, Rudolf Prich, Stefan Starzyński, Władysław Wielowieyski, Marian Zakrzewski.*
Zarząd: *Czesław Klarner* — prezes, *Tadeusz Neuman, Stanisław Płużański, Jan Prot, Kazimierz Raczyński, Witold Wierzejski.*
Czynności Towarzystwa: Kopalnie Rud Żelaznych, Huta Żelazna i Stalownia, Wysoki Piec, Piece Martinowskie, Walcownia, Elektrostalownia, Odlewnia, Eksploatacja własnych lasów, Tartak, Stolarnia.
Miejsce wpisu do Rejestru Handlowego: Warszawa.
Zrzeszenie i org. gosp., do których firma należy: Związek Polskich Hut Żelaznych, Polski Związek Przemysłowców Metalowych, Związek Przem. Chem., Związek Przem. Handlu Drzewnego.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Pocztowa Kasa Oszczędności, Bank Zachodni, Bank Dyskontowy, Warszawski.

Kap. akcyjny i in. własne kapit.: zł 26.400.000.—.

Obrót w ostatnim roku: zł 45.000.000.—.

Wysok. zysków bilans, za ost. 3 lata: razem zł 197.731.90.

Wysokość dywid. za ost. 5 lat: wskutek ogromnych inwestycyj Zakłady wydzieliły znikomą dywidendę (2% i 1%).

Uwagi: Zakłady Starachowickie posiadają poważne udziały w następujących firmach: Zjednoczone Elektrownie Okręgu Radomsko - Kieleckiego, Zakłady Południowe, Sp. Akc., „Sepewe", Sp. Akc., „Ostrostar", Sp. Akc., Spółka Eksploatacji Bogactw Kopalnianych.

Ilość akcyj ich wartość nom.: 215.500 okazicielskich
48.500 imiennych uprzywil.
à 100 zł.

DALSZE POSTĘPY PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Przemysł chemiczny zalicza się do gałęzi wytwórczości, które stale kroczą szybko naprzód i których rozwój wyraża się najlepiej wzrostem ilości wytwarzanych produktów. Nie ma prawie tygodnia, w którymby nie można było zanotować faktu uruchomienia produkcji jakiegoś nowego artykułu przemysłu chemicznego.

Niezależnie od tego charakterystycznego objawu spotykamy się stale z tendencją rozwojową w zakresie produkcji poszczególnych, dotychczas już wytwarzanych, artykułów. Ubiegły rok, rok ogólnej poprawy w życiu gospodarczym Polski dał na odcinku przemysłu chemicznego cyfry korzystne, stanowiące najlepsze świadectwo ogromnych postępów w dziedzinie wytwórczości i zbytu. Brak jeszcze w tej chwili, niestety, dokładnych danych co do produkcji przemysłu chemicznego odnośnie większej ilości artykułów (a jest ich kilka tysięcy), ale z opracowanych już ostatnio danych można się pobieżnie zorientować, jak dalece pomyślnym był rok 1937 dla tej gałęzi przemysłu. Produkcja azotniaku w Polsce wynosiła w 1936 r. 28.518 ton, podczas gdy w r. ub. wzrosła do poziomu 68.098 ton, a więc zgórą dwukrotnie! Nie o wiele mniejszy był wzrost produkcji saletry „Saletrzak", bo z 11. 822 ton do 18,875 ton. Odpowiednie dane dla wzrostu produkcji innych jeszcze artykułów przemysłu chemicznego przedstawiają się następująco: (najpierw cyfry za 1936 r., a następnie za 1937 r.): przędza jedwabiu sztucznego — 5.317 ton do 6.224 ton, przędziwo sztuczne (textra, lintex i argona) — 570 ton do 1.029 ton, siarczan amonowy — 60,819 ton do 64,323 ton, saletra sodowa—4.685 ton do 7.303 ton, saletra wapniowa — 41,892 ton do 56,626 ton, kwas octowy oczyszczony — 608 ton do 642 ton, soda żrąca — 20.901 ton do 21.615 ton. Z dotychczasowych zestawień wynika, iż nieznaczny spadek produkcji dotyczy tylko sody kalcynowanej, sody krystalicznej, barwników, kwasu solnego, azotanu amonowego, saletry „Nitrofos" i wapnoamonu.

Biorąc za podstawę do porównań nie — produkcję, lecz zbyt tych artykułów w roku ubiegłym, nie trudno się przekonać o poprawie w zakresie sprzedaży na rynku wewnętrznym — także i sody kalcynowanej oraz wapnoamonu.

Tyle mówią cyfry o produkcji i zbycie. Jak się z kolei przedstawiał udział przemysłu chemicznego w roku ubiegłym — w naszym handlu zagranicznym? Jeżeli chodzi o eksport, to mamy do zanotowania dwukrotny wzrost wywozu z Polski sody, a mianowicie z 6,678 ton do 13,135 ton. Taki sam krok naprzód zrobiliśmy w zakresie eksportu siarczanu amonu, którego wywieźliśmy w 1936 r. 32,873 tony, podczas gdy w 1937 r. — 64,018 ton. Eksport karbidu utrzymywał się na poziomie niezmienionym, biel cynkowa zanotowała pewną poprawę, gdyż eksport tego artykułu w 1937 r. wyniósł 8.094 tony, a więc o przeszło 1.700 ton więcej niż w 1936 r. Nieznaczny wreszcie spadek eksportu nawozów z Polski znajduje wytłumaczenie w znacznie wzmożonym zbycie na rynku wewnętrznym wobec niezaprzeczalnej poprawy sytuacji rolnictwa polskiego w r. ub.

Import artykułów chemicznych ma do zanotowania przede wszystkim potwierdzenie zwiększonej samowystarczalności krajowej produkcji barwników syntetycznych (spadek importu o ok. 10%). Import pozostałych produktów chemicznych, a więc tłuszczów i olejów roślinnych, środków farmaceutycznych i lekarstw oraz kosmetyków i nawozów uległ pewnemu zwiększeniu, co jednak należy uważać za objaw zupełnie naturalny wobec ogólnego wzrostu importu do Polski, wywołanego generalną poprawą gospodarczą, powszechnym wzrostem konsumcji, poprawą zarobków robotniczych i lepszą koniunkturą w rolnictwie.

W listopadzie 1937 r. czynnych było 303 zakładów przemysłu chemicznego przy tylko 39 nie czynnych (uwzględniane są tylko takie zakłady przemysłowe, które zatrudniają przynajmniej po 20 robotników, a więc większe). W tych wszystkich właśnie zakładach przemysłu chemicznego było zatrudnionych w listopadzie 46.201 robotników, czyli nieco mniej, niż w najpomyślniejszym pod tym względem miesiącu ubiegłego roku, sierpniu (47,000 robotników). Cyfry te jednak przekraczaja znacznie odnośne dane z 1936 r., kiedy w listopadzie przemysł chemiczny dawał zatrudnienie tylko 40.014 robotnikom. Zatrudnienie wzrosło więc o przeszło 15%. W omawianym listopadzie 1937 r. większość robotników zatrudnionych przy produkcji pracowała stale pełnych 6 dni w tygodniu, a zaledwie 12,7% przypadało na zatrudnionych częściowo i tu też przeważająca ilość pracowała przynajmniej po 4 — 5 dni tygodniowo.

Po omówieniu produkcji, zbytu i udziału w handlu zagranicznym, oraz zatrudnienia — w przemyśle chemicznym, parę słów poświęcić jeszcze wypada wahaniom cen. Wskaźnik cen hurtowych dla chemikalii przeszedł w okresie od grudnia 1936 r. do grudnia 1937 r. pewne wahania, wrócił jednak do poziomu z przed roku, a nawet zatrzymał się — nieco niżej. W grudniu bowiem 1936 r. wskaźnik cen hurtowych chemikalii wynosił 68,7, najwyższy punkt osiągnął w marcu (72,7), by w grudniu 1937 r. ustabilzować się na wysokości 68, przy czym zniżka wskaźnika cen hurtowych postępowała systematycznie w ciągu 9 miesięcy. Również osobno sporządzany wskaźnik cen hurtowych nawozów sztucznych wzrósł początkowo z 67,5 w grudniu 1936 r. do 70,7 w marcu 1937 r. by zakończyć rok ubiegły nawet nieco poniżej poziomu z przed roku, a mianowicie 67,1.

Jeżeli chodzi jeszcze o pobieżne omówienie sytuacji niektórych ważniejszych gałęzi przemysłu chemicznego w 1937 r., to należy zaznaczyć przede wszystkim wydatną poprawę w zakresie produkcji nawozów fosforowych. Polepszenie sytuacji rolnictwa wyraziło się natychmiast większym popytem na nawozy sztuczne, a zużycie superfosfatu uległo w ubiegłym roku dalszemu wzrostowi w ślad za szeregiem ostatnich lat, ale zdolność produkcyjna fabryk superfosfatu jest wyzyskana niespełna w 20%-ach.

Produkcja soli potasowych podniosła się z przeszło 434 tys. ton do 521 tys. ton, przy czym wzrost produkcji postępował równomiernie odnośnie kainitu, sylwinitu i lagbeinitu. Ogólna jednak sprzedaż soli potasowych, jako przede wszystkim pomocniczego nawozu na cele rolnicze, w przeliczeniu na K_2O spadła z 59.700 ton do 55,800 ton. Jak duża była poprawa produkcji i sprzedaży nawozów azotowych, przewidywana już w roku poprzednim, o tym mówią wymownie podane w pierwszej części niniejszego artykułu zestawienia statystyczne. Korzystny wpływ na ożywienie sprzedaży nawozów azotowych w roku bieżącym wywrzeć jeszcze musi obniżka oprocentowania przy kredytach na zakup tych nawozów do 4,5%.

Z.

ŻYRARDÓW
TOWARZYSTWO ZAKŁADÓW ŻYRARDOWSKICH S.A.

Zarząd w Warszawie ul. Traugutta 8

Wszelkie wyroby LNIANE i BAWEŁNIANE.
Wyroby pończosznicze i przędza

Własne SKŁADY: w Krakowie — Mikołajska 6, we Lwowie — Kopernika 4, w Łodzi — Piotrkowska 151, w Poznaniu — Stary Rynek 51, w Wilnie — Niemiecka 35, w Gdańsku — Hundegasse 96. Sklep detaliczny w Warszawie — Plac Małachowskiego 2

Mokotowska Fabr. Chem. Farmaceutyczna

Adolf Gąsecki i Synowie S. A.

Warszawa, Belgijska 7

Rok założenia: 1895.

Adres Centrali: Warszawa, Belgijska Nr. 7.

Władze firmy:

Zarząd:

Adolf Gąsecki — prezes
Mgr. Jan Gąsecki
Teodor Brajerski

Komisja Rewizyjna:

Paweł Kwaśniewski
p. Seroczyńska
Tadeusz Ryniewicz
Jakób Kaliski
Prof. St Skrzywan

Czynności firmy: Fabr. Chemiczno - Farmaceutyczna.
Ilość zatrudnionych pracowników (umysł. i fizycznych): ok. 250.
Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: Warszawa.
Zrzeszenia i organizac. gospod., do których firma należy: Związek Polskiego Przemysłu Farm., Zw. Kupc. Polskich.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Handlowy w Warszawie, Bank Zachodni, Bank Dyskontowy Warszawski, Bank Towarzystw Spółdzielczych, Powsz. Bank Kredytowy, P. K. O.
Kapitał akcyjny: 850.000.—.
Obrót w ostatnim roku operacyjnym: ok. 4.500.000.—.
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 8.500.— à 100.— zł.
Wysokość dywid. za ost. 2 lata: 1935/36 r. — 8%, 1936/37 — 12%.

Fabryka Chemiczna

M. Leszczyński i S-ka

Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1872. Adres: Warszawa, Ogrodowa 32.

Władze Spółki (Rada Nadzorcza i Zarząd): pp. *Edward Steliński, Bolesław Bartkiewicz, Tadeusz Leszczyński, Aleksander Szaniawski.*

Czynności Przedsiębiorstwa: produkcja atramentów, laków, wszelkiego rodzaju klejów biurowych, taśm do maszyn pisz. i liczarek, kalki, matryc, farb szkolnych i artyst. itp.

Ilość zatrudnionych pracowników (umysłowych i fizyczn.): 150.

Miejsce i numer wpisu w Rejestrze Handlowym: Warszawa, dział B. Nr. 1248/VII, 6181/XLII.

Zrzeszenia i organizacje gospodarcze, do których firma należy: Związek Przemysłu Chemicznego Rz. P., Związek Wytwórców Gałęzi Piśmien. - Papierniczej i Związek Wytwórców Artykułów Markowych Rz P.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Zachodni i Bank Związku Spółek Zarobkowych.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały:

kapitał akcyjny	1.200.000.—	
„ zapasowy	217.110.65	
„ amortyz.	809.658.37	2.226.769.02

Obrót w ostatnim roku w sumie: zł 1.748.226.47.

Wysokość zysków bilansowych za ostatnie 3 lata:

za 1934 — zł	145.964.88
za 1935 — zł	146.762.57
za 1936 — zł	152.661.59
	445.389.04

Ilość akcyj i wartość nominalna: 12.000 szt. à 100.— zł.
Ostatnie notowania giełdowe akcyj: 97 zł za 100.—.
Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: zł 493.000.—.

za 1932 — 6%	90.000.—
za 1933 — 6%	90.000.—
za 1934 — 6½%	97.500.—
za 1935 — 7%	105.000.—
za 1936 — 8⅓%	110.500.—
	493.000.—

Przemysł Mydlarski i Perfumeryjny

Fryderyk Puls

Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1852.

Adres Centrali: Warszawa, ul. Wierzbowa Nr. 11.

Władze firmy:

Komisja Rewizyjna:

Stefański K.
Michałowski T.
Modrzejewski T.
Łada Zygmunt, inż.
Heyman J., adw.

Zarząd:

Dr. Litterer Gustaw
Dyr. Bogacki Eust.
Dyr. Łada Al.

Czynności firmy: Fabryka mydeł, perfum i kosmetyk.
Ilość zatr. pracown.: umysłowych — 30, fizycznych — ok. 200.
Miejsce wpisu do rejestru handlowego: Warszawa.
Zrzesz. i org., do których firma należy: Związek Przemysl. Chem., Związek Przemysl. Perfum.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Dyskontowy Warszawski, Bank Zachodni.
Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: zł 2.160.000.—.
Obrót w ostatnim roku: zł 4.000.000.—.
Wysokość zysków bilansowych — 6%.
Ilość akcyj i ich wart. nomin.: 21.600 szt. à 100 zł.
Ostatnie notowania giełdowe akcyj firmy: — 73.
Wysokość dywidendy: w 1936 r. — 5%.

SPÓŁKA AKCYJNA
FABRYK CHEMICZNYCH i HUTY SZKLANEJ

KIJEWSKI, SCHOLTZE i S-ka

Rok założenia: 1822.

Adres fabryki: Warszawa, ul. Siarczana 6.

Zarząd:

Dr. Gustaw Birstein
Marian Lewandowski
Rafał Szereszowski
Michał Szereszowski
Jerzy Szereszowski
Prof. Edmund Trepka

Czynności firmy: Fabryka Chemiczna.
Ilość zatrudnionych pracowników (umysł. i fizyczn.): ogółem 137.
Miejsce i numer wpisu do Rej. Handl.: Warszawa, R. H. B. 1—3.
Zrzeszenia i org. gosp., do których firma należy: Związek Przemysłu Chemicznego Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Fabryk Wyrobów Kamionkowych, Ogniotrwałych i Ceramiki Szlachetnej.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Bank Związku Spółek Zarobkowych, Dom Bankowy D. M. Szereszowski.
Kapitał akc. i in. własne kapitały: akcyjny zł 2.200.000.—, amort. zł 3.828.162.95.
Obrót w ostatnim roku: 1.600.000.—.
Wysokość zysków bil. za ost. 3 lata: straty.
Ilość akcyj i ich wartość nomin.: 22.000.— à 100.— zł.
Kurs przybliżony na 31.XII. 1937 r. — 15—16.

Zakłady Chemiczne Grodzisk

Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1921.
Adres Centrali: W-wa, Marszałkowska 151. Fabryki i Oddziałów: Grodzisk Mazowiecki; Hajnówka, pow. bielski; Wygoda (Małopolska), pow. Dolina.

Władze firmy:

Zarząd: inż. płk. Kazimierz Moniuszko — prezes.

Rada Nadzorcza:

Dr. Tadeusz Garbusiński
Stefan Jarnutowski
Włodzimierz Czermiński
Dr. Antoni Zieliński
Inż. Władysław Danielewicz
Józef Dembowski
Inż. Karol Ginsberg
Dr. Kazimierz Platowski
Dr. Włodzimierz Kozubski
Inż. Roman Orzechowski

Komisja Rewizyjna:

Tadeusz Kotowicz
Dr. Mieczysław Fafrowicz
Dr. Marian Rudkowski
Dr. Zdzisław Łysakowski
Jerzy Wyrzykowski

Czynności firmy: Fabryki Chemiczne.
Ilość zatrudnionych pracowników: (umysł. — 44 i fizyczn. — 520).
Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: B. VI. 1005/RHB XXV/4371 Warszawa.
Zrzeszenia i organiz. gospod., do których firma należy: Związek Przemysłu Chemicznego.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Gosp. Krajowego, P. K. O., Bank Polski.
Kapitał akcyjny: 2.600.000.—.
Obrót w ostatnim roku operacyjnym: c-ka 6.000.000.—.
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: à 100.— zł — 2.600 akcyj.
Kurs przybliżony na dzień 31.XII. 1937 r. — 35.
Wysokość dywidendy za ostatnie 3 lata: — 2%, 4%, 5½%.

Przemysł cementowy w Polsce w 1937 r.

Przemysl cementowy posiada u nas charakter przemyslu sezonowego. Miarą sezonowości jest fakt, że w tym roku zbyt cementu wynosił w styczniu 9,5 ton, podczas gdy w sierpniu 179,6 ton. Stosunek zatem zbytu w obu miesiącach wyniósl jak 1 : 19, co stanowi dostateczęną miarę trudności, z jakimi walczy ten przemysl. Z jednej bowiem strony miesiące zimowe zmuszają z powodu zastoju w zbycie do ograniczenia ruchu fabrycznego do minimum, z drugiej zaś podczas miesięcy letnich nadmiar zamówień o bardzo krótkim terminie dostawy wymaga od producentów bardzo wielkiego wysiłku, aby podołać zapotrzebowaniu. Jasne jest, że taki stan rzeczy powoduje zwiększenie kosztów produkcji i niewyzyskanie pełnej zdolności produkcyjnej fabryk.

Cement bowiem jest towarem w stosunku do swej objętości bardzo tanim i nie da się magazynować w większej ilości w fabryce. Wyobraźmy sobie bowiem tego rodzaju przykład, że cementownia może produkować rocznie 200.000 ton cementu, co przy dziesięciu miesiącach produkcji (dwa odpadają na remont), daje miesięcznie 20.000 ton. Jeżeli więc podczas około 5 miesięcy zastoju zimowego odbiór spada do 1/20, to fabryka pracująca bez przerwy musiałaby z wiosną zgromadzić zapas kilkudziesięciu tysięcy ton cementu. Na to byłyby potrzebne olbrzymie zbiorniki o takiej pojemności jak największe warszawskie gmachy reprezentacyjne, co oczywiście ze względu na ich koszt nie jest do pomyślenia.

Mówiąc o stanie polskiego przemyslu cementowego w ubiegłym r. 1937, to właśnie zjawisko na pierwszym miejscu wymieniamy, gdyż nie tylko w tym roku występje ono tak jaskrawo, ale dlatego, że ciąży ono na całokształcie zagadnień gospodarczych i technicznych, związanych z obecnym stanem naszego cementownictwa. Z tej też przyczyny sprawa ta jest przedmiotem troski fabryk cementu i usiłowań w kierunku złagodzenia dysproporcji między odbiorem cementu w zimie i w lecie.

Zbyt cementu w poszczególnych miesiącach minionego roku oraz dla porównania w kilku latach poprzednich przedstawial się w tysiącach ton jak następuje:

Rok	1928	1933	1936	1937
styczeń	23,9	3,4	13,9	9,5
luty	31,4	3,0	12,7	16,7
marzec	59,0	22,4	75,5	64,1
kwiecień	77,2	33,6	85,6	118,2
maj	05,0	52,5	114,9	144,2
czerwiec	14,0	49,0	132,2	163,8
lipiec	130,1	52,3	136,5	159,2
sierpień	123,9	45,7	121,5	179,6
wrzesień	114,0	48,9	129,4	173,5
październik	113,0	60,0	90,9	149,0
listopad	90,3	27,8	57,7	80,0
grudzień	33,8	5,3	25,3	30,0
Razem	1018,6	403,9	996,1	1237,8

Liczby zbytu w listopadzie i w grudniu 1937 r. podane szacunkowo, gdyż statystyki za te miesiące jeszcze nie ogloszono. Tablica ta wykazuje nam, że stosunek zbytu cementu w najlepszym roku poprzedniej koniunktury (1928), w najgorszym roku kryzysu (1933) i w roku bieżącym wynosi jak:

100 : 40 : 130.

Zbyt więc cementu w roku 1937 był o około 30% większy niż w roku poprzednim, zgodnie zresztą ze wzrostem wskaźnika zbytu także w innych przemysłach, biorących bezpośredni udział w dzisiejszym ruchu inwestycyjnym.

Cena cementu w roku 1937 utrzymywała się na niezmienionym poziomie, t. j. wynosiła za 100 kg w workach papierowych po 50 kg parytet st. kolei Łazy obok Zawiercia dla odbiorców prywatnych ok. 3.50 zł, dla robót rządowych 3,05 zł. Tę stałość ceny należy podkreślić tym dobitniej, że prawie wszystkie inne materiały budowlane wykazały w ostatnim czasie nieraz nawet znaczne podrożenie. Również uległy zwyżce niektóre elementy kosztów produkcji cementu, co usprawiedliwiałoby pewne podwyższenie jego ceny.

Zagadnienie ceny cementu wystąpi najwyraźniej na tle zestawienia przybliżonych wskaźników hurtowych cen cementu, produktów przemysłowych i rolnych za lata 1936 i 1937, które poniżej zamieszczamy przyjmując jak zwykle r. 1928 — 100.

	Rok 1936	Rok 1937
Wskaźnik cen ogólny	54	60
„ „ art. przem.	57	61
„ „ art. rolnych	45	54
„ „ cementu	39	44

Jak widzimy, wskaźnik ceny cementu pozostaje stale poniżej wskaźnika cen inych, nawet rolnych artykułów, i tu leży przyczyna nierentowności przemyslu cementowego, utrzymującej się stale od szeregu lat.

Rok 1937 przynosi zmiany w polskim eksporcie cementu. Utworzone przez fabryki Biuro Eksportowe Producentów Cementu, pomimo bardzo niekorzystnych warunków eksportowych, spowodowanych głównie znaczną odległością fabryk od portu gdyńskiego, czynilo owocne wysiłki w kierunku zdobycia nowych rynków. Podczas gdy wywóz polskiego cementu wyniósł w roku 1935 tylko 8 tys. ton, a w r. 1936 około 12 tys. ton, to w r. 1937 wzrósl do około 16 tys .ton, a na rok bieżący przygotowane są dalsze bardzo poważne zamówienia. Oczywiście, że eksport nie jest pozycją zyskowną, niemniej jednak prze mysl czyni poważne wysilki nad jego wzmożeniem w prze konaniu, że spelnia swój obowiązek aktywizacji naszego bilansu handlowego. Ciekawe jest, że wywóz cementu kieruje się nawet na bardzo odległe rynki zamorskie, jak np. Singapore, Sudan, Argentyna, Brazylia i t. d.

Rok 1938 zapowiada dalszy wzrost zbytu cementu, — jak wielki, tego oczywiście dziś nie da się przewidzieć. Gdybyśmy przyjęli, że zbyt wzrośnie o tę samą wielkość, co o rok wstecz, czyli o 300.000 ton, wtedy będziemy mieli w roku 1938 zbyt 1.600.000ton. Gdybyśmy zaś uznali, że zbyt wzrośnie procentowo w tym samym stosunku, t. j. o 30%, wówczas rok 1938 przyniesie nam zbyt ok. 1.700.000 ton. Prawdopodobnie tak wielkiego zbytu nie osiągniemy, niemniej jednak należy liczyć na dalszą zwyżkę zapotrzebowania. W tym celu też poszczególne fabryki czynią przygotowania inwestycyjne, ograniczone w swych rozmiarach niedostatecznymi możliwościami finansowymi.

Zjednoczone Fabryki Portland-Cementu „FIRLEY"

Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1895.

Adres Centrali: Warszawa, ul. Czackiego 14. Oddziały: Cementownia w Rejowcu Lub., Cementownia w Sierszy Wodnej, Cementownia w Wejherowie, Pomorze, Cementownia Ogrodzieniec k/Zawiercia, Cementownia Rudniki przy st. Rudniki pod Częstochową, Wapienniki i Kamieniołomy w Trzebini.

Władze firmy:

Zarząd:
Hipolit Gliwic — prezes Zarządu
Dr. Viktor Kutten — wiceprezes
Prof. Antoni Schimitzek — wiceprezes
F. Bankier — czł. Zarządu
Roman Knoll — czł. Zarządu

Rada Nadzorcza:
Hr. Edward Mycielski — prezes Rady
Tadeusz Filippi — wiceprezes Rady

Członkowie Rady:
Witold Brzozowski
Jerzy Bauerertz
Dr. Alfred Kutten
Janusz Regulski
Stanisław Siciński
Paweł Gettel
Dr. Józef Lichtensztul

Czynności przedsiębiorstwa: Produkcja cementu portlandzkiego (zdolność produkcyjna 400.000 ton), wapna palonego i nawozowego oraz dachówki azbestowo - cementowe „Eternit".
Ilość zatrudnionych pracowników (umys. i fizycznych): ok. 900.
Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: Sąd Okręgowy w Warszawie, dział B Nr. XXXVII 5580.
Zrzeszenia i organiz. gospodarcze, do których firma należy: Związek Polskich Fabryk Portland-Cementu w Warszawie.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Handlowy w Warszawie, Bank Francusko-Polski.
Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: Kapital zakładowy: zł 13.000.000.—.
Fundusz zapasowy: zł 75.219.74, fundusz amortyz.: zł 3.933.726.—.
Obrót w ostatnim roku: zł 8.850.000.—.
Wysokość zysków bilansowych za ostatnie 3 lata: zysk za 1936 r. zł 245.645.87.
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 260.000 akcyj po zł 50.— nom, które będą zamienione na 130.000 szt. akcyj po zł 100.— nom.

JEŚLIŚ ZNAWCĄ, NIE LAIKIEM,-
PIJ HERBATĘ „z KOPERNIKIEM"
H H
MARKA HANDLOWA
WARSZ. TOW. HANDLU HERBATĄ
A. Długokęcki, W. Wrześniewski
Spółka Akcyjna
WARSZAWA AL. JEROZOLIMSKA 119
SKLEP W WILNIE, UL. MICKIEWICZA 21

„Siła i Światło” S. A.

Rok założenia: 1918.

Adres Centrali: Warszawa, Marszałkowska 94.

Zarząd:

Janusz Regulski

Dyrekcja:

Dyr. Nacz. Janusz Regulski
Dyr. Techn. Stanisław Konczykowski
Dyr. Handl. Leon Krzemiński

Rada Nadzorcza:

Inż. Tadeusz Sułowski — prezes
Louis Frère — wiceprezes
Stanisław Karłowicz — wiceprezes
Ferdinand Germanés
Mieczysław Hofman
Leopold Hoogvelst
Karol Kozłowski
Inż. Szymon Landau
Inż. Andrzej Wierzbicki

Czynności firmy: Budowa i finansowanie elektrowni okręgowych i miejskich, tramwajów i kolei elektrycznych.
Ilość zatrudnionych pracowników: (umysł. — 22; fizycznych — 10.
Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: Warszawa B. 97/3104/5692.
Zrzeszenia i org. gosp., do których firma należy: Związek Elektrowni Polskich Warszawa.
Międzynarodowa Izba Handlowa Warszawa, Izba Handlowa Polsko-Belgijska Warszawa, Związek Przedsiębiorstw Komunikac. w Polsce Warszawa.
Banki, z którymi firma pracuje: P. K. O., Bank Polski, Bank Gosp. Krajowego, Bank Handlowy w Warszawie, Bank Zw. Spółek Zarobkowych, Bank Towarzystw Spółdzielczych.
Kapitał akc. i inne własne kapitały: zł 5.200.000.— akc., 564.765.— zapas., 1.428.898.— rezerw., 413.830.— amortyzacyjny.
Obrót w ostatnim roku: zł 918.422.—.
Wysokość zysków bil. za ost. 3 lata: 260.994.—, 255.070.—, 297.087.—.
Ilość akcyj i ich wartość nomin.: 52.000.— akc. podz. na 41.600.— okazic. 10.400.— imien. uprzywil. po zł 100.— nomin. wartości.
Kurs przybliżony w dn. 31.XII. 1937 r. — 55.—.
Wysokość dywidendy za ostatnie 4 lata: — 3%, 4%, 4%, 5%.

ELEKTROWNIA OKRĘGU WARSZAWSKIEGO, Sp. Akc.

Rok założenia: 1920.

Adres: Biuro Zarządu: Warszawa, Plac Napoleona 9. Wytwórnia: Pruszków, Przejazdowa 22.

Władze firmy:

Zarząd:

Inż. Szymon Landau
Inż. Franciszek Bilek
Inż. Kazimierz Straszewski

Rada Nadzorcza:

Piotr Drzewiecki — prezes
Dudley Ward — wiceprezes

Członkowie:

Barylski Bronisław
Darowski Ludwik
Frère Louis
Hoogvelst Leopold
Kimens Ryszard
Regulski Janusz
Siciński Stanisław

Czynności przedsiębiorstwa: wytwarzanie, przetwarzanie, przesyłanie i sprzedaż energii elektrycznej.
Ilość zatrudnionych pracowników (umysłowych i fizycznych): około 400.
Miejsce wpisu w Rejestrze Handlowym: Warszawa.
Zrzeszenia i organizacje gospodarcze, do których firma należy: Związek Elektrowni Polskich.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Handlowy w Warszawie, P. K. O., K. K. O. m. Warszawy, K. K. O. na powiat Warszawski.
Kapitał akcyjny: Zł 6.000.000.
Obrót w 1936 r.: Zł 6.122.254,42 — prąd
Zł 228.368,19 — grzejniki.
Wysokość zysków bilansowych za ostatnie trzy lata:
1934 r. — Zł 195.985,38.
1935 r. — Zł 333.007,79.
1936 r. — Zł 387.218,14.
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 60.000 akcyj na okaziciela po Zł 100.—.
Kurs przybliżony w dn. 31.XII. 1937 r. — 64.—.
Wysokość dywidendy za ostatnie lata: 1933 r. — 3%, 1934 r. — 3%, 1935 r. — 5%, 1936 r. — 6%.

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskim S. A.

Rok założenia: 1913.

Adres Centrali i Oddziałów: Będzin Małobądzka 141.

Władze firmy:

Zarząd:

Inż. Ignacy Bereszko
Janusz Regulski

Rada Nadzorcza:

Inż. Tadeusz Sułowski — prezes
Louis Frère — wiceprezes
Henryk Dietel
Inż. Emile Duguesne
Karol Eisert
Ferdinand Germanés
Leopold Hoogvelst
Józef Kaczkowski
Inż. Szymon Landau
Dudley Ward
Inż. Andrzej Wierzbicki

Czynności firmy: Elektrownia Okręgowa.
Ilość zatrudnionych pracowników: (umysł. — 62; fizycznych — 152.
Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: Sosnowiec B 11311.
Zrzeszenia i org. gosp., do których firma należy: Związek Elektrowni Polskich, Warszawa.
Banki, z którymi firma pracuje: P. K. O., Bank Polski — Sosnowiec, Bank Gosp. Krajowego — Katowice, Bank Handlowy w Warszawie — Sosnowiec, Bank Zw. Spółek Zarobk. — Sosnowiec.
Kapitał akc. i inne własne kapitały: zł 12.500.000.— akc., 540.373.— zapas., 3.497.198.— rezerw., 9.749.860.— amortyz.
Obrót w ostatnim roku: zł 4.800.343 — (1936 r.).
Wysokość zysków bil. za ost. 3 lata: 152.860.—, 407.608.—, 409.325.—.
Ilość akcyj i ich wartość nomin.: 125.000.— akc. okazic. po zł 100.— nomin. wartości.
Wysokość dywidendy za ostatnie 3 lata: — 3%, 3%, 3%.

Polskie Towarzystwo Elektryczne

P. T. E.

Spółka Akcyjna

Zarząd — Marszałkowska 137

Fabryka, Warszawa - Praga, Terespolska 46/48

Rok założenia: 1918.

Adres filii, oddziałów i agencyj: Zakłady: Warszawa — Praga, Terespolska 46/48, Katowice, Krakowska 11. Przedstawic.: Lwów, Łódź, Poznań, Radom.

Władze Firmy:

Rada Nadzorcza:

Czesław Klarner
Piotr Drzewiecki
Stefan Przanowski
Prof. Konstanty Żórawski
Artur Linden

Zarząd:

Sven Norrman
Aleksander Brzuzek
Wacław Jaroszyński

Czynności firmy: fabrykacja maszyn elektr. wszelkiego rodzaju.
Ilość zatrudnionych pracowników: umysłowych 20, fizycznych 225, razem 245 osób.
Miejsce i numer wpisu do Rej. Handl.: Warszawa, B/II 238.
Zrzesz. i org. gosp., do których f-ma należy: Związek Przedsięb. Elektrotechn. Warszawa, Polski Związek Przemysłowców Metalowych Warszawa.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego.
Kapitał akcyjny: zł 1.625.000.—.
Obrót w ostatnim roku: zł 1.750.000.—.
Ilość akcyj firmy i ich wartość nom.: 10.000 szt. akcyj uprzywilejowanych, 6.250 szt. akcyj okazicielskich à zł 100.—.

Towarzystwo „Elektryczność" S. A.

Rok założenia: 1896.

Adres Centrali i Oddziałów: Warszawa, Czackiego 6. Zakłady: Ząbkowice.

Władze Spółki: — Zarząd:

Edward Natanson — prezes
Edmund Trepka
Józef Jaworski
Ludwik Natanson
N. Schönwald

Czynności firmy: Zakłady Elektro - Chemiczne.
Ilość zatrudnionych pracowników (umysłowych i fizycznych): około 400.
Miejsce i numer wpisu do Rejestru Handlowego: Warszawa B/2 167.
Zrzeszenia i organizacje gosp., do których firma należy: Związek Przem. Chem., Polski Związek Przedsięb. Elektrotechn.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Powszechny Bank Związkowy w Polsce S. A. Bank Cukrownictwa S. A.
Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: 4.000.000.—.
Obrót w ostatnim roku: zł około 3.500.000.—.
Ilość akcyj, ich wartość nominalna: 40.000.— à zł 100.—.
Kurs przybliżony w dn. 31.XII. 1937 r. — 65.—.
Wysokość dywidendy za ostatnie lata: 1934/35 — 3%, 1935/36 — 4%, 1936/37 — 5%.

Ś. p. Bolesław Koskowski

Zmarły należał do najświetniejszych publicystów polskich, a był zapewne najświetniejszym doby ostatniej. Celował jednak nie tylko talentem pisarskim, lecz budził także głęboki szacunek dla swego prawego charakteru i bezkompromisowości przekonań. Należał do grupy konserwatywnych postaci w najlepszym, zachodnio-europejskim słowa tego znaczeniu. Był mianowicie zachowawcą najlepszych tradycyj, bo demokratycznych. Ta nić serdeczna, która wiązała go z demokratyzmem, kazała Mu, choć był żarliwie wierzącym katolikiem, darzyć głęboką sympatią „niewierzącą" Francję. Z całej duszy nie znosił nowoczesnego totalizmu państwowego i pod tym względem On, konserwatysta, zbliżał się często w poglądach do lewicowych prądów społecznych W czasach niegodnego pomieszania pojęć i przekonań pozostawał umysłem jasnym, widzącym wyraźnie drogę, po której należy opinię społeczeństwa prowadzić, z tej drogi nie zbaczał nigdy. Nawet ci, którzy stali na odmiennym od Niego stanowisku, chylili z szacunkiem czoła przed szlachetną intencją Jego przekonań.

Artykuły Zmarłego z zakresu polityki zagranicznej, zamieszczane w „Kurierze Warszawskim" pilnie czytywane były przez szerokie koła publiczności. Nie wahał się on nieraz stawać w śmiałej opozycji do urzędowego kierunku tej polityki. Opozycja ta jednak płynęła nie z małostkowego zamiłowania do krytyki, lecz z całokształtu Jego poglądów na świat i ludzi i z troski o dobro kraju.

Urodził się w 1870 roku. Całe życie męskie spędził w pracy pisarskiej. Zmarł też niemal z piórem w spracowanym ręku.

O aktualnej sytuacji przemysłu elektrotechnicznego

rozmawiamy z p. inż. Piotrem Januszewskim. dyrektorem Polskiego Związku Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych

— *Czy zechciałby Pan Dyrektor przedstawić w paru słowach ogólną sytuację przemysłu elektrotechnicznego w ubiegłym roku?*

— Bardzo chętnie. Jest rzeczą ogólnie wiadomą, że natężenie prac elektryfikacyjnych w Polsce było w tym roku wyższe w porównaniu z latami poprzednimi. Prace te musiały siłą rzeczy pociągnąć za sobą poprawę sytuacji w przemyśle elektrotechnicznym. Z chwilą też, gdy w całym kraju nastąpiła zdecydowana poprawa i podjęte zostały prace inwestycyjne we wszystkich przemysłach na większą skalę, ze znacznym uwzględnieniem prac elektryfikacyjnych w kraju przemysł elektrotechniczny wzmógł produkcję prawie wszystkich ważniejszych swych gałęzi i dziedzin.

— *Jak się przedstawia wzrost produkcji w cyfrach?*

— Przytoczę kilka najważniejszych, operując statystyką porównawczą za jedenaście miesięcy 1936 r. i 1937 r. Produkcja maszyn elektrycznych wzrosła ilościowo z 886 ton do 1.587 ton, transformatorów — z 495 ton do 779 ton, różnych przyrządów elektrycznych domowego użytku — z 241 ton do 380 ton. Ciekawą jest rzeczą, że silnie wzrosła nawet produkcja przyrządów elektromedycznych z 7,5 do 13 ton. Produkcja wyłączników olejowych z 72 do 204 ton, przewodników gołych z 3.732 do 6.362 ton, izolowanych nie ołowionych — 1.947 do do 2.776 ton, ołowionych — 6.248 do 7.135 ton, o mniej więcej 10% podniosła się produkcja akumulatorów i ogniw wraz z częściami, oraz również o 10% liczników energii elektrycznej, o 20% — różnych lamp, o 40% — bezpieczników oraz drobnej armatury rozdzielczej i instalacyjnej i t. d.

— *Jak się to odbija na stanie zatrudnienia?*

— Zatrudnienie w naszym przemyśle jest obecnie zupełnie dobre. Fabryki pracują nad wykonaniem znacznych zamówień krajowych. W niektórych działach trzebaby było właściwie pracować na dwie zmiany. Fabryki nie są na ogół do tego przygotowane, potrzebne by były w tym celu poważniejsze inwestycje, co znowu napotyka na trudności kapitałowe. Trudności są tym większe, że, jak wiadomo inwestycje przemysłowe są pod względem podatkowym zrównane z zyskiem danej fabryki, od którego należy płacić podatki.

Jest to jedno z najbardziej kardynalnych niedopatrzeń naszego systemu podatkowego, który daje ulgi dla inwestycyj mieszkaniowych (budownictwo), a nie uwzględnia tak ważnego dziś momentu inwestycyj przemysłowych.

— *Jeżeli już Pan Dyrektor poruszył tematy podatkowe, to zapytam o tak bardzo dziś aktualną sprawę podwójnego opodatkowania spółek akcyjnych?*

— Sprawa ta interesuje również przemysł elektrotechniczny. Można stwierdzić, iż w sferach zainteresowanych panuje powszechne zadowolenie z powodu poruszenia tej bolączki oraz daje się wyraz *przekonaniu, iż nareszcie sprawa jest na dobrej drodze.*

— *Chciałbym przy sposobności zapytać o położenie przemysłu radiotechnicznego?*

— Przemysł radiotechniczny doznał w sezonie jesiennym pewnego ograniczenia produkcji. Przyczyn należałoby szukać w tym, że zakreślony był pewien program produkcji, który został przed sezonem jesiennym i świątecznym wykonany, programowe obliczenia okazały się cokolwiek za szczupłe i w czasie sezonu fabryki starały się nadrobić, co częściowo udało się i uwidoczni się w rezultatach sezonu zimowego na początku b.r. Statystyka uwidacznia już te cyfry, gdyż ilość wyprodukowanych aparatów lampowych w listopadzie 1937 r. wzrosła prawie dwukrotnie w stosunku do października.

— *A czy można mówić o bliskim już nasyceniu kraju pod względem ilości radioabonentów?*

— O jakimkolwiek nasyceniu nie można jeszcze zupełnie mówić. Polska posiada obecnie nieco ponad 850.000 radioabonentów, a pamiętajmy, że w Niemczech ilość radioabonentów przekracza 10% ogólnej ilości mieszkańców!

— *Jaki jest udział przemysłu elektrotechnicznego w naszym handlu zagranicznym?*

— Eksport wyrobów tego przemysłu z Polski jest jeszcze nader nikły, choć powoli i systematycznie wzrasta, walcząc na rynkach obcych z potężną konkurencją. *W ubiegłym roku eksport ten przedstawiał wartość około 2,5 miliona zł.* W ogóle wywozimy artykuły elektrotechniczne *dopiero od 1932 r.* Są to różne artykuły, eksportowane w niewielkich ilościach: *kable, przewody, żarówki*, są nawet możliwości większego eksportu *aparatów radiowych*, wywozi się nawet *maszyny elektryczne i akumulatory*. Mimo niewielkich dotąd rozmiarów tego pionierskiego eksportu pragnę podkreślić, iż *fakt udziału młodego naszego przemysłu elektrotechnicznego w wywozie jest wyraźnym dowodem dojrzałości polskich konstrukcji i polskiego wykonania — kończy nasz rozmówca.*

Uruchomienie wielkiego pieca

na Górnym Śląsku

Po gruntownym remoncie oddano do ruchu nieruchomiony w r. 1929 wielki piec w hucie „Laura" w Siemianowicach, należącej do „Wspólnoty Interesów". Remont wielkiego pieca objął kompletne odnowienie dołu pieca, spadku i garu, częściowe zastąpienie niektórych ubocznych części pieca oraz remont ogólny. Wydajność pieca przed unieruchomieniem wynosiła 100 do 120 ton surówki dziennie. Obecnie spodziewane jest osiągnięcie wydajności 180 do 200 ton dziennie.

SAMOCHODY

Buick — zawsze doskonałe

Chevrolet — podwozia

trwałe, niezawodne, oszczędne, o nośności

$1^1/_2$ do 5 ton.

Autoryzowana sprzedaż Koncesjonowanej Wytwórni Samochodów

LILPOP, RAU i LOEWENSTEIN S. A.

STOŁECZNE TOWARZYSTWO HANDLU SAMOCHODAMI

Adolf Skwarczewski i S-ka

Warszawa, Kredytowa 2/4, Telefony 2-62-06, 2-00-41

SKŁAD CZĘŚCI — Tel. 2-62-32 STACJA OBSŁUGI — KREDYTOWA 1, Tel. 3-40-30

WSPÓŁPRACA LASÓW PAŃSTWOWYCH Z PRYWATNYMI. LASY PRYWATNE DOSTARCZĄ PÓŁ MILIONA PODKŁADÓW

Na podstawie porozumienia pomiędzy Ministerstwem Komunikacji a Naczelną Dyrekcją Lasów Państwowych zapadło ostatnio postanowienie, że Paged, której, jak wiadomo, poruczona została w tym roku całkowita dostawa podkładów dla P. K. P., zakupi u właścicieli lasów prywatnych pół miliona sztuk podkładów po cenie 6,65 zł za sztukę.

Paged skupuje już od dłuższego czasu podkłady na rynku, przy czym cena wyjściowa wynosi 6,20 zł. za podkład redukcyjny. Wyższa cena, jaką prywatna własność leśna otrzymuje za podkłady wiąże się z wypełnieniem dwu warunków: muszą to być podkłady, wyrobiono z własnego surowca i we własnym zarządzie danego majątku leśnego.

Warunki te oraz wyższa cena, podyktowane zostały dążeniem lasów państwowych do podniesienia prywatnych warsztatów leśnych na wyższy poziom gospodarczy, gdyż dotychczas lasy prywatne ograniczały się w większości wypadków do sprzedaży drewna na pniu, niemal zupełnie nie produkując podkładów.

Najstarsza fabryka dźwigów w Polsce

W roku ubiegłym minęło 35 lat od powstania jedynej specjalnej fabryki dźwigów w Polsce p. f. „Roman Groniowski S. A."

Dzięki fachowemu i sprężystemu kierownictwu fabryka rozrosła się z biegiem lat do potężnych rozmiarów, stając się nietylko w Polsce, ale nawet w Europie jedną z najpoważniejszych firm tej branży. Dość powiedzieć, iż w chwili obecnej jest w Polsce ponad 1.500 dźwigów produkcji Romana Groniowskiego w ruchu.

Fabryka wykonywa dźwigi osobowe, szpitalne, towarowe, dworcowe, okrężne, schody ruchome i t.d.

Dźwigi firmy posiadają: Zakłady Gazowe m.st. Warszawy, dyr. okr. Kolei Państwowych dla st. Warszawa-Wschodnia, dom dochodowy Min. Komunikacji przy ul. Widok 8., Min. Spr. Wew., Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie Dyr. Pol. Mon. Tytoniowego dla Państwowej Fabryki Wyr. Tyton. Warszawa-Miasto, Warszawa — Ochota, Poznań — Jeżyce, Poznań — Bukowska, Poznań— Łazarz i w wielu innych gmachach Monopolu Tytoniowego,Min. Wyznań Relig. i Oświecenia Publ., Min. Skarbu Dyr. Poczt i Tel. i t. d. Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Gmach Central. — P. K.O. w Warszawie.

Czyż podobna wyliczyć 1500 wielkich gmachów w Polsce, w których od lat pracują bez zarzutu dźwigi Groniowskiego.

Katalog firmy Roman Groniowski, z fotografiami- gmachów, wyposażonych w dźwigi firmy składa się na piękny album reprezentacyjnych gmachów Warszawy oraz licznych miast prowincjonalnych.

Jeden z wybitnych konstruktorów dźwigów niemieckich, który niedawno bawił w Warszawie, oświadczył przedstawicielowi naszej redakcji, iż Polska może być dumną ze swych dźwigów pro dukcji Groniowskiego. Te polskie dźwigi—zdaniem inżyniera-konstruktora niemieckiego — wykazują rozmach polskiego przemysłu, który czyni wielkie postępy, dorównując produkcji przemysłowej pod względem jakości czołowych państw przemysłowych Europy Zachodniej.

Czy powstanie Bank Motoryzacyjny

Prasa codzienna donosi, że jeszcze w roku bieżącym powstanie prawdopodobnie Bank Motoryzacyjny, którego celem będzie finansowanie sprzedaży samochodów. Nastąpi to natychmiast po uchwaleniu przez Sejm i Senat ustawy o zastawie rejestrowym na samochody, która zabezpieczy prawa sprzedawcy. Bez dłuższych zabiegów, w drodze skróconego postępowania egzekucyjnego, będzie on mógł każdej chwili odzyskać w pełni swą należność. Wóz, którego nabywca nie spłaca kolejnych rat, zostanie sprzedany na licytacji, a pieniądze odbiera firma względnie instytucja, finansująca sprzedaż.

Z tych względów koncepcją stworzenia Banku Motoryzacyjnego **zainteresowały się koła finansowe**, a także czynniki miarodajne, które udzielą odpowiedniego poparcia poważnym poczynaniom w tej dziedzinie.

Naczelnym zadaniem Banku było by **wspomaganie swymi środkami pieniężnymi sprzedaży ratalnej i kredytowej.** Istnieje dzięki temu możliwość rozłożenia spłaty należności **na 2-letnie, a nawet dłuższe raty.**

1937 r. przyniósł 61 miln. zł. ujemnego salda bilansu handlowego

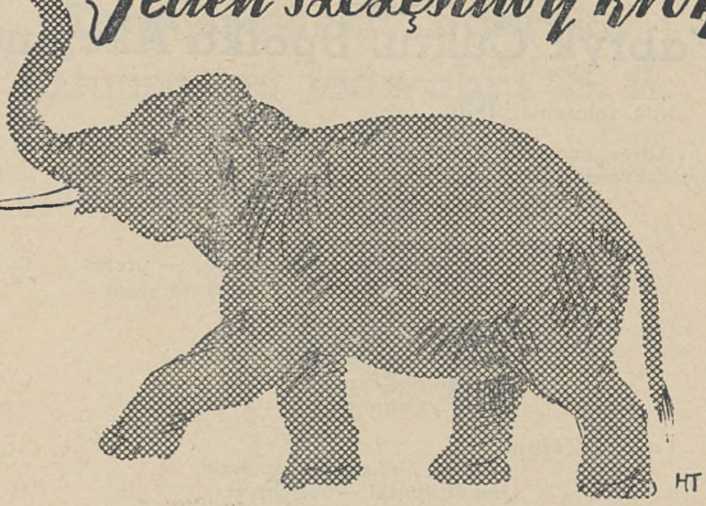
Handel zagraniczny Polski i W. M. Gdańska przedstawiał się w całym roku 1937 następująco (w nawiasie dane za r. 1936): przywóz 1.254.341 tys. zł (1.003.435 tys. zł), wywóz 1.192.580 tys. zł (1.026.208 tys. zł.).

Jak widać z tych liczb, obroty handlu zagranicznego Polski w r. 1937 wykazały w porównaniu z r. 1936 poważny wzrost. Ponieważ import wzrósł w większym stopniu niż eksport — wystąpiło ujemne saldo w kwocie 61.761 tys. zł. W 1936 r. bilans handlowy miał niewielkie saldo dodatnie.

*

Bilans handlu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej i W. M. Gdańska w grudniu 1937 r. przedstawia się, jak następuje: Przywóz 110.721 tys. zł. Wywóz 108.593 tys. zł. Ujemne saldo bilansu handlowego w grudniu r. ub. wynosi więc 2.128 tys. zł. W podanych wyżej liczbach przywozu za grudzień zawarty jest przywóz towarów z Niemiec (w sumie około 600 tys. zł) z tytułu likwidacji zamrożonych należności za tranzyt kolejowy przez Polskę. Przywóz tych towarów nie powoduję odpływu walut z Polski. W porównaniu do listopada r. ub. przywóz wzrósł o 2.720 tys. zł., natomiast wywóz zmniejszył się o 2.438 tys. zł. Zwiększył się wywóz następujących artykułów: szynek, polędwic wieprzowych w opakowaniu hermetycznym, bekonów, jęczmienia, siarczanu amonu, podkładów kolejowych, sliprów, blachy żelaznej, stalowej, nasion buraków cukrowych, bydła rogatego, szczeciny. Zmniejszył się wywóz następujących artykułów: jaj, węgla, trzody chlewnej, gęsi, nawozów, mięsa świeżego, mrożonego, solonego, tkanin wełnianych, półwełnianych, odzieżowych, żelaza i stali, masła, papierówki, fasoli. Zwiększył się przywóz następujących artykułów: żelastwa, tytoniu i wyrobów tytoniowych, pomarańcz i cytryn, wełny owczej surowej niepranej. Zmniejszył się przywóz następujących artykułów: skór futrzanych, bawełny i odpadków, obrabiarek do metali wszelkich, maszvn formierskich dla odlewni, garbników (bez drewna garbarskiego), śledzi świeżych solonych, surowca żelaza, rud cynkowych, elektrycznych: maszyn, aparatów, przyrządów, ich części, węgla i koksu, celulozy, tłuszczów i olejów roślinnych i zwierzęcych, silników tłokowych, lokomobil.

Jeden szczęśliwy krok

może przynieść Ci milionową fortunę — Kup więc los w szczęśliwej kolekturze

J. LANGERA

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 121 — TEL. 242-11 — P.K.O. 1667

ODDZIAŁY:

Poznań, Mielżyńskiego 21 — Warszawa: Dworzec Główny odjazdowy i nad linią średnicową, ul. Targowa 46 i Wolska 13

KILKA ANOMALIJ GIEŁDOWYCH

Od jednego z bardzo miarodajnych członków Giełdy otrzymaliśmy następujące, nader cenne uwagi:

Lista członków Giełdy Pieniężnej w Warszawie nasuwa poważne refleksje. W grupie firm handlowych i przemysłowych zaledwie 4 na 17 są rzeczywiście związane z giełdą z racji dopuszczenia ich akcji do notowań giełdowych, reszta reprezentuje firmy czysto handlowe lub komisowe w najlepszym razie w zakresie obrotu towarowego.

Przedsiębiorstwa uważają, iż po wprowadzeniu swych akcji na giełdę spełniły całkowicie swój obowiązek w stosunku do akcjonariuszy i puszczają akcje samopas, wydając je często na łup przygodnych zupełnie nieuzasadnionych gospodarczo fluktuacji. Nieobecność przedstawicieli spółek akcyjnych w gronie członków giełdy pieniężnej, niemożność wskutek tego, stałego obserwowania przez nich wahań kursowych i prostowania na miejscu fantastycznych pogłosek o stanie przedsiębiorstwa, o rozmiarach dywidend i t. p. doprowadza do zjawisk niepożądanych.

Jesteśmy często świadkami, masowego zainteresowania jakąś akcją przedstawiającą minimalną wartość wewnętrzną, gdy tymczasem akcje poważnych przedsiębiorstw o dodatnich bilansach, wielkiej przyszłości, leżą odłogiem i swym kursem są prawie zrównane z różnymi efemerydami.

Zaledwie kilka akcji ma swych stałych opiekunów na giełdzie, reprezentowanych przez poważne banki. Opieka Państwowego Banku Rolnego nad akcjami Zakładów Żyrardowskich oraz Banku Zachodniego nad akcjami Tow. Lilpop Rau & Loewenstein, wybitnie wykazuje, do czego może doprowadzić tego rodzaju nadzór. Każda nróba załamania kursu zostaje w zarodku wstrzymana i powoli, umiejętnie przedstawiciele tych banków doprowadzają kursy do właściwego poziomu. Publiczność, widząc stopniową bez gwałtownych skoków poprawę kursów, nabiera zaufania i nie pozbywa się tych akcji nawet w czasie wielkich depresji giełdowych.

Ten przykład wskazuje dobitnie, że jeżeli rynek akcyjny ma być naprawdę uzdrowiony, to spółki akcyjne po wprowadzeniu swych akcji na rynek oficjalny, muszą się nimi w dalszym ciągu opiekować. Musi powstać obowiązek należenia spółek akcyjnych wprowadzonych na Giełdę, do grona członków Giełdy.

Poza tym, korzystnvm byłoby, aby spółki te czuwały nad kursami swych akcyj, lub też powierzały opiekę tę poważnym bankom. Tylko w ten sposób rynek akcyjny może być *uzdrowiony i publiczność* znów nabierze zaufania, które wskutek dotychczasowego systemu puszczania luzem emitowanych akcji, zostało poważnie nadszarpnięte.

MODRZEJÓW - HANTKE

Zjednoczone Zakłady Górniczo-Hutnicze

Spółka Akcyjna

Zarząd: Warszawa, ul. Srebrna 9

Dyrekcja: Sosnowiec, Huta Milowice

H u t y: Milowice, Katarzyna, Staszic, Częstochowa, Blachownia

Fabryki: Warszawska, Światowit st. Myszków

Kopalnie Rudy

Zlewki, kęsy, żelazo handlowe i profilowe, żelazo taśmowe gorąco walcowane, walcówka, szyny dla kolejek polnych przemysłowych. Materiał łącznikowy do budowy nawierzchni kolejowej. Śruby, nakrętki, nity, podkładki, śruby łubkowe, haki szynowe, wkręty do podkładów. Bednarka zimno-walcowana gładka i profilowa do celów przeróbczych, przemysłowych i opakunkowa. Butle stalowe do gazów sprężonych. Rury kwadratowe do sekcji i przegrzewaczy kotłowych. Rury spawane do czoła, czarne ocynkowane od ¼ do 2". Kolejki przenośne na stalowych podkładach. Łopaty, rydle, młoty, siekiery, topory, oskardy, młotki i babki do kos. Narzędzia rolnicze, jako to: brony zygzakowe i sprężynowe, kultywatory, obsypniki, zęby sprężynowe do bron i kultywatorów, redliczki. Odlewy żeliwne i stalowe. Stal. Surówka żeliwna. Wyroby kute, prasowane, blaszane, cynkowane, cynowane i aluminiowe. Walcownia miedzi.

Nowa emisja 5% L. Z. Piotrkowskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie.

Do obrotów i notowań giełdowych na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie została dopuszczona **nowa emisja 5% listów zastawnych Piotrkowskiego Tow. Kredyt Miejskiego 1938 r.** na sumę zł 500.000. Są to listy na okaziciela w odcinkach po zł 100, 250, 500 i 1.000 wart. nom.

Warszawskie Towarzystwo Fabryk Cukru, Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1870.

Adres centrali, oddziałów i agencyj: Zarząd, Warszawa — Krak. Przedm. 7.

Władze firmy:

Rada Nadzorcza:
Leopold Jan bar. Kronenberg — prezes
Jan Weyssenhoff — wiceprezes
Członkowie:
Wiktor Cichocki
Maksymilian Friede
Jan Antoni Pennock
Jan Wyganowski

Zarząd:
Edward Natanson — prezes
Jan Hołyński — wiceprezes
Członkowie:
Stanisław Grzybowski
Ludwik Natanson
Ludwik Pannenko
Dominik Pennock
Witold Szebeko

Czynności Firmy: Produkcja cukru: kryształu i rafinady wszelkich gatunków.

Ilość zatrudnionych pracowników (umysłowych i fizycznych): w czasie kampanii: fizycznych — 3813 i umysłowych — 162.

Miejsce i numer wpisu do Rejestru Handlowego: Warszawa, Dział B. Nr.: BL. 64/B. XXIV. 4125.

Zrzeszenie i organizacje gosp., do których Firma należy. Związek Zawodowy Cukrowni b. Kr. Polskiego, Wołynia, Małopolski i Śląska, Spółka Handlowa Cukrowni Związkowych w W-wie.

Banki, z którymi Firma pracuje: Bank Cukrownictwa S. A. w Poznaniu, Bank Handlowy w W-wie, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Polski, Dom Bankowy D. M. Szereszowski, Państwowy Bank Rolny i P. K. O.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: zł 14.800.000.—.

Obrót w ostatnim roku: zł 11.060.918.58.

Wysokość zysków bilansowych za ostatnie 3 lata: 1934/5 — Zł. 721.967.57, 1935/6 — Zł. 14.638.62, 1936/7 — Zł. 491.128.41.

Ilość akcyj, ich wartość nominalna: zł 148.000.— sztuk po 100.— zł wart. nom.

Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: 1931/32, 1932/33 — po 2 zł, 1933/34, 1934/35 — po 3 zł, 1935/36 — po 2.50 od 1 akcji, oraz za rok 1936/37 — po 2 zł.

Zjednoczone Browary Warszawskie pod firmą Haberbusch i Schiele S. A.

Rok założenia: 1846.

Adres Centrali: Warszawa, Grzybowska 58. Oddział: Fabryka Wódek — ul. Ceglana 4.

Władze firmy:

Rada Nadzorcza:
Jan Patzer — prezes
Członkowie Rady:
W. Bogusławski
S. Jung
T. Lampe
Ed. Schiele

Zarząd:
Dyrektorzy:
W. Czarkowski
H. Oppenheim
Ed. Reych

Komisja Rewizyjna:
M. Brun
A. Cholewicki
A. Gałecki
W. Lampe
K. Schiele

Czynności firmy: browar, fabryka wód gazowych i lemoniad, fabryka wódek.

Ilość zatrudnionych pracowników: umysł. — 77, fizyczn. — 394.

Miejsce i numer wpisu do Rejestru Handlowego: Warszawa, Dział B. N. Nr. 7420/L. II.

Zrzeszenia i organiz. gospod., do których firma należy: Związek Browarów i Słodowni w Polsce, Warszawa, Wiejska 17.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Handl. w Warszawie i Bank Zw. Spółek Zarob.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: 12.000.000.— zł, kapitał akcyjny: zł 10.459.000.—, inne kapitały.

Obrót w ostatnim roku operacyjnym: 7.500.000.— złotych.

Wysok. zysków bil. za ostatnie 3 lata.
Zysk bilans. w 1934 r. zł 118.257.—.
„ w 1935 r. „ 201.664.—.
„ w 1936 r. „ 379.743.—.

Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 120.000 szt. po 100.— zł wartości nominalnej.

Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: w 1932 r. — 6%
w 1933 r. — 3%
w 1934 r. — 2%
w 1935 r. — 2%
w 1936 r. — 2%

Spółka Akcyjna
Cukrowni „D O B R E"

Rok założenia: 1902.

Adres Centrali: Warszawa, ul. Smolna 14 m. 4.

Władze firmy:

Zarząd:
Kazimierz Gruetzmacher
Józef Czernicki
Włodzimierz Grodzicki
Leon Nowakowski
Bogusław Bacciarelli
Maria Biesiekierska
Kazimierz Rudnicki

Czynności firmy: Fabryka cukru.

Ilość zatrudnionych pracowników (umysł. i fizyczn.): w miesiącach kampanijnych: robotników 994, prac. umysł. 59; w innych m-cach: robotników 173 a pracown. umysł. 26.

Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: Warszawa R. H. B. 5415 XXXVI.

Zrzeszenia i org. gosp., do których firma należy: Związek Zawodowy Cukrowni.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Cukrownictwa i Bank Handl.

Kapitał akc. i in. własne kapitały: zł 3.600.000.—.

Obrót w ostatnim roku: zł 2.942.284.17.

Wysokość zysków bil. za ost. 3 lata: 1934/35 — zł 144.000.—.
1935/36 — strata zł 26.381.83
1936/37 — zł 200.165.16

Ilość akcyj i ich wartość nomin.: 30.000 sztuk à zł 120.—.

Wysokość dywid. za ostatnie 5 lat: 1932/33 — 5% 1935/36 — 5%
1933/34 — 5% 1936/37 — 5%
1934/35 — 8%

Częstocickie Towarzystwo Fabryk Cukru, S. A.

Rok założenia: 1882.

Adres Centrali, Oddziałów i Agencyj: Warszawa, Nowy-Świat 41, Cukrownia, Ostrowiec Kielecki, Włostów, poczta Opatów — Kieleckie.

Władze Firmy: — Rada Nadzorcza: — Zarząd:

Jan Hołyński — prezes
Leopold Wellisz
Ludwik Pannenko
Szymon Karski
Henryk Kucharzewski
Karol Epstein
Alfred Luxenburg
Konstanty bar. Nolken
ś. p. Jan Kostanecki

Czynności firmy: Fabryki Cukru.

Ilość zatrudn. prac. (umysłowych i fizycznych): około 200.

Miejsce i numer wpisu do Rejestru Handlowego: Warszawa.

Zrzeszenie i organiz. gospod.„ do których firma należy: Związek Zawodowy Cukrowni b. Król. Polskiego.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Cukrownictwa S. A. Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Handlowy w Warszawie S. A.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: 4.800.000.—.

Obrót w ostatnim roku operacyjnym: 4.795.000.—.

Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 38.400.—, okaz. 9.600.—, uprzywil. à zł 100.—.

Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: 1933/34 — 3%, 1934/35 — 3%, 1935/36 — 2%, 1936/37 — 2%.

ŁOWICKIE ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE
Cukrownia i Rafineria „IRENA"
Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1927, (Sp. Akc. 1929).

Adres Centrali i Oddziałów: Łyszkowiec, pow. łowicki — Biuro Zarządu — Warszawa, Mazowiecka 5.

Władze firmy:

Zarząd:
Henryk Rosenberg — prezes
Józef Rosenberg
Leontyna Rosenberg — członkini

Czynności firmy: Cukrownia i suszarnia wytłoków.

Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: Warszawa — Dział B XLV 6518.

Zrzeszenia i organiz. gospod., do których firma należy: Związek Zawodowy Cukrowni, Spółka Handl. Cukrowni Związk.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Cukrownictwa, Powszechny Bank Związkowy, P. K. O.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: 2.000.000.—.

Obrót w ostatnim roku operacyjnym: 1.635.867.90.

Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 20.000 szt. akcyj po zł 100.— nom. wart.

Towarzystwo Zakładów Żyrardowskich Sp. Akc.

Rok założenia: 1833.

Adres Centrali: Warszawa, Traugutta 8. Oddziały: Lwów, ul. Kopernika 4; Poznań, Stary Rynek 51; Łódź, Piotrkowska 151; Kraków, Mikołajska 6; Wilno, Niemiecka 35.

Władze Spółki:

Rada Nadzorcza:

Seweryn Ludkiewicz — prezes
Wacław Staniszewski — wiceprezes

Członkowie:

Czesław Bobrowski
Teodor Godlewski
Janusz Jagmin
Stanisław Janicki
Witold Kryński
Ludwik Maculewicz
Marian Piasecki
Michał Wierusz Kowalski
Stanisław Sadkowski

Zarząd:

Inż. Władysław Srzednicki — prezes
Wacław Szuyski — wiceprezes
Wacław Lachert

Czynności Przedsiębiorstwa: Fabryka towarów włókienniczych.
Ilość zatrudnionych pracowników: fizycznych około 4.000, umysłowych ok. 300.
Miejsce i numer wpisu do Rejestru Handlowego: Warszawa, Sąd Okręgowy, Wydział II. Dział B. Nr. LXVIII. 6890.
Zrzeszenia i organizacje, do których firma należy: Związek Przemysłu Włókienniczego w Łodzi, Stowarzyszenie Kupców Polskich w Warszawie.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Państwowy Bank Rolny, Bank Handlowy, Bank Gospod. Kraj., Bank Cukrownictwa.
Kapitał akcyjny: 15.120.000.— zł.
Obrót w ostatnim roku: około 22.698.554.— zł.
Ilość akcyj i ich wartość nomin.: 151.200 sztuk à 100 zł. nom.

Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu, S. A.

Rok założenia: 1910.

Adres Centrali i Oddziałów: — Zarząd w Warszawie, ul. Wilcza 9-a. Oddział w Łodzi, ul. Pierackiego 5.

Władze firmy:

Rada Nadzorcza:

A. Falter
R. E. Kimens
P. Lindenberg
Sir William Max-Muller
G. Popelier
S. Sussman
L. Toeplitz
E. Trepka
A. Wieniawski

Zarząd:

Inż. F. Wiślicki — prezes
Dr. H. Majmon

Czynności firmy: Produkcja sztucznych włókien wiskozowych, ciągłych i ciętych, przędzy z włókien ciętych, papieru wiskozowego, siarczku węgla, soli glauberskiej.
Liczba zatrudnionych pracowników: około 6.000.—.
Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: Warszawa, Dział B — Nr. LXX 10182.
Zrzeszenia i organiz. gospod., do których firma należy: Związek Przemysłu Chemicznego Rzeczypospolitej Polskiej, Centralny Związek Przemysłu Polskiego.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Handlowy w Warszawie, Bank Dyskontowy Warszawski, Powszechny Bank Związkowy w Polsce, Powszechny Bank Kredytowy, Bank Zachodni.
Kapitał akcyjny: 24.000.000.— zł.
Liczba akcyj i ich wartość nominalna: 200.000 sztuk à zł 120.—.
Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat:

Rok 1936	—	10%
„ 1935	—	10%
„ 1934	—	7%
„ 1933	—	4%
„ 1932	—	—

Spółka Akcyjna „CERATA"

Rok założenia 1920. Adres: Biuro Zarządu: Czerniakowska 84.

Władze Spółki:

Prezes Zarządu:

Karol Olszowski

Członkowie Zarządu:

Dr. Leon Możdżeński
Wiktor Bereszko
Stanisław Szymański

Czynności przedsiębiorstwa: Fabrykacja ceraty i wyrobów pokrewnych.
Miejsce i Nr. wpisu w Rejestrze Handlowym: Dział b. Nr. IV—640.
Banki, z którymi firma pracuje: Komunalna Kasa Oszczędności i Bank Handlowy.
Kapitał akcyjny i inne własne: Akcyjny 1.350.000.—. Pożyczka Narodowa 17.550.—.
Wysokość zysków bilansowych na ostatnie 3 lata (netto): w r. 1934 — zł 75.345.42; w r. 1935 — zł 44. 113.70; w r. 1936 — zł 31.875.18
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: Akcyj 13.5000.— nom. wart. zł 100.—.
Przybliżony kurs akcyj w dn. 31.XII. 1937 r. — 32.50.
Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: W latach: 1932, 1933 i 1934 po 5 zł. od akcji stuzłotowej: w latach 1935 i 1936 po 2 zł.

Zakłady Przemysłu Lniarskiego „KROSNO" S. A.

Rok założenia: 1934.

Adres Centrali i Oddziałów: Warszawa, Chmielna 29. Zakład: Krosno (Małopolska).

Władze firmy:

Rada Nadzorcza:

Gen. Dr. Feliks Maciszewski — prezes
Dyr. Al. Znamięcki
Dyr. Eug. Krasuski
Dyr. Br. Burghardt
Adw. Jerzy Berland
Mgr. Józef Kuszell

Zarząd:

Tadeusz Bełdowski — prezes
Józef Rajchenbaum — czł. Zarządu

Czynności przedsiębiorstwa: Przędzalnia, tkalnia i wykończalnia wyrobów lniarskich.
Ilość zatrudnionych pracowników: 60 umysł. i 1000 fizycznych.
Miejsce i numer wpisu w rejestrze handlowym: Warszawa.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Gosp. Kraj., Powsz. Bank Związkowy i Powsz. Bank Kredytowy.
Kapitał akcyjny i inne własne kapitały w sumie zł: 1.000.000.—.
Obrót w ostatnim roku w sumie zł: około 5.000.000.—.
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 1000.— à zł 1000.—.

POLSKIE ZAKŁADY CHEMICZNE „NITRAT", S. A.

Rok założenia: 1922. Adres: Warszawa, Mińska 25.

Władze Spółki:

Zarząd:

Marian Biliński
Willy Delloye
Piotr Drzewiecki
Stanisław Margules
Stanisław Siciński
Leopold Wellisz
Gustaw Wertheim

Komisja Rewizyjna:

Jan Bobrzyński
Karol Kozłowski
Edward Litterer
Stefan Rottermund
Maksymilian Wizel

Czynności Przedsiębiorstwa: Zakł. Chemiczne.

Miejsce wpisu w Rejestrze Handlowym: Warszawa.

Zrzeszenia i organizacje gospodarcze, do których firma należy: Związek Przemysłowców Chemicznych.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Gosp. Krajowego, Bank Handlowy w Warszawie, Bank Dyskontowy Warszawski, Powszechny Bank Związkowy w Polsce.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały w sumie zł 3.800.000.—.

Obrót w ostatnim roku w sumie zł ok. 4.500.000.—.

Ilość akcyj i ich wartość nomin. 20.000 szt. po zł 190.—.

Wysokość dywidendy: 1936 — 5%.

Tow. Przemysłowe Zakładów Mechanicznych
Lilpop, Rau i Loewenstein, S. A.

Rok założenia: 1818. Adres: Warszawa, Bema 65.

Władze firmy: — Rada Nadzorcza:

A. Rotwand
Cz. Klarner
S. Brun
W. Woszczyński
A. Kucharzewski

Zarząd:

J. Komorowski
J. Zaporski

Czynności firmy: Zakłady mechaniczne, Fabryka wagonów, Fabryka samochodów.

Ilość zatrudnionych pracowników (umysłowych i fizycznych): około 3.000.

Miejsce i numer wpisu do Rejestru Handlowego: Warszawa.

Zrzeszenia i organ. gospod., do których firma należy: Polski Związek Przem. Metalowych, Związek Wytwórców Wagonów i Parowozów.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Handlowy w Warszawie S. A., Bank Zachodni S. A.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: 12.400.000.—.

Obrót w ostatnim roku: zł 30.000.000.—.

Ilość akcyj Spółki i ich wartość nominalna oraz ostatnie notowania: 124.000.— à zł 100.—, (31.XII. 1937 r.) — zł 62.

Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: 1936 — 3%.

Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce
Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1922.

Adres: Fabryka — Chrzanów, woj. krakowskie; Zarząd — Warszawa, Zgoda 8.

Władze firmy:

Zarząd:
Leopold Wellisz — prezes
Inż. Aleksander Krzywicki — członek
Inż. Guido Sanchez de la Cerda — członek.

Czynności firmy: Budowa lokomotyw, wszelkiego rodzaju mechanicznych środków pociągowych i maszyn (wg. § 2 Statutu S-ki).
Ilość zatrudnionych pracowników: (umysł. — 140, fizyczn. — 1200).
Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: Sąd Okręgowy w Warszawie Wydz. II dział B Nr. V. 670/XXXIII 5189.
Zrzeszenia i organizacje gosp., do których firma należy: Polski Związek Przemysłowców Metalowych, Związek Wytwórców Wagonów i Lokomotyw, Centralny Związek Przemysłu Polskiego, Związek Przedsiębiorstw Komunikacyjnych.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Gosp. Kraj., P. K. O., Bank Handlowy, Bank Dyskontowy, Powsz. Bank Związkowy, Powsz. Bank Kredyt., Bank Franc. Polski.
Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: 8.000.000.— złotych.
Obrót w ostatnim roku: zł 10.459.000.— (1936 r.).
Wysokość zysków bilansowych za ostatnie 3 lata:
1936 r. — zł 752.051.97
1935 r. — zł 750.804.44
1934 r. — zł 701.472.55

Ilość akcyj, ich wartość nomin. i ostatnie notowania giełd.: 80.000.— sztuk à 100.— zł nie notowane na giełdzie.
Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat:
1936, 1935, 1934, 1933 — po 5%.
1932 — 6%.

Towarzystwo Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza
SPÓŁKA AKCYJNA
WARSZAWA, UL. MONIUSZKI 10

Rok założenia: 1881.
Adres Centrali i fabryki: Warszawa, Moniuszki 10.
Oddział: Sosnowiec, Nowopagońska 1.

Władze firmy:

Rada Nadzorcza:
Juliusz Bernard — prezes
H. E. Boyer
Hipolit Gliwic
J. Leflaive
Paweł Herman
Aleksander Josset
Kazimierz Adamski

Zarząd:
Klaudiusz Aulagnon — prezes
Elie Marchasson
Alfons Serveau
Antoni Słaboszewicz
Antoni Wereszczyński

Czynności firmy: Huty w Sosnowcu i Zawierciu, kopalnie rudy żelaznej, walcownia żelaza, blach i rur.
Ilość zatrudnionych pracowników: (fizycz. i um.): 1.500 — 250.
Banki, z którymi Instytucja pracuje: Bank Polski, Powszechny Bank Kredyt., Bank Handlowy w Warszawie, Bank Francusko-Polski, Bank Związk. Sp. Zarob.
Kapitały akcyjne i inne własne kapitały: 20.000.000.—.
Suma obrotowa w ostatnim roku operacyjnym: ok. 23 mln.
Wys. zysków bil. za ostatnie 3 lata: 1934/35 — 1.931.000—, 1935/36 — 1.828.000.—, 1936/37 — 2.759.000.—.
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 200.000.— à 100 zł.
Ostatnie notowania giełdowe akcyj firmy: 200 frc. fr. (Giełda w Paryżu).
Wysokość dywidendy za ostatnie 3 lata: 1934/35 — 0%, 1935/36 — 2½%. 1936/37 — 3%.

H. CEGIELSKI Spółka Akcyjna w Poznaniu

Rok założenia: 1846 (1899).
Adres Centrali i Oddziałów: Poznań, Górna Wilda 136.

Władze firmy:

Rada Nadzorcza:

Leon Greiner
Adolf Seraing
Hr. Biniński - Gultowy
Witold Broniewski — Poznań
Dr. Jan hr. Szołdrski-Gołębin
Kazimierz Żychliński — Twardowo
Charles Frérichs — Bruxelles
Wacław Staniszewski — Warszawa
Dr. Włodz. Seydlitz — Warszawa
Raymond Eugène Maréchal — La Louvière
François Peters — Nivelles

Zarząd:

A. Kręglewski — Dyr. Generalny
E. Więckowski, płk. dyplom. — czł. Zarządu
Inż. B. Suchowiak — zast. czł. Zarządu
Janusz Ligęza - Stamirowski — zast. czł. Zarządu

Czynności przedsiębiorstw: Fabryka maszyn, parowozów, wagonów, kotłów parowych, aparatów chemicznych, cukrowniczych, obrabiarek.
Ilość zatrudnionych pracowników (umysł. i fizycznych): c-a 4.500.
Miejsce i numer wpisu Rejestru Handlowego: Poznań B. 8.
Zrzeszenia i organizacje gospodarcze, do których firma należy: Polski Związek Przemysłowców Metalowych, Konstrukcje stal.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Handl. w Warszawie, P. K. O.
Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: 9.240.000.—.
Obrót w ostatnim roku: za 1937 r. zł 24.500.000.—.
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 83.944 okazic., 8.456 imiennych, uprzywilejowanych à zł 100.—.

Przemysł Metalowy „Granat"
Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1921.

Adres Centrali, Oddziałów i Agencyj: Zarząd: Warszawa, ul. Smolna 14, telef. 348-21. Fabryka: Kielce, ul. Młynarska 106, telef. 11-01.

Władze Spółki: Rada Nadzorcza: Zarząd:

Dr. Władysław Chudzyński — prezes
Inż. Wacław Szulc — viceprezes
Jan Włodzimierz Lgocki
Emil Rauer
Władysław Sokołowski
Tomasz Surzycki

Czynności przedsiębiorstwa: Wyroby metalowe toczone i tłoczone oraz amunicja.
Miejsce i numer wpisu do Rejestru Handlowego: Sąd Okręgowy w Warszawie Wydz. Rejestru Handl. Nr. B/VII, 1185.
Zrzeszenia i organizacje gospodarcze, do których firma należy: Związek Przemysłowców Metalowych.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Handlowy w Warszawie.
Kapitał akcyjny i inne własne: kapitał akcyjny zł 1.800.000.—.
„ zapasowy „ 502.359.41.
Fundusz amortyzacyjny ca 430.000.—.
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 18.000 sztuk akcyj na okaziciela wartości nominalnej po zł 100 każda.
Ostatnie notowania giełdowe akcyj: 132.50.
Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: za 1936 — 8%
za 1935 — 7%
za 1934 — 7%
za 1933 — 6%
za 1932 — 6%

Nasz Sklep — Urania

Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1912.

Adres Centrali: Warszawa, Sienna 15. Oddziały: Warszawa, Jasna 1, telef. 6-50-97, Poznań, Pl. Nowomiejski 5, telef. 37-84, Katowice, Stawowa 3, telef. 3-05-72, Łódź, Piotrkowska 90, telef. 203-60, Brześć n/Bugiem, ul. 3-go Maja 5, telef. 1-09.

Firmy afiliowane: Księgarnia Nauczycielska, Białystok, Kilińskiego Nr. 10, telef. 4-23, Księgarnia „Ognisko" Grodno, Dominikańska Nr. 18, telef. 1-06, Jan Wilczyński sp. z o. o., Kraków, Rynek Nr. 34, telef. 100-05.

Władze firmy:

Zarząd:
Karol Hawełka — prezes
Aleksander Olechowski — dyr. zarządzający
Jan Napieralski — dyr. firmy

Rada Nadzorcza:
Jan Borysiewicz — prezes
Bolesław Bartkiewicz — wiceprezes

Członkowie:
Aleksander Hoeke
Jan Kocięcki
Stanisław Kruszewski
Zdzisław Pajewski
Stanisław Sosiński
Władysław Rayzacher
Kazimierz Tomaszewski

Czynności przedsiębiorstwa: hurtownia papieru.

Ilość zatrudn. pracown.: 290, (umysł. 120 i fizycznych 170).

Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: Warszawa B. L. VIII. 9891.

Zrzeszenia i organiz., do których firma należy: Stow. Kupców Polskich — koło papierników.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Handlowy w Warszawie, Bank Towarzystw Spółdzielczych, Bank Zachodni, Bank Zw. Spół. Zarobk., Oddz. Warsz., Polski Bank Komercyjny.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: 1.000.000.—, zapasowy 76.000.—, amortyzacyjny: 110.000.

Obrót w ostatnim roku operacyjnym kalendarzowym 1937 zł 6.349.428.—, bilans. 1936/37 — 5.157.704.—.

Wys. zysków bilans. za ostatnie lata: 1936/37, zysk zł 95.329.21.

Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 10.000.— à zł 100.—.

Kluczewska Fabryka Papieru i Celulozy

Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1892.

Adres Spółki: Warszawa, Moniuszki 2-a.

Zarząd:
Michał Płotnikoff
Maurycy Szwarcsztajn
Carl Duus
Jerzy Płotnikoff
Maksymilian Friede
Michał Fuksiewicz

Rada:
Elżbieta Płotnikoff
Natalia Płotnikoff
Antoni Radwan
Jules Ramseyer
Ignacy Szwarcsztajn.

Wyrób i sprzedaż papieru, celulozy i miazgi drzewnej.

1000 pracowników fizycznych i 85 umysłowych.

Sąd Okręg. w Warszawie, Nr. VIII 1502/XLIII 6350.

Związek Papierni Polskich, Związek Zawodowy Polskich Fabryk Celulozy.

Powszechny Bank Związkowy w Polsce S. A., Bank Polski, Bank Handl. w Warszawie S. A., P. K. O., Dom Bankowy *D. M. Szereszowski.*

Kapitał zakładowy: — zł 7.000.000.—, amortyz. — zł 7.484.574,03, zapasowy — zł 75.055.—.

Obrót w ostatnim roku 1936 — zł 9.322.957.55.

Wysokość zysków bilansowych za ostatnie lata: w r. 1934 — zł 439.826.79; w roku 1935 — zł 440.766.27; w roku 1936 — zł 100.945.79.

Ilość akcyj i ich wart. nomin.: 70.000 akcyj, wartości nominalnej zł 100.— każda.

Wysokość dywidendy za ostatnie lata: w roku 1934 — 5%, w r. 1935 — 2% i w r. 1936 — 2%.

Towarzystwo Akcyjne Fabryk Ołówków

„ST. MAJEWSKI"

Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1889.

Adres Centrali: Pruszków pod Warszawą.

Władze firmy: — Zarząd:
Inż. Stanisław Jan Majewski — prezes
Inż. Leszek Majewski — wiceprezes
Mec. Karol Kozłowski
Szambelan Władysław Jelski
Inż. Henryk Czech
Mieczysław Kosicki — dypl. handl.
Inż. Ziemomysł Zaborski
Inż. Ludomir Zasacki

Czynności firmy: Fabryka ołówków, kredek, obsadek, stalówek, spinaczy i pluskiewek.

Ilość zatrudnionych pracowników (umysł. i fizycznych): 360.

Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: Warszawa — Dział B. Nr. III — 378.

Zrzeszenie i org. gospod., do których firma należy: Zrzeszenie Wytwórców Gałęzi Papierniczo - Piśmienniczej.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Towarzystw Spółdzielczych w Warszawie, Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, P. K. O. 60.838, K. K. O. w Pruszkowie.

Kapitał akcyjny: zł 2.700.000.—.

Obrót w ostatnim roku: 2.580.000.—.

Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 4.500 akcyj nom. wart. 600 zł każda.

Wysokość dywidendy za ost. 5 lat: 1931/2 — 3%, 1932/3 — 5%, 1933/4 (15 miesięcy) — 10%, 1935 — 7%, 1936 — 8%.

Mirkowska Fabryka Papieru

Sp. Akc.

Rok założenia: 1874.

Adres centrali, oddziałów i agencyj: Zarząd: Warszawa, Marszałkowska 94.

Władze Spółki

Rada Nadzorcza:
Dr. Andrzej Wołoszyński — prezes
Rudolf Jędrzejowski — wiceprezes

Członkowie:
Edward Natanson
Artur Wohl
Stanisław Natanson

Zarząd:
Janusz Regulski — prezes

Członkowie:
Wiktor Opęchowski
Aleksander Wysokiński
Jan Kocięcki

Czynności firmy: Fabryka Papieru.

Ilość zatrudnionych pracowników (umysłowych i fizycznych): ok. 1200 osób.

Miejsce i numer wpisu do Rejestru Handlowego: Sąd Okręgowy w Warszawie, Dział B Nr. LXX. 10184.

Zrzeszenia i organizacje gosp., do których firma należy: Związek Papierni Polskich, Centralny Związek Przem. Polskiego.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Handlowy w W-wie S. A., Powsz. Bank Związk. w Polsce S. A., Bank Zachodni.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: 6,000,000.— (kap. akc.)

Ilość akcyj, ich wartość nominalna: 40.000 szt. po zł. 150.— nom. wartości.

Spółka Akc. Przemysłu i Handlu Papierniczego

„Dawidowicz, Kempiński i S-ka"

Rok założenia: 1920.

Adres Centrali: Warszawa, Chmielna 43.

Władze firmy:

Rada Nadzorcza: — Zarząd:
J. Kempiński
M. Gittler
R. Kempiński

Czynności przedsiębiorstwa: handel i przemysł papierniczy.

Ilość zatrudnionych pracowników (umysł. i fizycznych): 29.

Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: Warszawa Nr. B. 6638/XLVI.

Zrzeszenia i organiz. gospodarcze, do których firma należy: Centr. Związek Kupców.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Powszechny Bank Kredytowy, Bank Handlowy w Warszawie i inne.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: kapitał akc. zł 600.000.—, kapitał zapas. zł 131.455.48, fund. amortyz. zł 51.852.94.

Obrót w ostatnim roku: 1937 zł 3.144.103.—.

Wysokość zysków bilans. za ostatnie 3 lata: za rok 1934 — 29.265.58, za rok 1935 — 2.233.81, za rok 1936 — 17.431.94.

Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 6.000 akcyj wartości nominalnej zł 600.000.—.

Wysokość dywidendy za ostatnie lata: w roku 1934 zł 24.000.—. w pozostałych latach nie wypłacono dywidendy.

„E L I B O R"
Spółka Akcyjna Handlowo-Przemysłowa
„Ł. J. BORKOWSKI"

Rok założenia: 1880.

Adres Centrali: Warszawa, ul. Marszałkowska 117.
Oddziałów: Borysław, Drohobycka 60-a, Częstochowa, Piotrkowska 31, Dąbrowa Górnicza, Kościuszki 1, Gdynia, 10 Lutego 24, Kraków, Wiślna 2, Lublin, Łęczyńska 3, Łódź, Kilińskiego 70, Piotrków, Słowackiego 34, Radom, Żeromskiego 61, Gdańsk, Elisabethwall 9.
Zakłady Górniczo - Hutnicze „Chlewiska" p. Szydłowiec.

Władze Spółki:

Rada Nadzorcza:

Inż. Andrzej Wierzbicki — prezes
Inż. Aleksander Ciszewski — wiceprezes
Mieczysław Hofman — wiceprezes
Ludwik Antoni Kozłowski
Victor Jacobson
Dr. Leopold Ostoja Starzewski
Jan Wolicki

Zarząd:

Kazimierz Wejchert — prezes
Włodzimierz Horodyński

Czynności firmy: Handel hurtowy. Sprzedaż detaliczna. Przeładunek węgla: 1 dźwig à 7 t. Dostawa węgla bunkrowego. Warsztaty samochodowe. Kopalnie rudy żelaznej.

Ilość zatrudnionych pracowników: umysł. — 150, fizyczn. — 372.

Miejsce i numer wpisu do rejestru handl.: Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział II. Dział B. Nr. LXIV. 9229.

Zrzeszenia i organizacje gosp., do których firma należy: Stowarzyszenie Kupców Polskich, Zrzeszenie Hurtowych Sprzedawców Węgla, Związek Właścicieli Lasów.

Banki, z którymi firma pracuje: P. K. O., Bank Polski„ Bank Amerykański, Bank Handlowy w Warszawie, Bank Towarzystw Spółdzielczych, Bank Związku Spółek Zarobkowych, British and Polish Trade Bank w Gdańsku.

Kapitał akcyjny: zł 4.000.000.—.

Obrót w ostatnim roku 1937: około zł 25.000.000.—.
Wysokość zysków bilansowych za ostatnie trzy lata:
w roku 1934 — zł 88.580.40.
„ „ 1935 — „ 98.888.46.
„ „ 1936 — „ 63.625.71.
Ilość akcyj: 40.000 szt. po 100.— zł nom. wart. każda, ich wartość nominalna 4.000.000.— zł.

Wysokość dywidendy za ostatnie pięć lat: do roku 1936 dywidendy nie było, za rok 1936 — zł 1.— od akcji 100-złotowy.

Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń, S. A.

Rok założenia: 1870. Adres centrali i oddziałów: Warszawa, ul. Jasna Nr. 4 — centr., oddziały — Warszawa, Łódź, Poznań, Katowice, Gdynia, Kraków, Lwów i Wilno.

Władze T-wa (Rada Nadz., Zarząd):

Rada Nadz.:

Alfons Kühn — prezes
Dr. Henryk Strasburger wiceprezes

Członkowie:

Prof. Samuel Dickstein
Pos Jerzy Donimirski
Adw. Adam Dziedzicki
Ludwik Kronenberg
Witold Ostrowski
Nils Philipson
Dr. Henryk Rittermann

Zarząd:

Jan Adam Jezioranski przewodn.,

Członkowie:

Andrzej Śliwiński
Dr. Marceli Einhorn.

Czynności Towarzystwa: Ubezpieczenia.
Ilość zatrudnionych pracowników: 250 osób.
Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: ogółem zł. 5.815.471.07
Suma bilansowa w ostatnim roku operacyjnym: zł 13.224.391.49.
Wysokość zysków bilans. zł 172.614.49.
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 30.000 szt. à zł. 100.— zł. 3 mil.
Wysokość dywidendy za ostatnie lata: 1932 — 9%, 1933 — 5%, 1934 — 6%, 1935 — 4%.

Miejsce i numer wpisu do Rejestru Handlowego B. 9754/LXVII w W-wie.

Zakłady Amunicyjne
POCISK S. A.

Rok założenia: 1922.

Warszawa, Mińska 25.

Władze Spółki: — Rada Nadzorcza:

Jacques Bienaimé
Piotr Drzewiecki
Antoni Lewalski
Emil Messner
Leopold Wellisz
Józef Wielowieyski
Zbigniew Wielowieyski

Zarząd:

Witold Czaplicki
Stefan Machowicz
Stanisław Margules
Gustaw Wertheim
Kazimierz Wiszowaty

Czynności przedsiębiorstwa: Zakłady Amunicyjne.

Miejsce wpisu w Rejestrze Handlowym: Warszawa.

Zrzeszenia i organizacje gospodarcze, do których firma należy:

Związek Polskich Przemysłowców Metalowych.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Handlowy w Warszawie, Bank Dyskontowy, Powszechny Bank Związkowy.

Kapitał akcyjny i in. własne kapitały: razem zł 7.200.000.

Obrót w ostatnim roku: zł 13.000.000.

Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 72.000 szt. à zł 100.—.

Przybliżony kurs dn. 31.XII. 1937 — 83 zł.

Wysokość dywidendy: w 1936 r. — 3%.

Warszawskie Towarzystwo Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych
Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1874. Adresy centrali, oddziałów, agencyj itp.:

Zarząd — Warszawa, Czackiego 6. Kopalnie i Biuro Sprzedaży — Niemce, poczta Kazimierz koło Strzemieszyc.

Władze Spółki (Rada Nadzorcza — Zarząd): Rada Nadzorcza: Prezes — *Antoni Wieniawski, wiceprezes* — *Jerzy Łempicki*, członkowie — *Jan Hołyński, Leopold Jan baron Kronenberg, Ludwik Natanson, Witold Sągajłło.*

Zarząd: Prezes — *Edward Natanson*, wiceprezes — *Wacław Fajans*, członkowie — *Edward Rose, Stanisław Natanson, Witold Szebeko.*

Dyrekcja kopalń: Naczelny Dyrektor — *Stanisław Grychowski*, Dyrektor Techniczny — *Marian Czaplicki.*

Czynności Przedsiębiorstwa: Kopalnie węgla — „Kazimierz" i „Juliusz".

Ilość zatrudnionych pracowników (umysłowych i fizycznych): 3.523.

Miejsce i numer wpisu w Rejestrze Handlowym: Warszawa, Nr. rej. 7318 B.

Zrzeszenia i organizacje gospodarcze, do których firma należy: P. K. W., (Polska Konwencja Węglowa w Katowicach), Unia Przem. Górn. Hut — Katowice.

Banki, z którymi firma pracuje: P. K. O., Bank Polski, Powszechny Bank Związkowy.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały w sumie zł: 21.000.000.—.

Obrót w ostatnim roku w sumie zł: 11.133.807.48.

Wysokość zysków bilansowych za ostatnie 3 lata w sumie zł:

1934 —	strata.	
1935 —	spisano na amortyzację	196.297.65
1936 —	spisano na amortyzację	1.725.012.05
1936 —	zysk	10.280.17

Ilość akcyj i ich wartość nomin.: 210.000 szt. akcyj po 100 zł., podzielona na 189.000 akcyj na okaziciela i 21.000 akcyj imiennych.

Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: nie było.

HOTEL EUROPEJSKI
w Warszawie

Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1921.

Adres Centrali: Warszawa, Krakowskie Przedmieście 13.

Władze firmy:

Rada Nadzorcza, Zarząd:

Seweryn Ks. Czetwertyński
Zofia Ks. Czetwertyńska
Helena Ks. Czetwertyńska
Barbara Hr. Grocholska
Rajnold Hr. Przeździecki
Stanisław Kühn

Dyrekcja:

Bolesław Kosiński

Czynności Przedsiębiorstwa: Hotel, Restauracja, Kawiarnia, Bar i Sklep Win.

Miejsce i numer wpisu do rejestru handl.: Nr. 1085 B. VII. 1921.

Zrzeszenia i organizacje gospod., do których firma należy: Naczelna Organizacja Przemysłu Hotelowego w Warszawie.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Amerykański w Warszawie.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: 5.000.000.— zł.

Obrót w ostatnim roku 4.500.000.— zł.

Wysokość zysków bilans. za ostatni rok 524.205.— zł.

Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 50.000 sztuk po zł 100.—.

Wysokość dywidendy za ostatni rok po zł 2.— od akcji.

Bank
Towarzystw Spółdzielczych
Spółka Akcyjna

Rok założenia: 1910.

Adres Centrali i Oddziałów: Warszawa — Wilno.

Władze firmy:

Rada Nadzorcza: — Dyrekcja:

Wiktor Cichocki
A. Rząd
Wł. Heinrich

Czynności firmy: Wszelkie czynności w zakres bankowości wchodzące.

Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: Warszawa.

Zrzeszenia i organ. gospod., do których Bank należy: Zw. B-ków.

Banki, z którymi firma pracuje: Wszystkie.
Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: 3.000.000, ogółem 5.063.909.05, 31/XII/36 — 888.000.—.
Obrót w ostatnim roku: zł 249 milionów 400.000.—.
Wysokość zysków bilansowych za ostatnie 3 lata: wkładki ogólne — 1.852.000 — 936; 1.578.000 — 935; 1.456.000 — cka 120 zł.
Ilość akcyj spółki i ich wartość nominalna oraz ostatnie notowania: 500 zł. sztuka — 6.000 akcyj.
Akcje imienne tylko w rękach chrześcijańskich.
Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: brak dywidendy.
W roku 1935 — najbardziej krytycznym — wykazano zyski małe, ale pełne instytucji.

Hotel BRISTOL
w Warszawie, Sp. Akc.

Rok założenia: 1897. Adres: Warszawa, Krak. Przedmieście 42/44.

Władze Firmy: — (Zarząd):
Stanisław Turno
Wł. Demby
Mieczysław Broniewski
Dyr. Marian Szaniawski

Czynności firmy: hotel i restauracja.

Ilość zatrudnionych pracowników: 200 — fizycznych i 51 — umysłowych, ogółem 251 osób.

Miejsce i numer wpisu do Rejestru Handlowego: Dział B. Nr. I/44 Warszawa.

Zrzeszenia i organizacje gospodarcze,do których firma należy:

Naczelna Organizacja Polskiego Przemysłu Hotelarskiego, Stowarzyszenie Kupców Polskich, International Hotel Verein, w Kölnie.

Banki, z którymi firma pracuje: Bank Cukrownictwa, Pocztowa Kasa Oszczędności.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: Kapitał akcyjny — zł 5.000.000.—: zapasowy i amortyzacyjny — zł 4.451.471.21 gr.; razem kapitałów na łączną sumę zł 9.451.471.21 gr.

Obrót w ostatnim roku: zł 1.784.907.73 gr.

Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 4.000 szt. à zł 1.250.—.

Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe
na Zastaw Ruchomości, S. A.

Rok założenia: 1888.
Adres Centrali i Oddziałów: Warszawa, Pl. Napoleona 2, Przejazd 1, Nalewki 26. Łódź, Zachodnia 31.

Władze firmy:

Rada Nadzorcza:

Klewin Ludwik — prezes
Plebiński Bronisław — wiceprezes
Siwicki Władysław — sekretarz
Boniecki Michał
Hryniewiecki Bolesław

Zast. Członków:

Bastgen Tadeusz
Godlewski Teodor
Nizielski Stanisław

Dyrekcja:

Koszutski Tadeusz — naczelny dyrektor
Koźniewski Wacław — dyrektor
Ożarowski Tadeusz — wicedyrektor

Czynności firmy: Zakład Zastawniczy (lombard).
Miejsce i numer wpisu do rejestru handlowego: Warszawa.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Handlowy w Warszawie, Bank Dyskontowy Warszawski, S. A., Bank Cukrownictwa S. A., Bank Powszechny Związkowy S. A., Bank Towarzystw Spółdzielczych S. A., Bank Zachodni S. A.
Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: 2.000.000.—.
Wysokość zysków bilans. za ostatnie 3 lata: Rok 1934 — 253.723.88
„ 1935 — 336.509.78
„ 1936 — 454.495.05
Ilość akcyj, ich wartość nominalna i ostatnie notowania giełdowe: 20.000 akcyj à 100.— zł 103 (26.I. 38 r.).
Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: Rok 1932 — 15%
„ 1933 — 10%
„ 1934 — 8%
„ 1935 — 8%
„ 1936 — 8%

Krajowa Hurtownia Herbaty
dawniej T-wo M. Szumilin
Spółka Akcyjna

Rok założenia firmy: 1840. Adres: Warszawa, ul. Miodowa 25.

Rada:
Stefan Przanowski
Zygmunt Drzażdżyński
Włodzimierz Jarnuszkiewicz
Zofia Szumilin
Jerzy Szurig

Zarząd:
Mieczysław Kurtner
Adam Steinborn
Bolesław Szurig

Czynności przedsiębiorstwa: paczkownia i sprzedaż hurtowa herbaty.

Ilość zatrudnionych pracowników (umysłowych i fizycznych): 18 umysł. i 18 fizycznych.

Miejsce i Nr. wpisu do Rejestru Handlowego: B. 951 — Warszawa.

Zrzeszenia i organizacje gospodarcze, do których należy: Stow. Kupców Polskich, Zrzeszenie Import. Kawy i Herbaty, Stow. Przemysł. Herbacianych.

Banki, z którymi pracuje: Bank Polski, Dyskontowy, Spółdz.

Kapitał akcyjny i inne własne: zł 400.000.— akcyjny; 82.000.— zapasowy.

Ilość akcyj i ich wartość nomin. 4.000.— po zł 100.—.

Ostatnie notowania giełdowe akcyj: nie notowane.
Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: 4 i 5%.

Łódzki Bank Depozytowy

Spółka Akcyjna

Bank Dewizowy

Centrala: Łódź Piotrkowska 5

Oddziały:

Warszawa, Żabia 9

Lwów, ul. 3 Maja 5

Dobra książka francuska w prenumeracie

Wielka ilość nowości, ukazujących się na półkach księgarskich we Francji, nie pozwala Czytelnikowi na należytą ocenę, co warto i należałoby przeczytać.

Dla informowania o książkach, zasługujących na uwagę, powołano w 1926 roku w Paryżu przy „Société des Lettres et des Arts" specjalny Instytut Sequana, który postawił sobie za zadanie wskazywanie miłośnikom literatury francuskiej najbardziej wartościowych książek ostatniej doby.

Instytut Sequana, kierując się w wyborze i opinii zupełną bezstronnością, wskazuje dzieła istotnie zasługujące na poznanie i rozpowszechnienie. Wyręcza więc Czytelnika w trudzie wyboru najlepszych książek dnia, usuwa ryzyko przy nabywaniu nowości i wzbogaca bibliotekę najcenniejszą lekturą.

Wyboru najlepszej książki spośród wszystkich wydawnictw francuskich ostatniego miesiąca dokonywa specjalny komitet Instytutu Sequana.

Komitet zbiera się raz na miesiąc i wypowiada opinię, jaką książkę miesiąca uważa za najlepszą i reprezentującą najgodniej piśmiennictwo francuskie.

Opinia Komitetu Instytutu Sequana jest niezależna i dyktowana wyłącznie troską o dobrą sławę twórczości francuskiej.

Wybrane przez Komitet dzieło zostaje nabyte przez Instytut Sequana i natychmiast ponownie wydane w odpowiedniej szacie graficznej, na dobrym papierze dziełowym i estetycznie oprawione.

Książki wydawane przez Instytut Sequana, stanowią zbiór, składający się wyłącznie z nowości wydawniczych. Ukazują się one regularnie raz na miesiąc (12 tomów rocznie) i mogą być nabywane tylko w prenumeracie. W ostatnich 12 miesiącach w cyklu wydawnictw Selection Sequana ukazały się następujące książki:

Romain Roussel: La Vallèe sans printemps.

Roger Vercel: Sous le pied de l'Archange.

Maxence van der Meersch: L'Elu.

C.-F. Ramuz: Le Garçon Savoyard

Edouard Peisson: Le Pilote.

Alexandre Arnoux: Le Rossignol napolitain.

Jacques Chardonne: Romanesques.

Georges Barbarin: Jesusa de Guipuzcoa.

René Laporte: Les Chasses de novembre.

Luc Durtain: Le Globe sous le bras.

M. Constantin-Weyer: La Demoiselle de la Mort.

Rol. Dorgelès: Quand j'étais Montmartrois.

Przedstawicielstwo Instytutu Sequana na Polskę posiada Instytut Wydawniczy Biblioteka Polska, S. A.

Pomyślna sytuacja hutnictwa żelaznego

Wytwórczość hutnictwa żelaznego w całym r. 1937 przedstawiała się jak następuje (w tonach — w nawiasach dane za 1936 r.): surówka 723.836 (584.381), stal 1.450.005 (1.144.543), wytwory walcowniane 1.052.339 (826.075), rury żelazne i stalowe 96.375 (61.422).

Jak widać z tego zestawienia, w całym r. 1937 w porównaniu z r. 1936, wytwórczość surówki wzrosła o 25,6 proc., stali o 26,7 proc., wytworów walcownianych o 26,2 proc. i rur o 56,9 proc.

Eksport wyrobów hutniczych wynosił w grudniu r. ub. 22,289 ton, a więc o 645 t., więcej niż w listopadzie r. ub. Zwiększył się eksport żelaza formowego, uniwersalnego, tamowego, walcówki, blach czarnych i ocynkowanych oraz szyn i akcesorii kolejowych. Zmniejszył się natomiast eksport żelaza sztabowego, stali szlachetnej, zestawów kołowych oraz ich części, innych wyrobów, rur i żelazomanganu.

W kierunkowości eksportu wynikły następujące zmiany: *zwiększył się mianowicie eksport* do Argentyny, Afryki Połudn., Brazylii, Egiptu, Finlandii i Holandii, Indii brytyjskich, Niemiec, Norwegii, Straits Setll, Szwajcarii i Z. S. R. R. *Zmniejszył się natomiast* do Bułgarii, Estonii, Włoch, Japonii, Kolumbii i Malty, Palestyny, Portugalii, Rumunii, Szwecji, Syrii, Siamu i Urugwaju.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 1937 r. wywieziono: wyrobów walcownianych i dalszej obróbki — 214,238 ton, rur 35.495 t., żelazomanganu i surówki 12.478 t. Łączny wywóz wyrobów hutniczych wynosił w 1937 roku 262.211 t., t. j. o 25.259 t. więcej niż w analogicznym okresie 1936 r.

Znaczny wzrost ilości protestów wekslowych

Grudzień r. ub. zaznaczył się wielkim wzrostem ilości zaprotestowanych weksli, a mianowicie z 146.900 w listopadzie ilość ta podniosła się do 172.700 weksli. Wzrost ilości protestów dotyczy równomiernie całego kraju. Suma weksli zaprotestowanych wyniosła 22 mln. zł (listopad — 18 mln. zł.

Prywatny eksport artykułów rolnych — likwiduje się

W związku z obowiązującym już od pewnego czasu zakazem wywozu z Polski większości artykułów rolnych, a mianowicie żyta, pszenicy, owsa i szeregu gatunków jęczmienia — w szybkim tempie postępuje likwidacja prywatnego eksportu artykułów rolnych. Likwidacja ta przyspieszona jest jeszcze trudnościami w pracy, na jakie natrafiają eksportowe firmy żydowskie w Gdańsku.

W Warszawie likwiduje się obecnie największa prywatna firma eksportu płodów rolnych, a mianowicie Polski Eksport Rolny, sp. z o. o. Firma ta eksportowała sama rocznie za około 30 milionów. Przyczyną likwidacji jest wycofanie się kapitału belgijsko - francuskiego, do którego należało to przedsiębiorstwo. Minimalny zakres działalności eksportowej uniemożliwia, rzecz prosta, kapitałowi obcemu uzyskanie pożądanej rentowności i dochodowości.

W warszawskich kołach gospodarczych mówi się jednak o możliwości przejęcia tej firmy przez kapitał krajowy.

BANK

Kupiecko-Kredytowy Spółdzielczy

w Łodzi z ogr. odp.

ul. Piotrkowska 29

P.K.O. 600.020 Tel.: 174-45 i 182-45

PRZEPISY
DLA TRANSAKCYJ GIEŁDOWYCH

zatwierdzone przez Radę Giełdową w dniu 18 stycznia 1938 r. i obowiązujące od dnia 1 lutego 1938 roku.

§ 1. Przepisom niniejszym, o ile strony nie umówiły się inaczej, podlegają transakcje giełdowe (§ 21 statutu) oraz niegiełdowe, jeżeli zostały zawarte między członkami Giełdy i wartościami, dopuszczonymi do obrotu na Giełdzie.

§ 2. Sprzedawca walorów obowiązany jest dostarczyć je nabywcy w jego biurze, o ile nabywca jest bankiem, domem bankowym lub kantorem wymiany; jeżeli nabywca nie należy do tej kategorii członków Giełdy, to jest on obowiązany odebrać zakupione papiery w biurze sprzedawcy.

Jeżli sprzedawcą jest Bank Polski, to nabywca winien odebrać zakupione walory w Banku Polskim.

§ 3. Papiery wartościowe powinny być dostarczone lub odebrane najpóźniej następnego dnia powszedniego po zawarciu transakcji przed godziną 13 m. 30, a w sobotę przed godz. 12 m. 30.

Waluty zagraniczne oraz czeki i wpłaty na zagranicę powinny być dostarczone lub odebrane najpóźniej następnego dnia powszedniego przed godziną jedenastą. Jeżeli strony są członkami Izby Rozrachunkowej, to rozrachunek za sprzedane lub nabyte czeki i wpłaty na zagranicę winien nastąpić następnego dnia powszedniego po zawarciu transakcji na pierwszym posiedzeniu Izby Rozrachunkowej.

§ 4. Jeżeli sprzedawca nie otrzymuje niezwłocznie należności za dostarczone walory, to nabywca obowiązany jest odebrać walory w biurze sprzedawcy w terminie wskazanym w § 3-im.

§ 5. Sprzedawca obowiązany jest dostarczyć walory wskazane w cedule urzędowej lub też zwyczajowo przyjęte.

Przy dostawie kilku rodzajów papierów rachunki i świadectwa pochodzenia winny być sporządzone dla każdego rodzaju papieru oddzielnie.

Dostarczane papiery i świadectwa pochodzenia winny być ułożone w kolejności numerów; świadectwa pochodzenia muszą być wystawione na blankiecie firmowym i podpisane.

§ 6. Zapłatę uskutecznia się w gotowiźnie.

§ 7. Strony uprawnione są, za obopólną zgodą, przekazać odbiór lub dostawę walorów — z wyjątkiem wpłat i dewiz — innej firmie, będącej członkiem Giełdy, odpowiadają jednak solidarnie za wykonanie transakcji.

§ 8. Jeżeli jedna ze stron, uczestniczących w transakcji, nie wykonała zobowiązania lub jeśli nabywca kwestionuje jakość dostarczanych sztuk, to każdej ze stron przysługuje prawo w ciągu 24 godzin wnieść zażalenie do Sądu Rozjemczego, celem jak najszybszego rozstrzygnięcia sporu.

Zażalenie powinno być złożone na piśmie w dwóch egzemplarzach.

§ 9. Do papierów procentowych powinny być dołączone wszystkie niepłatne jeszcze kupony. *Do umówionej ceny za walory dolicza się wartość kuponu bieżącego do dnia zapłaty włącznie po potrąceniu ewentualnego podatku;* każdy miesiąc liczy się 30 dni, rok 360 dni.

Kurs akcji obejmuje wartość kuponu bieżącego; akcje winny być dostarczone z kuponem, wskazanym w cedule urzędowej.

§ 10. O ile przy walorach premiowych dzień dostawy zbiega się z dniem losowania, to dostawa, na żądanie nabywcy, powinna nastąpić w przeddzień ciągnienia, choćby to był dzień zawarcia transakcji.

§ 11. Jeżeli przy transakcjach papierami, podlegającymi losowaniu amortyzacyjnemu, została dostarczona sztuka wylosowana, to strona poszkodowana może żądać zamiany sztuki najpóźniej w ciągu 7-miu miesięcy.

§ 12. Papiery wartościowe, zakwestionowane drogą właściwą, nie są dostarczalne.

Za papiery zakwestionowane (zastrzeżone) należy uważać papiery zastrzeżone prawomocną decyzją władz sądowych bądź też b. Głównego Urzędu Likwidacyjnego, ogłoszoną w Monitorze Polskim, jak również zastrzeżone przez władze śledcze, o czym winno nastąpić również ogłoszenie w Warszawie lub powiadomienie firm warszawskich.

§ 13. Jeżeli zastrzeżenie było ogłoszone przed transakcją, to za skutki zastrzeżnia odpowiada sprzedawca; jeżeli zastrzeżenie było ogłoszone po zawarciu transakcji, to za konsekwencje sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności.

§ 14. Przy transakcjach papierami imiennymi koszty cesji obciążają sprzedawcę.

§ 15. Gdy z powodu wyczerpania arkusza kuponowego danego waloru następuje obwieszczenie o wydaniu nowych arkuszy kuponowych, albo gdy następuje to bez obwieszczenia, to, po upływie 2-ch tygodni od rozpoczęcia wydawania nowych arkuszy kuponowych, odnośne walory powinny być dostarczone z nowymi arkuszami kuponowymi.

Te same zasady mają również zastosowanie przy dostawie papierów wartościowych, które podlegają konwersji, zamianie, przestemplowaniu i t. p.

§ 16. W wypadku uznania przez Sąd Rozjemczy konieczności likwidacji przymusowej zawartej transakcji likwidacja dokonywa się przez maklera przysięgłego, przy czym strona likwidująca może być nabywcą lub sprzedawcą na własny rachunek.

Na karcie umowy makler winien stwierdzić, że transakcja jest przymusową z wymienieniem obu stron, prowadzących spór.

§ 17. Makler, załatwiający likwidację, składa tego samego dnia sprawozdanie w sekretariacie Giełdy, który w ciągu 24 godzin zawiadamia o tym strony.

Różnica kursowa, powstała z likwidacji, po doliczeniu kosztów (kurtaż, stempel, procenty i koszty kancelaryjne) powinna być uregulowana w ciągu 3 dni od dnia likwidacji.

Na żądanie strony poszkodowanej Sąd Rozjemczy może zasądzić zwrot szkód i strat, wynikłych z powodu niedotrzymania umowy.

§ 18. Zlecenia przymusowej likwidacji mają pierwszeństwo przed innymi zleceniami i powinny być udzielone starszemu maklerowi przed rozpoczęciem zebrania.

Jeżeli likwidacja jednego dnia nie może być załatwiona, to dalszy ciąg odbywa się w następnych dniach giełdowych.

Gdyby likwidacja nie mogła być wykonana, to makler składa o tym sprawozdanie Radzie Giełdowej, która rozstrzyga jak postąpić.

§ 19. Jeżeli strona umyślnie opóźnia, utrudnia lub uniemożliwia dotyczącą ją likwidację przymusową, to Sąd Rozjemczy może, na wniosek drugiej strony, skazać winnego na grzywnę z przesłaniem akt Komisji Dyscyplinarnej celem dalszego postępowania.

§ 20. Terminy maksymalne dla czeków i wpłat ustala Rada Giełdowa.

Odsetki zwłoki za przekroczenie terminów maksymalnych określa Sąd Rozjemczy.

Niezależnie od tego reklamujący ma prawo żądać zwrotu szkód i strat według orzeczenia Sądu Rozjemczego.

§ 21. Jeżeli opóźnienie nastąpiło skutkiem siły wyższej, jak strajki, przerwy komunikacji i t. d., to odsetki za czas opóźnienia obowiązują.

§ 22. Zmiany niniejszych przepisów zatwierdza Rada Giełdowa, ogłaszając o tym w sali zebrań giełdowych.

KALENDARZYK
NA LUTY
Bezpłatnych Pokazów
Gotowania Elektrycznością

1 wtorek pokaz gotowania
4 piątek „Dietetyczne pieczenie mięsa"
8 wtorek pokaz gotowania
11 piątek „Smażenie pączków, faworków i racuszków"
15 wtorek pokaz gotowania
18 piątek „Potrawy z mąki i kasz"
22 wtorek pokaz gotowania
o godz. 17-ej

W SALONIE ELEKTROWNI MIEJSKIEJ
w WARSZAWIE, MARSZAŁKOWSKA 150

Wypuszczenie III serii 4% Państwowej Renty Złotej

Dziennik Ustaw przynosi rozporządzenie ministra skarbu o wypuszczeniu III serii 4% państwowej Renty Złotej.

Z dniem 1 lutego r. b. wypuszcza się III serię 4% państwowej Renty Złotej na łączną kwotę imienną 50 milionów złotych w obligacjach na okaziciela po 10 tys. złotych w złocie każda obligacja.

Reszta zostanie spłacona do dnia 1 lutego 1983 r. drogą dwukrotnego, poczynając od 1-go sierpnia r. b. umarzania części obligacyj, wylosowanych w tym celu podług planu umorzenia. Odsetki stałe od Renty w wysokości 4%, płatne są półrocznie z dołu w dniach 1 lutego i 1 sierpnia.

Cenę sprzedażną obligacyj ustala się na złotych 100 za 100 złotych w złocie wartości imiennej. Obligacje Renty mają wszelkie prawa papierów pupilarnych.

Hotel Europejski Sp. Akc. w Warszawie

300 pokoi nowocześnie urządzonych od 8 zł.

Wykwintna restauracja, Kawiarnia i Bar

prowadzone we własnym zarządzie

1922 — 1937

15 LAT POLSKIEGO GÓRNEGO ŚLĄSKA — serca kraju

Mija szósty miesiąc od wygaśnięcia konwencji, ustalającej na lat 15 stan przejściowy w zakresie pozostawania Górnego Śląska w obrębie Państwa Polskiego. Wbrew głosom zza kordonu, Polska potrafiła i potrafi na przyszłość pokierować mądrze pracą swego największego ośrodka gospodarczego i wykorzystać dla ogólnego pożytku — jego niezmierne bogactwa.

Myśl o Śląsku nasuwa się nieodparcie w każdym wypadku, gdy omawiamy szerzej jakiś ważniejszy odcinek życia gospodarczego Polski i dlatego pragniemy na tym miejscu poświęcić parę słów zbilansowaniu tego czego dokonano na Śląsku w ciągu pierwszych 15 lat jego przynależności do Polski.

Właśnie niedawno temu podjął to zadanie *znany publicysta gospodarczy, p. Janusz Ignaszewski*, kierownik wydziału statystycznego Syndykatu Hut Żelaznych. W jednym z pism gospodarczych omówił on z właściwą sobie przejrzystością, prostotą i wnikliwością dorobek gospodarczy, kulturalny i ogólnospołeczny Górnego Śląska w ramach państwowości polskiej.

Jak należy ocenić ogólnie ten dorobek? „Gdy się... zważy w jak trudnych warunkach znalazł się Górny Śląsk bezpośrednio po wojnie, jak wielkie wyrwy w normalnym bytowaniu tej najbardziej uprzemysłowionej części Polski poczynił okres plebiscytu i zrywu powstańczego o wolność, gdy się uświadomi, w jak wielkim zaniedbaniu znajdowały się wówczas drogi lądowe i wodne, z jak znacznymi trudnościami walczyć musiały polskie władze kolejowe w związku z odcięciem od polskiej sieci komunikacyjnej węzłów: bytomskiego i gliwickiego, jak dotkliwy był brak mieszkań i szkół i gdy się wreszcie wyrówna to wszystko z obecnym stanem rzeczy — to każdy bezstronny obserwator przyznać musi, że pierwszych 15 lat przynależności do Polski Śląsk nie zmarnował".

Dalej tak pisze *p. Ignaszewski* o rezultatach i znaczeniu tych 15 lat pod względem gospodarczym:

„Podstawa gospodarczego życia Górnego Śląska, źródłem jego znaczenia i twórczego rozmachu jest przemysł. Gęsto rozsiane zakłady, jak kopalnie węgla, huty żelazne i cynkowe oraz warsztaty przeróbcze nadają Śląskowi właściwe mu, dostojne piętno. Górny Śląsk to wielka kuźnia pracy, która zasila całą Polskę w coraz to nowe źródła energii, stwarza nowe narzędzia i warsztaty oraz zbroi w nowy rynsztunek bojowy, stając się tym samym głównym filarem, na którym opiera się siła gospodarcza i polityczna państwa. Im lepiej zagospodarowany, zorganizowany i przygotowany do przyszłych zadań będzie Śląsk, tym silniejsza będzie Polska. Wyniki osiągnięte przez przemysł zasługują przeto na specjalną uwagę.

Wydobycie węgla kamiennego, stanowiącego jedną z najpoważniejszych pozycyj w bilansie polskiej gospodarki przemysłowej, a zwłaszcza w obrocie handlowym z zagranicą, wyniosło w ciągu lat 15 około 380 milionów ton. W tym samym okresie hutnictwo żelazne Śląska wytworzyło 10,5 milionów ton stali surowej, hutnictwo cynku przeszło 1.5 mln. ton, ołowiu przeszło 400.000 ton. Imponujące rozmiary osiągnęła również wytwórczość produktów węglopochodnych, związków azotowych, wytworów przemysłu żelazo - przeróbczego, materiałów wybuchowych i t. d.

Ogólnie biorąc, w omawianym czasokresie wartość śląskiej produkcji górniczo-hutniczej łącznie z pozostałymi działami przemysłu, rzemiosła oraz gospodarki rolnej i leśnej szacować można na dziesiątki miliardów złotych".

A życie kulturalne i społeczne?

„W wyniku piętnastoletniej, mozolnej pracy w tym zakresie, zanika stopniowo ponura szarzyzna, dominująca do niedawna w przemysłowym okręgu Górnego Śląska, a najbliższe otoczenie potężnych zakładów przemysłowych, dzięki zieleni i kwiatom, stając się miłe dla oka, oddziaływa też dodatnio na stan zdrowotności. W miejscach, na których przed kilku jeszcze laty były nieużytki, wyrosły monumentalne budowle — osypiska zamienione zostały w piękne „zieleńce, ogródki skwery i parki".

Z kolei parę cyfr, ilustrujących osiągnięcie w tej dziedzinie; a przede wszystkim na szeroką skalę podejmowane roboty publiczne:

„Globalnie wziąwszy w pierwszym piętnastoleciu wybudowano w województwie śląskim: dróg kolejowych około 200 klm., nowych dróg bitych 300 klm., przebudowano dróg bitych na nawierzchnie ulepszone 600 klm., ilość ogródków działkowych wzrosła do 11.000, izb mieszkalnych przybyło 46.000, a kubatura nowowybudowanych szkół osiągnęła milion metrów sześciennych. Dzięki wspaniałej budowie wodociągu w Maczkach, wykonanej kosztem 20 mln. zł, o wydajności 50.000 mtr. sześc. dziennie, mogła Polska z chwilą wygaśnięcia Konwencji Genewskiej, zrezygnować z korzystania z rurociągów, leżących po stronie niemieckiej, a zaopatrujących poprzednio w wodę do picia kilkanaście gmin powiatów katowickiego i świętochłowickiego.

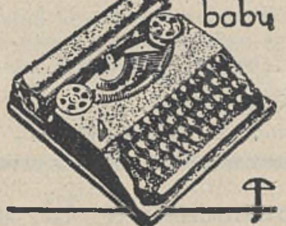
Na roboty publiczne, to jest gmachy dla urzędników i instytucyj, domy mieszkalne, kolonie robotnicze, szkoły średnie i powszechne, drogi i mosty, koleje, regulację rzek i t. p. wydano w pierwszym piętnastoleciu w województwie śląskim. sumarycznie licząc, pół miliarda złotych.

Inwestycje te, które w znacznej części usunęły dotkliwy brak pomieszczeń i stworzyły odpowiednie warunki bytu dla społeczeństwa śląskiego, nie wyczerpuja jednakże wszystkich, częściowo już bardzo palących potrzeb tej dzielnicy, których realizacja wymagać będzie nakładu kilkuset milionów złotych.

Wyniki, osiągnięte w pierwszym piętnastoleciu pracy Śląska w ramach państwowości polskiej, pozwalają żywić nadzieję, że w miarę gospodarczego rozwoju Rzeczypospolitej wzrastające zapotrzebowanie na podstawowe surowce, którymi ta dzielnica dysponuje, pociągnie za sobą wzrost znaczenia i dobrobytu Śląska, a co za tym idzie, umożliwi zaspokojenie dających się obecnie odczuwać potrzeb".

MASZYNY do pisania PODRÓŻNE

HERMES baby

Najnowsze konstrukcje

Wyrób szwajcarski

Jeneralne przedstawicielstwo

H. Halpern i S-ka

Warszawa

Mazowiecka 11

Tel. 619-11

MASZYNY do sumowania „PRECISA"

Fabr. E. PAILLARD & Co
Yverdon. — St. Croix
Wysokość 6cm. Waga 3.8 kg.
Cena zł. 290.—

Fabryka „P R E C I S A"
SEENGEN.

Własne warsztaty reperacyjne

O rozwój przedsiębiorstw shiphandlerskich

Związek Izb Przemysłowo - Handlowych badał ostatnio sprawę warunków rozwoju przedsiębiorstw shiphandlerskich zajmujących się *dostawą dla statków morskich wszelkich artykułów spożywczych, technicznych i nawigacyjnych*, nabywanych w przedsiębiorstwach położonych wewnątrz kraju.

Związek Izb stwierdził, że w interesie Portu Gdyńskiego leży wyeliminowanie dorywczych dostawców, natomiast odpowiednie zorganizowanie silnych i solidnych firm shiphandlerskich. Należy bowiem umożliwić statkom łatwe i korzystne pokrycie swego zapotrzebowania. Przyczynia się to do rozwoju i spopularyzowania portu, co jest szczególnie ważne wobec silnej konkurencji innych portów, a z drugiej strony tą drogą organizowany handel stanowi poważną gałąź handlu eksportowego. Z tych powodów wszystkie porty, a między innymi także Gdynia, przywiązują dużą wagę do rozwoju firm zaopatrujących statki i udzielają im daleko idącego poparcia, stawiając w zamian duże wymagania co do kwalifikacyj moralnych, materialnych i fachowych. Rozwój przedsiębiorstw shiphandlerskich Gdyni na tym odcinku jest dość znaczny, zwłaszcza, że pozyskane zostały dostawy na statki zagraniczne, nie tylko w portach polskiego obszaru celnego, ale i w portach zagranicznych, co pozwoliło na osiągnięcie poważnej cyfry *obrotów, sięgających około 2-ch milionów złotych miesięcznie.*

Próby bezpośrednich dostaw przez producentów na statki nie dały zadowalających rezultatów, co w konsekwencji prowadzi do unikania przez statki czynienia zakupów w Gdyni i kierowania zapotrzebowania do portów zagranicznych.

Ze względu na konieczność poparcia dalszego rozwoju firm shiphandlerskich Związek Izb wysunął *postulat zwolnienia dostaw towarów przeznaczonych na zaopatrzenie statków od podatku obrotowego* na równi z towarami eksportowymi zagranicę.

POMYŚLNY ROK

(ad) Informacje poniższe otrzymaliśmy od p. inż. A. Dunina, dyrektora Polskiego Związku Przemysłowców Matalowych.

Miniony rok 1937 przyczynił się do wyjątkowo jaskrawego podkreślenia i uwypuklenia roli przemysłu metalowego w Polsce. Szybki rozwój obrotów życia gospodarczego na całym świecie obejmował swym wpływem Polskę w tym roku w znacznie silniejszej mierze, niż szereg innych państw, o wiele nawet od nas potężniejszych na polu gospodarczym. Wielkie inwestycje państwowe pociągnęły za sobą wzrost ożywienia w przemyśle prywatnym, co szczególnie dało się odczuć właśnie w przemyśle metalowym i to zasadniczo we wszystkich jego działach. Spowodowały to rosnące zamówienia w związku z przeprowadzanymi inwestycjami, konieczność realizacji potrzeb w zakresie obronności państwa, postępy motoryzacji i t .d.

Te wszystkie względy sprawiły, że krajowy przemysł metalowy stanął na czele wszystkich gałęzi naszej wytwórczości pod względem zatrudnienia. Kiedy w końcu listopada 1936 r. przemysł metalowy dawał zatrudnienie 125.888 robotnikom (uwzględniając tylko zakłady przemysłowe większe, t. zn. zatrudniające przynajmniej po 20 robotników) i w tym momencie zajmował drugie miejsce po przemyśle włókienniczym, skupiającym przy swych warsztatach 146.315 robotników, to po roku, a więc w końcu listopada r .ub. przemysł metalowy stał już na czele ze swoimi 155.102 robotnikami wobec 150.963 robotników włókienniczych. Nie umniejsza doniosłości tego przesunięcia, iż na jeseni (sierpień — wrzesień) włókiennictwo zatrudniało jeszcze o kilkuset ludzi więcej.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że ogromna większość, bo 131.662 robotników w przemyśle metalowym pracowało (listopad r. ub.), przeciętnie po 6 dni w tygodniu, a więc tylko niewielki odsetek zatrudniony był częściowo i to też przeważnie większą część tygodnia. Takimi rezultatami nie może się poszczycić żadna inna gałąź przemysłu polskiego.

Brak w tej chwili jeszcze dokładnych danych co do bilansu produkcyjnego przemysłu metalowego w 1937 r. W każdym razie stwierdzić można, że np. produkcja żelaznych nitów i sworzni wzrosła ilościowo w porównaniu z 1936 r. o mniej więcej 75%, bo z 2.083 ton do 3.593 ton. (dane za 11 miesięcy). Produkcja różnych wyrobów śrubowych żelaznych, podniosła się o około 20%, produkcja gwoździ — o około 10% i t. d.

Jaka była sytuacja przemysłu metalowego przy końcu 1937 r.? Ostatnie miesiące roku były okresem niezwykle intensywnego zbytu w odlewnictwie, a szczególnie w dziedzinie urządzeń sanitarnych. Przy wielkim zapotrzebowaniu krajowym nie zaniedbywano eksportu, notując po utracie dobrego rynku palestyńskiego nowe sukcesy eksportowe na rynkach, nie objętych dotąd naszą ekspansję. Również zauważyć się daje zwiększenie zapotrzebowania na wyroby odlewni maszynowych, jak i w omówionych poprzednio odlewniach żeliwa. Charakterystycznym przejawem ogólnogospodarczego wzrostu koniunkturalnego była sytuacja przemysłu obrabiarek, gdzie większość fabryk ma zapewnione zamówienia na dłuższy okres czasu. W związku z tem fabryki obrabiarek przeprowadzają u siebie szereg inwestycyj. Przemysł przystąpił do produkcji nowych typów obrabiarek wcale dotąd nie budowanych w Polsce. Zapewnioną robotę na szereg miesięcy ma dział konstrukcyj żelaznych i produkcja objęta mechaniką precyzyjną. Daje się również zauważyć wzrost konsumpcji maszyn do szycia, a zadawalające zatrudnienie cechuje fabryki śrub, kotłów i maszyn młynarskich.

Specjalnych kilka słów należy się jednak przemysłowi narzędziowemu. Jak wiadomo, za kilka dni, ściśle 5 lutego polski przemysł narzędziowy obchodzi na pozór skromny, a jakże doniosły w swej historii jubileusz 5-lecia swego istnienia. W 1933 r. bowiem, z uruchomieniem organizacji branżowej p. n. Grupa Producentów Narzędzi Polskiego Związku Przemysł. Met. rozwinęła się właściwie działalność tego przemysłu, dotąd bardzo słaba. W ciągu tych pięciu lat ustalone zostały możliwości produkcji i zbytu poszczególnych narzędzi, przeprowadzono planowy podział produkcji między wszystkie fabryki krajowe i zorganizowano sprzedaż — bez najmniejszego nacisku, bez żadnych sankcyj w stosunku do członków organizacji.

Program produkcji krajowego przemysłu narzędziowego powiększony został z kilkunastu typów narzędzi, budowanych w 1932 r. do przeszło 1000, jakie buduje się obecnie. Mimo spadku cen narzędzi w okresie 5 l. mniej więcej 35%, wartość produkcji wzrosła z niespełna 3 miln. zł. na 39,4 miln. zł. w 1937 r. Stopień pokrycia zapotrzebowania rynku krajowego, który przed tym nie przekraczał nigdy 10%, osiągnął w 1937 r. poważną cyfrę 87%. Cała rozbudowa przemysłu narzedziowego odbyła się w warunkach najzupełniej swobodnej konkurencji członków Grupy, rozbudowa warsztatów odbywała się bezpomocy finansowej ze strony Państwa, ale zato sprzedaż napotykała stale na rosnącą konkurencję zagranicy, korzystającej do dnia dzisiejszego z coraz większych kontyngentów.

Zaznaczyć trzeba, że w poszczególnych działach przemysłu narzędziowego obserwujemy w ostatnich czasach niezmiernie znamienny objaw interesowania się eksportem, że zatem kalkulacja produkcji przez jej właściwe zracjonalizowanie doprowadzona została do poziomu, pozwalającego na wytrzymanie międzynarodowej konkurencji ze szczególnie groźnym i silnym przemysłem niemieckim.

Jeśli mowa na koniec o naszym przemyśle metalowym, to nie sposób pominąć najpopularniejszy dziś problem polskiego życia gospodarczego: motoryzację. Ubiegły rok przyniósł duże postępy krajowego przemysłu motoryzacyjnego. Montownia Lilpopowska przechodzi coraz bardziej na produkcję krajową, zasilając nasz przemysł wzrastającymi zamówieniami. Państwowe Zakłady Inżynierii mają za sobą rok pełen niezaprzeczalnych sukcesów produkcyjnych, a pomocniczy przemysł motoryzacyjny zaczyna odgrywać coraz poważniejszą rolę.

Rok bieżący, choć nie zapowiada bodaj żadnych rewelacyjnych zmian, przyniesie jednak niewątpliwie dalsze postępy produkcji krajowej, a że sprawa ta leży na sercu czynnikom decydującym zarówno ze względów wojskowych, jak i ogólnych, komunikacyjnych, najlepszym dowodem jest niedawne przemówienie sejmowe min. komunikacji J. Ulrycha mówiące o niezbędności dla Polski przynajmniej 3—4 fabryk i montowni samochodów, dzielących między siebie zapotrzebowanie rynku w zakresie poszczególnych typów pojazdów mechanicznych. Przemówienie to komentowane było powszechnie jako zapowiedź niedalekiej już chwili rozpoczęcia budowy dalszych fabryk samochodów w kraju. Sprawa ta wywołała oczywiście, jeżeli naprawdę jest aktualna — wielę hałasu, wiele sprzeciwów i zastrzeżeń, nie mniej jednak prędzej czy później dojdziemy do momentu, kiedy istniejąca dotąd fabryka i montownia samochodów nie będą wystarczać na zaspokojenie potrzeb rynku wewnętrznego.

DOM BANKOWY

D. M. SZERESZOWSKI

WARSZAWA

Żelazna Brama Nr. 1

Adres tel. „Szereszbank"

Warsz. Tow. Handlu Herbatą
A. Długoszęcki i W. Wrześniewski S. A.
Warszawa

Adres Centrali: Warszawa, Al. Jerozolimskie Nr. 119 (dom własny).

Władze Spółki:

Rada Nadzorcza:
Jan Bielski
Henryk Filipowicz
Feliks Górski
Inż. Jerzy Hirszowski
Jan Strzembosz
Dr. Wacław Wrześniewski

Zarząd:
Władysław Wrześniewski
Wacław Bronowski
Jan Lewandowski
Inż. Leon Buszkowski
Maria Byszewska

Czynności firmy: Pakownia i sortownia herbaty oraz handel hurtowy i detaliczny herb.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski i Bank Towarzystw Spółdzielczych.
Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: akcyjny — zł 900.000.—; rezerwowy — zł 205.911.33; zapasowy — 290.127.84.
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 6.000 akcyj okazic. à zł 150.— nomin.
Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: 1931 — 10%, 1932 — 10%, 1933 — 1936 — 8%.
Miejsce i Nr. wpisu do rejestru handlowego: Warszawa Nr. VIII 1389.

Warszawskie Towarzystwo „MOTOR"
Spółka Akcyjna
Zakłady Chemiczno-Farmaceutyczne

Rok założenia, Oddziału Wód Mineralnych — 1824;

Zawiązanie Spółki Akcyjnej—1900 r.

Adres Centrali: Warszawa, Marszałkowska 23.

Czynności Przedsiębiorstwa: Produkcja preparatów chemiczno-farmaceutycznych.
Miejsce i numer wpisu do Rejestru Handl.: Warszawa, B I p. 19.
Zrzeszenia i organiz. gospod., do których firma należy: Związek Przemysłu Chemicznego Rzeczypospolitej Polskiej.
Banki, z którymi firma pracuje: Bank Polski, Pocztowa Kasa Oszczędności.
Kapitał akcyjny i inne własne kapitały w sumie zł 1.200.000.—.
Obrót w ostatnim roku w sumie zł: 2.800.000.—.
Wysokość zysków bilans. za ostatnie 3 lata w sumie zł: 425.000.—.
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 10.000.— à 120.— zł.
Wysokość dywidendy za ostatnie 3 lata: 1934 r. — 6%, 1935 r. — 4½%, 1936 r. — 5%.

Bank Związku Spółek Zarobkowych
Sp. Akc.

Rok założenia: 1886.

Adres: Centrala: Poznań, Plac Wolności 15.

Oddziały: Bydgoszcz, Grudziądz, Katowice, Kielce, Kraków, Lwów, Łódź, Piotrków, Sosnowiec, Toruń, Warszawa, Wilno, Gdańsk.

Władze firmy:

Rada Nadzorcza:

Wacław Staniszewski — prezes
Dr. Włodzimierz Seydlitz — zast. prezesa
Adam Nowakowski — sekretarz
Franciszek Maciejewski — zast. sekretarza
Stefan Barcikowski
Władysław Jenner
Brunon Sikorski
Józef Targowski
Władysław Zakrzewski
Dr. Antoni Żółtowski
Stefan Baczewski

Zarząd:

Broniewski Witold — prezes
Dyr. Legis Adolf
Dyr. Łopuszański Eugeniusz
Dyr. Przesmycki Mikołaj

Czynności Banku: Wszelkie czynności w zakres bankowości wchodzące.
Banki, z którymi Instytucja pracuje: krajowe i większe zagraniczne.
Kapitał akcyjny i inne własne kapitały: zł 21.040.215.
Kapitał zakładowy Spółki wynosi 20 milionów złotych, podzielony jest na akcje po 100 złotych i składa się:
1) z uprzywilejowanych akcyj imiennych serii A, nominalnej wartości 2.500.— zł;
2) z uprzywilejowanych, również imiennych akcyj serii B, nominalnej wartości 250.000.— zł;
3) z akcyj zwyczajnych serii C, brzmiących na okaziciela, nominalnej wartości 19.247.500.— zł;
4) z uprzywilejowanych akcyj imiennych serii D, nominalnej wartości 500.000.— zł.
Suma wkładów i rach. bieżących (salda kredytowe) 78.073.560.—.
Suma weksli zdyskontowanych: 45.783.989.—.
Suma rachunków bieżących (salda debetowe): 30.564.448.—.

Bank Francusko - Polski
Banque Franco - Polonaise
Francuska Spółka Akcyjna
Paris, 15 rue des Pyramides

Rok założenia: 1920.

Adres Centrali i Oddziałów: Warszawa, ul. Czackiego 4. Katowice, Poznań, Gdańsk, Gdynia.

Czynności Banku: wszelkie czynności bankowe, Bank Dewizowy.
Kapitał akc.: 50.000.000 frc. fr. Kapitały rezerw.: 16.258.910 frc.
Suma bilansowa w ostatnim roku operac. 294.808.191 frc. fr.
Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 100.000.— à 500 frc. wpłacono po 250 frc. fr.
Wysokość dywidendy za ostatnie 5 lat: 1932 — 1933 — 1934 4%, 1935 — 1936 — 4%.
Suma wkładów i rach. bież. (salda kredytowe): 171.643.150 frc.
Suma weksli zdyskontowanych: 66.515.813 frc. fr.
Rada Nadzorcza:

M. J. Noulens, à Paris
M. A. Bénac, Administrateur de la Banque de Paris et des Pays-Bas, à Paris.
M. P. Bavière, Administrateur de la Banque de l'Union Parisienne, à Paris.
M. André Goüin, à Paris.
M. André Homberg, Président Honoraire de la Société Générale, à Paris.
M. Jacques de Neuflize, Président de la Societé des Mines et Usines à Zincs de Silésie.
M. E. Oudot, Directeur de la Banque de Paris et des Pays-Bas, à Paris.
M. Prince Poniatowski, à Paris
M. Louis Spiess, Industriel, à Varsovie
M. Jacques de Vaux, Censeur de la Société Générale de Crédit Industriel et Commercial, à Paris.

Dyrekcja:
Directeur Général: M. Edmond Spitzer.
Directeur: M. G. Trachier.
Directeur: M. R. Nantas.
Secrétaire Général: M. H. Plantet.

HOTEL BRÜHL

WARSZAWA, ul. Fredry 12 vis-a-vis Ogr. Saskiego
Telefon Centrala 5-48-00

woda bieżąca, zimna i gorąca, centralne ogrzewanie, — telefon w każdym pokoju, — absolutna cisza!

Położenie Gospodarcze Polski w listopadzie 1937 r.

w oświetleniu Banku Gospodarstwa Krajowego

— Według ostatniego przeglądu miejscowego Banku Gospodarstwa Krajowego rok 1937 zaznaczył się w Polsce silniejszym wzrostem produkcji i obrotów niż poprzednie lata pokryzysowe. Produkcja przemysłowa w niektórych gałęziach, a zwłaszcza w dziale dóbr wytwórczych, osiągnęła wzgl. przekroczyła najwyższy dotąd poziom wytwórczości z lat 1928/29.

Wrost produkcji i obrotów został sfinansowany w dużej mierze z odbudowanych rezerw kapitałowych życia gospodarczego przy stosunkowo niewielkim wykorzystaniu kredytu bankowego. Ponieważ jednocześnie wkłady w instytucjach finansowych wykazały poważny wzrost, przekraczający w roku bieżącym pół miliarda złotych, płynność rynku pieniężnego wmogła się bardzo silnie, co umożliwiło dwukrotną w ciągu roku powszechną obniżkę oprocentowania wkładów bankowych.

Zwłaszcza miesiąc listopad przyniósł dalszy wzrost płynności rynku pieniężnego, wynikający z jednej strony ze wzmożonego dopływu wkładów, z drugiej zaś sezonowego spadku zapotrzebowania kredytowego na cele produkcyjne. *Przyrost wkładów* zaznaczył się we wszystkich grupach instytucyj finansowch w Pocztowej Kasie oszczędności wkłady oszczędnościowe zwiększyły się o prawie 10 miln. zł. a pozostałości na rachunkach czekowych o poważną kwote 43,1 miln. zł. W Banku Gospodarstwa Krajowego przyrost wkładów wynosił 11,3 miln. zł, a w Państwowym Banku Ralnym ok. 8 miln. zł. Wzrosły również wkłady w bankach prywatnych oraz komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach kredytowych.

Wystąpiło żywsze zainteresowanie dla *papierów wartościowych*, przyczyniając się do większych obrotów papierami procentowymi i wyraźnej poprawy ich kursów. Dzięki wzrastającej płynności dokonany mógł być dalszy krok na drodze potanienia kredytu przez obniżkę w grudniu stopy dyskontowej i lombardowej Banku Polskiego, za czym, po obniżce oprocentowania wkładów, poszła również zniżka stopy procentowej od kredytu, którą zapoczątkowały Bank Gospodarstwa Krajowego i Pocztowa Pocztowa Kasa Oszczędności.

Działalność kredytowa banków prywatnych w listopadzie wzrostła głównie w dziale dyskonta weksli. Wzrost sumy kredytów krótkoterminowych wykazały również bilanse banków państwowych. Poszukiwany był w dalszym ciągu średnio i długoterminowy kredyt inwestycyny dla przemysłu. Wypłacalność w przemyśle i handlu bydła na ogół zupełnie dobra. Odsetek weksli protestowanych po wzroście w październiku nieco się obniżył. Jednak wobec dość słabego przebiego sprzedaży sezonowych wyrobów branży włókienniczej obserwowano w ośrodkach tego przemysłu dążenie do prolongat terminów wekslowych.

Również rynek pozabankowy wykazywał w listopadzie dużą płynność, wskutek czego w niektórych ośrodkach, jak np. w Łodzi, nastąpiła zniżka stopy procentowe w obrotach pywatnych. Na giełdach pieniężnych zaznaczyło się w listopadzie ożywienie obrotów przy wyraźnej zwyżce papierów o stałym oprocentowaniu zarówno walorów państwowch jak i emisyj banków i towarzystw kredytowych.

W produkcjo przemysłowej rozmiary szerszego osłabienia były stosunkowo niewielkie. Lekki spadek wydobycia i zbytu *węgla* w kraju wynika głównie z mniejszej ilości dni roboczych; nieco silniej natomiast obniżył się eksport węgla. *Hutnictwo* utrzymało wysoki stan wytwórczości bez większych zmian. Niezbyt korzystnie kształtuje się sezon zimowy w przemyśle *włókienniczym* ze względu na słabszą sprzedaż wyrobów, zwłaszcza w dziale wełnianym. Zatrudnienie fabryk po zakończeniu produkcji sezonowej doznało ograniczenia. Dobrze zatrudniony był natomiast przemysł *chemiczny*. Kończący się sezon w budownictwie spowodował poza tym ograniczenie ruchu w przemyśle *mineralnym*. *Odlewanie metali* zmniejszyły sezonowo swoje zatrudnienie. Również w przemyśle *drzewnym* zaznaczył się spadek sprzedaży materiałów budowlanych, natomiast wywóz drzewa i wyrobów drzewnych wykazał poważniejszą zwyżkę.

Stan zatrudnionych w przemyśle w końcu października był o przeszło 100 tysięcy wyższy niż w tym samym czasie 1936 r. W ciągu listapada liczba zatrudnionych zaczęła wykazywać sezonowy spadek, a stan zarejestrowanych *bezrobotnych* zaczął się wzrastać.

W rolnictwie korzystny poziom cen ziemiopłodów został na ogół utrzymany.

Najmilszy lokal w stolicy

WINIARNIA - DANCING

Karczma pod Kogutem

otwarty całą noc

Warszawa, ul. Jasna 6 Tel. 647-24

Thieme, Greülich i Ścigalski
Kantor Wymiany

Warszawa, Krakowskie Przedmieście Nr. 9 Tel. 295-18.

Kupno: Papierów procentowych i akcyj, Banknotów zagranicznych, Monet złotych i srebrnych. Zlecenia giełdowe. Kolektura Polskiej Loterii Państwowej.

KOMUNALNY BANK KREDYTOWY

Poznań, ul. 27 Grudnia 8

INSTYTUCJA PRAWA PUBLICZNEGO
O PUPILARNEJ PEWNOŚCI

Załatwia wszelkie czynności,
wchodzące w zakres bankowości

Zagadnienie Krajowych Tworzyw Hutniczych i program surowcowy Wspólnoty Interesów

Inż. Bronisław Kowalski, wygłosił niedawno nader interesujący odczyt na ten temat na zaproszenie Stowarzyszenia Inżynierów i Techników woj. śląskiego w Katowicach. Ze względu na niezmienioną aktualność tych uwag przytaczamy je w w streszczeniu za jednym z ostatnich numerów czasopisma fachowego „*Hutnik*". *(Red.)*.

Analiza obecnego stanu hutnictwa polskiego w porównaniu z rozwojem hutnictwa w krajach sąsiednich nie prowadzi do wniosków optymistycznych. Rozwój polskiej produkcji hutniczej pozostaje poza rozwojem produkcji najbliższych sąsiadów, stosunek produkcji surówki żelaznej do produkcji stali surowej kształtuje się mniej korzystnie, spożycie jest znacznie niższe. Wytwórczość hutnicza w Polsce oparta jest w 50% na surowcach importowanych. Stosunek produkcji stali surowej w roku 1936 do roku 1913 w Polsce wynosi 69,8, w Niemczech — 136,8, w Z. S. R. R. — 386,2, a w Czechosłowacji 126,9. Stosunek produkcji surówki do produkcji stali surowej w roku 1936 wynosi dla Polski 51,1, dla Niemiec — 79,9 i t. d. Wreszcie spożycie żelaza na głowę ludności w 1935 r. wynosiło w Polsce 21 kg, w Niemczech 145 kg., w Z. S. R. R. — 59 kg, w Czechosłowacji — 48 kg. Obecna struktura zużycia tworzyw hutniczych przy obecnych cenach nie zapewnia hutnictwu możliwości korzystania z najtańszych źródeł surowcowych. Cena tony żelaza zawartego w złomie i rudzie kształtuje się następująco: ruda krajowa — 56 zł, złom krajowy — 51 zł, ruda zagraniczna — 86 zł, złom zagraniczny — 160 zł. Zużywając dla produkcji stali ok. 50% zagranicznych tworzyw, przy poważnym udziale złomu w imporcie, hutnictwo polskie w okresie wysokich cen światowych nie ma możności korzystania z taniego surowca krajowego. Zwiększenie zużycia złomu krajowego nie jest możliwe, ze względu na nikłość zapasów, zwiększeniu zaś zużycia rud krajowych stała dotąd na przeszkodzie powszechna opinia, że Polska nie posiada rud w dostatecznej ilości, by umożliwić ich eksploatację, w szerszej, niż dotychczas skali.

Koszt surowców dla produkcji 600.000 ton stali surowej (ilość preliminowana przez Wspólnotę Interesów na 1937 r.) — przy wsadzie 40% surówki i 60% złomu wynosi 75.310.000 zł. Przyjąwszy, że zasoby rudy krajowej i umożliwiłby zastąpienie przywozu rud zagranicznych i złomu produkcją krajową, przy podwyższeniu udziału surówki we wsadzie martinowskim do poziomu 70%, otrzyma się — przy założeniu tego samego układu cen — koszt w wysokości 60.730.000 zł. Porównanie więc rezultatów obu powyższych założeń daje zmniejszenie kosztów surowca na tonę wlewka ze 125 zł na 101 zł, czyli o 24 zł, po uwzględnieniu zaś różnic w kosztach przerobu, zmniejszenie kosztów produkcji jednej tony stali surowej o 21 zł. Uwzględniając inne czynniki, korzyści realizacji drugiego założenia przy obecnym układzie cen i dostatecznych zasobów rud krajowych, a więc korzyści przy produkcji tychże 600.000 ton stali na wsadzie 70% surówki na rudach krajowych i 30% złomu krajowego — będą następujące: oszczędności produkcyjne — 12.380.000 zł., zwiększenie obrotów krajowych — 25.000.000 zł, oszczędność w dewizach — 36.000.000 zł., zwiększenie zatrudnienia — 550 urzędników i 5.350 zatrudnionych robotników więcej. Niezbędne inwestycje w zakresie kopalnictwa rud, jak i budowy i przebudowy wielkich pieców oraz koksowni, jak w końcu urządzeń i produkcji surowców ubocznych— dla produkcji 600.000 ton stali szacowane są na 15.700.000 zł, przeto koszt ich niewiele przekracza roczną oszczędność na produkcji.

Realizacja programu surowcowego Wspólnoty Interesów jest równoznaczna z realizacją programu odkryć poważniejszych zasobów rud krajowych. Stwierdzone dotychczas zasoby rud polskich wystarczyłyby do niewielkiego zwiększenia zużycia krajowych tworzyw hutniczych, nie wystarczyłyby jednak, by móc na nich oprzeć szerszy program zastosowania w hutnictwie surowców krajowych. W tych warunkach program surowcowy Wspólnoty musiał zostać rozłożony na etapy — zwiększenie zużycia surowców krajowych z istniejących już źródeł, poszukiwania geologiczne rud i rozwiązanie zagadnienia eksploatacji dokonanych odkryć.

W zakresie pierwszego etapu zwiększono wydobycie własnych kopalń rud w okręgu częstochowskim, przeprowadzono niezbędne inwestycje dla powiększenia zużycia rud krajowych z kopalń własnych oraz podjęto prace nad rozszerzeniem zużycia rud darniowych. Cele te osiągnięto dzięki budowie wielkiego pieca w hucie Piłsudski i zorganizowaniu skupu rud darniowych. Wzrost udziału rud krajowych w 1937 r. dokonany został przy jednoczesnym poważnym zwiększeniu produkcji surówki.

Początkowo (1931 r.) oceniano zbadane, możliwe i prawdopodobne zasoby rud krapowych na 165 milionów ton, co w przeliczeniu na zawarte w tych rudach żelazo miało dać około 50 milionów ton. Nie dawało to oczywiście podstawy do zbytniego optymizmu odnośnie bogactw rudnych kraju. Badania, które pozwoliły na taką ocenę przeprowadzane były jednak nader fragmentarycznie. W ogóle badania geologiczne ziem polskich prowadzone były zawsze na ogół przypadkowo i dorywczo, a i one prowadziły do poważnych odkryć, tylko, że poszukiwania za naftą dały odkrycie znacznych zasobów gazów ziemnych, poszukiwania za rudą — odkrycia złóż pirytów. Warunkiem szybkiego rozwiązania szeregu zagadnień surowcowych w Polsce jest więc bardziej praktyczne podejście do zagadnień geologicznych. Konieczną jest m. in. rewizja ustawodawstwa górniczego i reforma odnośnych studiów.

Kampania poszukiwań rudnych rozpoczęta została przez Wspólnotę w 1937 r. na wiosnę. Prace poszukiwawcze podjęto w Małopolsce płd., na Wołyniu i w górach Świętokrzyskich, osiągając dotąd poważne wyniki na tym pierwszym terenie. Stwierdzony pas rudonośny, wchodzący w skład południowego skrzydła „fałdu Czarnorzeki — Chełm — Kokocz" ma szerokość zmienną od 50—600 km. Drugi kompleks rudonośny (kredowy) odkryty został w fałdzie Chełm — Kokocz. Najciekawszą z odkrytych formacji rudonośnych kredowych jest formacja Stempiny. Na zbadanym obszarze zapasy rud formacji Stempin wynoszą ok. 5 mln. ton rudy na km² przy głębokości do 30 m., co w sumie czyni odkrycia szczególnie ciekawymi z punktu widzenia eksploatacyjnego.

Odkryte pasy rudonośne posiadają korzystne położenie, gdyż przebiegają w odległości około 20 km. od linii kolejowej Tarnów — Rzeszów i są przecięte dwiema linami kolejowymi, dwoma gazociągami i trzema rzekami. Zgęszczenie ludności — duże. Następnym etapem będzie teraz zagadnienie eksploatacji. Przeprowadzone badania pozwalają się spodziewać pomyślnych rozwiązań. Trzecim wreszcie etapem realizacji programu jest zmiana dotychczasowej struktury wsadu wielkopiecowego i wsadu martinowskiego.

Stwierdzić jeszcze na zakończenie wypada, iż cały ten program prac Wspólnoty podjęty został częściowo. Fakt ten z punktu widzenia całości produkcji hutniczej w Polsce jest objawem w wysokim stopniu korzystnym.

JULIAN GLASS

SKŁADY ŻELAZA

Centrala: Warszawa, Al. Jerozolimska Nr. 41

Telefony: 9-82-71, 9-82-83, 9-95-99, 9-91-96.

Adres telegraficzny: „JOTGLASS" — Warszawa

SKŁADY:

ul. Sokołowska 27 tel. 3.35-74
ul. Prądzyńskiego 26a, tel. 2.12-75
Pl. Grzybowski 8, tel. 5.33-38

ODDZIAŁY:

Białystok, Artyleryjska 9, tel. 6-19
Łódź, 11-go Listopada 107, tel. 187-58

Żelazo handlowe, bednarskie i budowlane (betonowe), blachy żelazne: czarna i ocynkowana, belki żelazne dwuteowe, (dźwigary) i korytkowe (ceowe). Stal Griffel do robót żelbetonowych.

Tydzień giełdowy

Słabszą tendencję, jaka dawała się zauważyć w tygodniu bieżącym we wszystkich prawie działach na Giełdzie Warszawskiej, przypisuje się dalszej realizacji zysków, która zwykle w stopniu silniejszym występuje w końcu miesiąca.

W dziale dewizowym notowania były wyższe. Wyjątkowo tylko dewiza na Paryż, zgodnie z notowaniami giełd zagranicznych silnie zniżkowała.

W dziale pożyczek państwowych zniżka dotknęła wszystkie prawie papiery. Nieco większe straty poniosły za bardzo dotychczas forsowane pożyczki premiowe. Przy innych pożyczkach różnice były minimalne, nie przekraczały bowiem 25 gr. Poprawę natomiast wykazała Państw. Poż. Konwersyjna, która z kursu zeszłotygodniowego 68.50 doszła do 69.

Dział prywatnych papierów lokacyjnych był znacznie mniej ożywiony. Listy zast. Ziemskie Warsz. w połowie tygodnia obniżyły się nieco, lecz pod koniec odzyskały poziom poprzedni. 4½% listy zast. Poznań. Ziemstwa Kred. serii K. notowane były o 1.50 wyżej od Ziemskich Warszawskich. Z listów zast. Miejskich 5% m. Warszawy (stare) straciły na kursie 1.62. 5% L. Z. 1933 r. drobne wykazywały wahania i w rezultacie obniżyły się o 13 gr. Z listów prowincjonalnych obracano 5% m. Częstochowy 1933 r. po kursie o 2 zł. niższym od poprzedniego. 5% m. Łodzi 1933 r. raz jeden zanotowano o 25 gr. niżej, niż w tygodniu ubiegłym. Takaż zniżkę wykazały również 5% m. Piotrkowa.

Z obligacyj magistrackich notowane były 6% m. st. Warszawy VIII i IX poz. oraz 6% m. Łodzi.

W dziale akcyj zniżka przybrała większe rozmiary gdyż dochodziła do 2 złotych, jak to miało miejsce przy akc. Warsz. Tow. Kopalń Węgla. Akcje Banku Polskiego, Lilpopy oraz Ostrowieckie straciły 1.50 na kursie. Przy innych akcjach różnice były nieznaczne. Jedynie akcje Żyrardowskie wydatnie się podniosły, dochodząc do 75 z kursu zeszłotygodniowego 66.50.

RUCH KURSÓW.

Dewizy: Amsterdam 294.05 — 293.95 — 294.60 — 294.45; Bruksela 89.20—89.10 — 89.20 — 89.12; Gdańsk 100; Helsingfors 11.66 — 11.67; Kopenhaga 117.75 — 117.90; Londyn 26.36 —26.41—26.39; Mediolan 27.73; 5.27⅝ — 5.27⅜ — 5.27⅝; Nowy Jork telegraficzny 5.27⅝ — 5.27¾ — 5.27⅝ — 5.27¾; Oslo 132.55 — 132.45; Paryż 17.64 — 17.12 — 17.22; Praga 18.53 — 18.51 — 18.52; Sztokholm 135.85 — 136.20 — 136.05; Zurych 122 — 121.90 — 122.10 — 121.95.

Papiery państwowe: 3% Prem. Poż. Inwestycyjna I em. 82.50 — 80.75 — 81; serie I em. 90 — 91 — 89.75 — 90; 3% Prem. Poż. Inwestycyjna II em. 83 — 81 — 81.75; serie II em. 92 — 90.50; 4% Prem. Poż. Dolarowa 42 — 42.25 — 41.60; 4% Poż. Konsolidacyjna (odc. większe) 67.75 — 68.13 — 68; (odc. drobne) 67 — 67.25 — 67; 5% Poż. Konwersyjna 68.75—69; 5% Konwers. Poż. Kolejowa 66 — 65.75 — 66; 4½% Wewnętrzna Poż. Państwowa 1937 r. 65.63 — 65—65.50; (odc. po zł. 100) 65.25 — 64.88; L. Z. Państw. Banku Rolnego: 7% — 83.25; 8% — 94; L. Z. i Obl. Banku Gospodarstwa Krajowego: 5½% — 81; 7% — 83.25; 8% — 94; 8% Oblig. Budowlane — 93.

Prywatne papiery lokacyjne: 4½% L. Z. Tow. Kredyt. Ziemskiego w Warszawie serii V 63.25 — 62.75 — 63.50; 4½% L.Z. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego serii K. 64.75 — 64.50; L. Z. Tow. Kredyt. Miejskiego w Warszawie: 5% — 71 — 70.38; 5% 1933 r. 69.75 — 70.25 — 69.38; 5% L. Z. m. Częstochowy 1933 r. 61.50 — 61.25 — 61.50; 5% L. Z. m. Kielc 1933 r. 59.50; 5% m. Łodzi 1933 r. 64.75; 5% L. Z. Piotrkowskiego Tow. Kredyt. Miej. 1933 r. 60.75.

Akcje: Bank Polski 117 — 115.50 — 117.50 — 116; Bank Zachodni 33; Warsz. Tow. Kopalń Węgla 32.75 — 31; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 37.50 — 37; Lilpop, Rau i Loewenstein 65 — 63.50; Modrzejów 15.50 — 14 — 15; Ostrowiec 57 — 55.50; Starachowice 39.75 — 38 — 38.30; Haberbusch i Schiele 50 — 49.25; Żyrardów 66.50 — 75; Lombard 103.

Kursy nieurzędowe.

Papiery procentowe: 3% Renta Ziemska po 5000 zł. 66.50 — 61; po 1000 zł. 66.50 — 59.50; po 500 zł. 66.50 — 62.25; po 100 zł. 70 — 69.

Akcje: Cerata 33; Sole Potasowe 22; Kijewski i Scholtze 16; Radocha 31; Puls 78; Strem 4.50; Przemysł Chemiczny 34.50; Nitrat 156; Grodzisk 35; „Elektryczność" 65; P. T. E. 4; Elektr. Dąbrowska 41; Elektrownia Krakowska 30; Elektr. w Pruszkowie 64; „Siła i Światło" 59.50; Ciechanów 52; Chodorów 97— 98; Częstocice 36; Gosławice 27.50; Lublin 60; Ostrowite 50; Strzyżów 70; Trawniki 85; Wysoka 38; Wołyń 22; Cegielski 32.50; Pierwsza Fabr. Lokomotyw 58; Parowozy 13.50; Pocisk 86; Rohn i Zieliński 10.25; Rudzki 11.75; Unia 20; Zieleniewski 33.50; Nobel V em. 26.50; „Elibor" 35; Jabłkowscy 34.50; Mirkowska Fabr. Pap. 85; Lombard 103.

Radomskie
Towarzystwo Elektryczne
Spółka Akcyjna
Tel. 21-00, 21-01 i 21-02
P. K. O.
145626

Hotel Continental
POZNAŃ
ul. św. Marcina 36—tel.: 20-09, 21-59, 28-35
Spełnia wszelkie wymagania turyzmu europejskiego
Centrum miasta
Doskonała usługa
Cena pokoju od zł. 5
100 pokoi z bieżącą wodą i telefonami
Własność p. chambelana
STANISŁAWA TURNO

LOSOWANIA

Bony Funduszu Inwestycyjnego

po zł 25 wart. nom.

W dniu 27 stycznia 1938 r. wylosowane zostały do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone Nr:

4206 11814 12263 21270 30560 33225 34643

we wszystkich 10-ciu seriach, wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. 89, poz. 694).

Wylosowane bony wykupywane są przez Kasy Urzędów Skarbowych po zł 100 za bon 25-złotowy.

Losowanie książeczek P. K. O.

Dnia 15 stycznia 1938 roku odbyło się w Centrali P.K.O. w Warszawie 47 z rzędu losowanie książeczek na premiowane wkłady oszczędnościowe Serii I-ej.

Po zł. 1.000 otrzymają właściciele następujących książeczek: 6266 9492 34732 35592 37033 37943 41149 43066.

(Dokończenie na str. 28).

(Dokończenie ze str. 27).

Książeczki premiowane Serii I-ej, wylosowane dawniej, a niezrealizowane: nr 30599.

Dnia 25 stycznia 1938 roku odbyło się w Centrail P.K.O. w Warszawie 36- te z rzędu losowanie książeczek na premiowane wkłady oszczędnościowe Serii II-ej.

Po zł 1.000 otrzymają właściciele następujących książeczek: 50343 51795 53688 53733 54715 56740 57195 57917 58900 58948 59023 59257 59367 59523 59873 61953 62938 64564 65223 67775 69230 75361 78581 78603 80774 81251 83708 84395 84422 84484 85041 86848 90465 95456 95471 95878 96045 97800 98719 99569 100042 100113 101105 101404 101639 103198 103465 103527 104326 105497 106704 106856 107276 108031 108169 109532 110694 110854 112104 113089 113527 114607 115419 116110 116323 117726 118170 118556 118644.

Książeczki premiowane Serii II-ej, wylosowane dawniej, a niezrealizowane: nr. 79773.

Dnia 27 stycznia 1938 r odbyło się w P. K. O. pierwsze publiczne premiowanie na wkłady oszczędnościowe serii V-tej grupy A.

W premiowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkładki za ubiegły kwartał w terminie do dnia 31 grudnia 1937 r.

Premie po zł 500 padły na nr nr 400617 413439 420161 441175 444021 457081.

Premie po zł 250 padły na nr nr 400231 400709 404244 409969 411612 411672 412665 416546 421931 428609 430194 430955 435500 435897 435913 436387 437412 443823 447774 449764 451533 451554 462763 463351 406941.

Premie po zł 100 padły na nr nr 400108 400320 400443 400503 401102 401194 401583 402042 402273 404719 405315 405659 405989 406369 406440 407306 408758 409846 410350 411134 412878 412903 412975 414662 414775 416145 416358 416693 417342 417378 418996 421484 421597 422366 422670 423488 424288 425535 425546 426137 426929 427496 427921 428939 429674 431561 431580 431615 432452 433196 435499 435703 436438 436996 437239 437250 437330 437615 439417 440330 441156 443125 443272 443783 443988 444028 444169 445215 446512 449010 449392 449586 451743 451848 452075 452536 452660 453505 454416 455133 455220 455368 455387 456594 458206 458475 458932 459297 460078 460113 460776 463101.

Premie po zł 50 padły na nr nr 400061 400205 400309 401314 401655 401854 401887 402287 402775 402788 403535 403567 404110 404649 404926 405007 405420 405579 405891 405993 406112 406124 406215 406230 406373 406431 406469 406600 406687 407100 407130 407510 407531 407947 408018 408534 408645 408653 408813 408813 408890 408892 409099 409920 410762 410770 410846 411425 412223 412364 412915 413164 413224 413486 414240 414310 414331 415249 415570 416205 416458 416651 416669 416759 418094 418373 418503 418518 418540 418552 418661 418975 418986 419300 419848 419980 420232 420419 420469 420784 421063 421373 421686 421818 422386 422750 423262 423289 423660 423676 423812 424482 424600 424603 424844 425059 425764 425891 426105 426245 427111 427833 427985 428114 428115 428208 428707 428821 429147 429149 429395 429420 429569 429817 430337 430452 430468 431042 431143 431369 431511 431532 431724 431856 432080 432163 432344 432438 432525 433689 434104 434462 435243 435331 435375 435602 436034 436103 436269 436316 437995 438194 438207 438260 438520 438614 439106 439203 440204 440374 440550 440653 440741 441072 441130 441158 441263 441320 441365 441376 441715 441853 442262 442326 442492 443185 443245 443398 443805 443975 444043 444129 444560 444889 444961 445207 445347 447286 447900 448180 448329 449248 449477 449488 449754 449801 449831 449976 450001 450011 450206 450314 450916 451401 451945 451946 451979 452124 452267 452365 452381 452851 452990 453265 453498 453708 453843 454035 454221 454317 454461 454841 455004 455011 455475 455671 456077 456174 456303 456507 456516 456694 457003 457450 458024 458073 458078 458311 458471 458499 458684 458988 459807 459820 459958 460018 460317 461113 461443 461471 461758 461999 462621 462679 462780 463005 463131 463454 449595.

Ogółem padło 371 premii na sumę 30.850 zł

O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych serii V-ej jest stały wzrost liczby premii w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym po otrzymaniu premii książeczki nie tracą swej wartości, lecz, nadal biorą udział w następnych premiowaniach, pod warunkiem regularnego opłacania dalszych wkładek.

Realizacja kuponów 6% Oblig. Poż. Konwers. m. Łodzi 1934 r.

Kupony płatne od 6% Obligacji Pożyczki Konwersyjnej m. Łodzi 1934 r. realizuje **Komunalna Kasa Oszczędności m. st. Warszawy Centrala, ul. Traugutta 5.**

Dom Bankowy

Józef Skowronek i S-ka

Bank Dewizowy

Warszawa, Świętokrzyska 25

Telefony: 228-68, 506-34, 584-17, 601-50 i 644-55.

Adres telegr. „Belgunion"

Transakcje bankowe w najszerszym zakresie

Zastrzeżone papiery

Zastrzeżenia Urzędu Śledczego

Urząd Śledczy **ostrzega** przed nabyciem, zamianą lub przyjęciem na zastaw.

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej I em.
Ser. 8110 Nr 31, Ser. 12550 Nr 20, Ser. 16998 Nr 16—20, Ser. 21599 Nr 34.

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej II em.
Ser. 12782 Nr 44, Ser. 16998 Nr 13—18.

4% Prem. Poż. Dolarowej
Nr Nr 516650 1061155.

Urząd Śledczy **odwołuje** zastrzeżenia dotyczące:

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej I em.
Ser. 12782 Nr 39—41 43—44.

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej II em.
Ser. 8629 Nr 40 — 41, Ser. 10084 Nr 26—29, Ser. 11645 Nr 11, Ser. 11656 Nr 44. Ser. 11812 Nr 31—32, Ser. 12982 Nr 19, Ser. 14222 Nr 39—44, Ser. 14310 Nr 31, Ser. 14314 Nr 32 —33, Ser. 14603 Nr 31, Ser. 15832 Nr 5—6, Ser. 16260 Nr 2, Ser. 16739 Nr 2—3, Ser. 17353 Nr 2—3, Ser. 17996 Nr 2, Ser. 18728 Nr. 33, Ser. 22065 Nr 39—40.

4% Prem. Poż. Dolarowej.
Nr Nr 370089—90.

6% Poż. Narodowej

Na zł 100 — Nr 2760458.
Na zł 50 — Nr 811133.

8% Poż. Dillonowskiej
Na dol. 1.000 Nr 17821

(Urząd Śledczy Nr V. 144/38, Nr K. D. VII-751/37 Nr. V. 175/38 z dn. 25, 27 i 29.I. 1938 roku).

Zastrzeżenia Sądowe

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie **wzbronił** wypłat oraz dokonywania tranzakcyj:

5% Państw. Poż. Konwers. 1924 r.

Po zł 1.000 Nr Nr 4063918 4063920 4087540—43 4194753 4249644—46 4311550.

Po zł 500 Nr Nr 4070127 4142678 4193468.

Po zł 100 Nr Nr 3506493—500 3506503—04 4258334.

Po zł 50 Nr Nr 268188 3193234—37 3384458.

Po zł 10 — Nr Nr 3011823 3564151 3641511.

Świad ułamk. po zł 1 Nr Nr 554810—11.

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie **unieważnił**

5% Państw Poż. Konwers. 1924 r.
Na zł. 2.000 Nr 4351897.

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie **wzbronił** wypłat oraz dokonywania tranzakcyj:

5% L. Z. m. Łodzi Ser. X K.
Na zł. 3.000 Nr 110447.
Po zł 200 Nr Nr 24456 24506.

Ministerstwo Skarbu **wzbroniło** wypłat oraz dokonywania tranzakcyj:

4½% L. Z. Tow. Kredyt. Ziem. w Warszawie.

Po rb. 3.000 — Nr Nr 444 1896 3617 5575 12590 13320 14343 17725 25970 27858 29714 183986—87 184603—04 186304 189943 300809 301363 301371—72 301420—27.

Po rb. 1.000 — Nr Nr 34439 352669 354990 — 91 355051 355053—56.

Po rb. 500 — Nr 85402.

Do Urzędu Długów Państwa **wpłynęły wnioski o unieważnienie:**

6% Poż. Narodowej

Po zł 100 Nr Nr — 2203717 2203788 2361561—62 2382240 —41 2975583.

Po zł 50 Nr Nr — 298554 298578—79 1077888.

(Monit. Pol. Nr Nr 17, 18, 19 i 21 z dn. 22, 24, 25 i 27.I. 1938 r.).

Kursy tranzakcyjne ze stycznia 1938 roku, notowane na giełdzie pieniężnej w Warszawie

Cyfra pierwsza oznacza kurs najniższy, druga najwyższy.

Dewizy

Amsterdam	293.45 — 295.30
Bruksela	89.— — 89.50
Gdańsk	100
Helsingfors	11.65 — 11.70
Kopenhaga	117.50 — 118.10
Londyn	26.32 — 26.47
Mediolan	27.73 — 27.77
Montreal	5.27
Nowy Jork czek	5.26 5/8—5.27 5/8
Nowy Jork telegraficzny	5.26 7/8—5.27 3/4
Oslo	132.30 — 132.90
Paryż	17.12 — 17.95
Praga	18.50 — 18.53
Sztokholm	135.70 — 136.40
Zurych	121.85 — 122.25

Papiery państwowe

3% Prem. Poż. Inwestycyjna I em.	78.25 — 83.—
3% Prem. Poż. Inwestycyjna I em. (ser.)	88.50 — 92.—
3% Prem. Poż. Inwestycyjna II em.	78.— — 83.50
3% Prem. Poż. Inwestycyjna II em. (ser.)	89.— — 93.—
4% Prem. Poż. Dolarowa (Dolarówka)	41.60 — 42.75
4% Poż. Konsolidacyjna (odc. większe)	66.50 — 68.25
4% Poż. Konsolidacyjna (odc. drobne)	65.25 — 67.25
4½% Wewnętrz. Poż. Państw.	64.— — 66.—
4½% Wewnętrz. Poż. Państw. (odc. 100 zł)	63.50 — 65.63
5% Poż. Konwersyjna	66.50 — 69.—
5% Konwersyjna Pożyczka Kolejowa	64.50 — 66.25
7% L. Z. Państw. Banku Rolnego	83.25
8% L. Z. Państw. Banku Rolnego	94.—
5½% L. Z. i Oblig. Komun. B. G. K.	81.—
7% L. Z. i Oblig. Komun. B. G. K.	83.25
8% L. Z. i Oblig. B. G. K.	94.—
8% Oblig. Budowl. B. G. K.	93.—

Prywatne papiery lokacyjne:

8% L. Z. funtowe Tow. Kred. Przem. Pol.	80.—
4% L. Z. Ziemskie — VI S.	54.75 — 56.—
4½% L. Z. Ziemskie V S.	62.75 — 64.75
8% L. Z. Ziemskie (gwarant.) dol.	76.—
4% L. Z. Poznańskiego Ziemstwa Kred.	52.—
4½% L. Z. Poznańsk. Ziemst. Kred. ser. L.	60.75 — 64.50
4½% L. Z. Poznańsk. Ziemst. Kred. ser. K.	64.50 — 64.75
4½% L. Z. m. Warszawy	65.— — 66.50
5% L. Z. m. Warszawy	69.25 — 72.—
5% L. Z. m. Warszawy z 1933 r.	68.— — 70.25
5% L. Z. m. Częstochowy	—
5% L. Z. m. Częstochowy z 1933 r.	61.25 — 63.50
5% L. Z. m. Kalisza	—
5% L. Z. m. Kalisza z 1933 r.	58.25
5% L. Z. m. Kielc z 1933 r.	59.50
5% L. Z. m. Lublina	—
5% L. Z. m. Lublina z 1933 r.	58.— — 59.—
4½% L. Z. m. Łodzi	—
5% L. Z. m. Łodzi	63.— — 66.25
5% L. Z. m. Łodzi z 1933 r.	61.63 — 65.—
5% L. Z. m. Piotrkowa z 1933 r.	57.75 — 61.—
5% L. Z. m. Radomia z 1933 r.	58.— — 59.25
4½% Obligacje m. st. Warszawy V poż.	—
6% Obligacje m. st. Warszawy VI poż.	72.50 — 76.50
6% Oblig. m. st. Warszawy VIII i IX poż.	69.50 — 73.50
5½% Obligacje m. st. Warszawy VII poż.	—
6% Oblig. m. Łodzi	69.—
5% Obligacje Pol. Banku Komunal. II em.	67.50
5% Oblig. Pol. Banku Kom. III—IV em.	—

Akcje:

Bank Handlowy	—
Bank Polski	113.50 — 120.—
Bank Zachodni	33.—
Powszechny Bank Kred.	—
Puls	—
Siła i Światło	—
Częstocice	36.— — 40.—
Dobre	—
Warsz. Tow. Fabr. Cukru	35.75 — 38.75
Warsz. Tow. Fabr. Cukru (ex kupon)	36.25 — 37.50
Nieledew	—
Warsz. Tow. Kop. Węgla	30.— — 33.—
Granat	132.50
Lilpop	61.25 — 65.—
Modrzejów	14.— — 16.—
Norblin	73.— — 85.—
Ostrowiec	54.50 — 58.—
Starachowice	34.75 — 40.—
Haberbusch	49.— — 50.—
Wysoka	—
Kluczewska Fabr.	—
Żyrardów	60.— — 79.—
Lombard	103.— — —

Kursy orientacyjne z dnia 31 stycznia 1938 r. notowane na giełdzie pieniężnej w Warszawie

Kurs pierwszy oznacza „sprzedaż" drugi — „kupno".

Dewizy:

Berlin	212.97 — 212.11
Gdańsk	100.20 — 99.80
Mediolan	27.84 — 27.64
Montreal	5.28 1/8 — 5.25 5/8
Tel - Aviv	26.54 — 26.40
Wiedeń	99.20 — 98.80

Banknoty:

Belgi belgijskie	89.48 — 89.05
Dinary jugosłow.	—
Dolary Stanów Zjedn.	5.27 1/2 — 5.25
Dolary kanadyjskie	5.27 — 5.24 1/2
Floreny holenderskie	296.02 — 294.30
Franki francuskie	17.53 — 17.13
Franki szwajcarskie	122.55 — 121.75
Funty angielskie	26.54 — 26.38
Funty palestyńskie	26.20 — 25.95
Guldeny gdańskie	100.20 — 99.80
Korony czechosłow.	17.60 — 16.90
Korony duńskie	118.39 — 117.55
Korony estońskie	—
Korony norweskie	133.23 — 132.25
Korony szwedzkie	136.73 — 135.75
Leje rumuńskie	—
Lewy bułgarskie	—
Liry włoskie	21.50 — 20.60
Łaty łotewskie	—
Marki fińskie	11.73 — 11.25
Marki niemieckie	105.— — 101.—
Pengö węgierskie	—
Szylingi austriackie	99.50 — 98.50

Pożyczki państwowe:

3% Prem. Poż. Inwestyc. I em. (ser.)	—
3% Prem. Poż. Inwestyc. II em.	—
5% Państw. Poż. Konwersyjna	69.— — 68.75
5% Konwers. Poż. Kolejowa	—

Listy zastawne towarzystw kredytowych:

7% Tow. Kredyt. Przemysłu Polskiego	81.— — 80.—
8% Tow. Kredyt. Przemysłu Polskiego	—
4% Ziemskie w Warszawie s. VI	55.— — 54.—
4½% Ziemskie w Warszawie s. V	—
8% Ziem. w Warszawie gwarantowane dol.	80.— — 78.—
4% Pozn. Ziem. Kredyt.	56.— — 55.—
4½% Pozn. Ziem. Kredyt. ser. „L"	64.50 — 64.—
4½% Pozn. Ziem. Kredyt. ser. „K"	64.50 — 64.—
4½% m. Warszawy	66.— — 65.—
5% m. Warszawy	—
5% m. Warszawy	—
5% m. Warszawy z 1933 r.	—
5% m. Warszawy 1936 r.	70.— — 69.—
5% m. Częstochowy	64.— — 63.50
5% m. Częstochowy 1933 r.	62.— — 61.50
5% m. Kalisza	61.— — 59.50
5% m. Kalisza 1933 r.	60.— — 59.25
5% m. Kielc 1933 r.	60.— — 58.—
5% m. Lublina	62.— — 60.—
5% m. Lublina 1933 r.	60.— — 59.50
4½% m. Łodzi	62.— — 60.—
5% m. Łodzi	67.— — 66.—
5% m. Łodzi 1933 r.	—
5% m. Piotrkowa	63.— — 62.—
5% m. Piotrkowa 1933 r.	60.50 — 60.—
5% m. Płocka	69.— — 67.—
5% m. Radomia	59.— — 58.—
5% m. Radomia 1933 r.	58.— — 57.—

Obligacje komunalne:

I 4½% Poż. Konwers. m. Warszawy	—
II 4½% Poż. Konwers. m. Warszawy	80.— — 75.—
III 4½% Poż. Konwers. m. Warszawy	80.— — 75.—
V 4½% Poż. Konwers. m. Warszawy	59.50 — 58.50
VII 5¼% Poż. Konwers. m. Warszawy	69.— — 68. -
VI 6% Poż. Konwers. m. Warszawy	77.— — 76.50
VIII i IX 6% Poż. Konwers. m. Warszawy	—
8% Poż. Szkolna z 1925 r. S. I. — IV	—
5% Poż. Konwers. m. Łodzi 1934 r. ser. B.	—
6% Poż. Konwers. m. Łodzi 1934 r. ser. A.	67.50 — 66.50
4½% Oblig. (świad. tym.) Banku Akcept.	101.— — 100.—
5% Oblig. konwers. Pol. Banku Komun. II em.	71.— — 70.—
5% Oblig. konwers. Pol. Banku Komun. III e.	79.— — 78.—
5% Oblig. konwers. Pol. Banku Komun. IV e.	79.— — 78.—
5½% Oblig. (gwar.) Pol. B-ku Kom. VI e.	82.— — 81.—

Tabela wartości Kuponu bieżącego od następujących papierów procentowych:

	Nazwa papieru procentowego	Data płatności	Luty 16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
3%	Prem. Poż. Inwestycyjna I. i II. em.	1/1-1/5 1/9	0.375	0.38333	0.39166	0.40	0.40833	0.41666	0.425	0.43333	0.44166	0.45	0.45833	0.46666	0.475
4%	L. Z. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego	1/1-1/7	0.50	0.51111	0.52222	0.53333	0.54444	0.55555	0.56666	0.57777	0.58888	0.60	0.61111	0.62222	0.63333
4½%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy, Łodzi, Poznania. Ziem. Kredyt., Wileńskiego B. Z. Oblig. m. st. Warszawy. Państw. B-ku Rolnego (40 i pół letnie)	„	0.5625	0.575	0.5875	0.60	0.6125	0.625	0.6375	0.65	0.6625	0,675	0,6875	0.70	0.7125
5%	Poż. Konwersyjna. Konwers. Poż. Kolejowa, L. Z. Tow. Kred. miast: Częstochowy, Kalisza, Kielc, Lublina, Łodzi, Piotrkowa, Płocka, Radomia, Siedlec, Warszawy, Wilna, Zachodnio-Polskiego Tow. w Poznaniu, Wileńskiego B-ku Ziem. i Oblig. Kom. B-ku Kredyt. w Poznaniu	„	0.625	0.63888	0.65277	0.66666	0,68055	0.69444	0.70833	0.72222	0.73611	0.75	0.76388	0.77777	0.79166
5½%	Oblig. m. st. Warszawy	„	0.6875	0.70277	0.71805	0.73333	0.74861	0.76388	0.77916	0.79444	0.80972	0.825	0.84027	0.85555	0.87083
6%	Poż. Narodowa: Oblig. m. st. Warszawy	„	0.75	0.76666	0.78333	0.80	0.81666	0.83333	0.85	0.86666	0.88333	0.90	0.91666	0.93333	0.95
7%	L. Z. i Oblig. Melioracyjne Państw. B-ku Rolnego, Oblig. Mieszkaniowe m. Poznania	„	0.875	0.89444	0.91388	0.93333	0.95277	0.97222	0.99166	1.01111	1,03055	1.05	1.06944	1.08888	1.10833
8%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj. (Ulen w dol.). L. Z. Państw. B-ku Rolnego, Poż. Szkolna m. st. Warszawy	„	1.—	1.02222	1.04444	1.06666	1.08888	1.11111	1.13333	1.15555	1.17777	1.20	1.22222	1.24444	1.26666
4½%	Wewnętrz. Poż. Państwowa 1937 r.	1/2-1/6-1/10	0.1875	0.20	0.2125	0.225	0.2375	0.25	0.2625	0.275	0.2875	0.30	0.3125	0.325	0.3375
4%	Prem. Poż. Dolarowa (Dolarówka) dol. 5	1/2-1/8	0.00833	0.00888	0.00944	0.01	0.01055	0.01111	0.01166	0.01222	0.01277	0.01333	0.01388	0.01444	0.015
4%	Oblig. Komunalne i Kolejowe Banku Gospodarstwa Krajowego	1/4-1/10	1.50	1.51111	1.52222	1.53333	1.54444	1.55555	1.56666	1.57777	1.58888	1.60	1.61111	1.62222	1.63333
4½%	Oblig. B-ku Gospod. Krajowego	„	1.6875	1.70	1.7125	1.725	1.7375	1.75	1.7625	1.775	1.7875	1.80	1.8125	1,825	1.8375
5%	L. Z. Tow. Kred. Miejsk. we Lwowie	„	1.875	1.88888	1.90277	1.91666	1.93055	1.94444	1.95833	1.97222	1.98611	2.—	2.01388	2.02777	2.04166
7%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj. L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego (w funtach)	„	2.625	2.64444	2.66388	2.68333	2.70277	2.72222	2.74166	2.76111	2.78055	2.80	2.81944	2.83888	2.85833
7½%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj. bankowe	„	2.8125	2.83333	2.85416	2.875	2.89583	2.91666	2.9375	2.95833	2.97916	3.—	3.02083	3.04166	3.0625
8%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego (w funtach), Oblig. m. Poznania z 1926 r.	„	3.—	3.02222	3.04444	3.06666	3.08888	3.11111	3.13333	3.15555	3.17777	3.20	3.22222	3.24444	3.26666
4%	L. Z. Akc. B-ku Hipot. we Lwowie, Oblig. m. Krakowa	1/5-1/11	1.16666	1.17777	1.18888	1.20	1.21111	1.22222	1.23333	1.24444	1.25555	1.26666	1.27777	1.28888	1.30
4½%	L. Z. Akc. B-ku Hipotecznego we Lwowie	„	1.3125	1.325	1.3375	1.35	1.3625	1.375	1.3875	1.40	1.4125	1.425	1.4375	1.45	1.4625
5%	Oblig. Polsk. Banku Komunalnego II, IV L. Z. Akc. B-ku Hipotecznego we Lwowie	„	1.45833	1.47222	1.48611	1.50	1.51388	1.52777	1.54166	1.55555	1.56944	1.58333	1.59722	1.61111	1.625
7%	Pożyczka zagraniczna w lirach włoskich	„	2.04166	2.06111	2.08055	2.10	2.11944	2.13888	2.15833	2.17777	2.19722	2.21666	2.23611	2.25555	2.275
4%	Pożyczka Konsolidacyjna	15/5-15/11	1.01111	1.02222	1.03333	1.04444	1.05555	1.06666	1.07777	1.03888	1.10	1.11111	2.12222	1.13333	1.14444
3%	Państwowa Renta Ziemska	1/6-1/12	0.625	0.63333	0.64166	0.65	0.65833	0.66666	0.675	0.68333	0.69166	0.70	0.70833	0.71666	0.725
7%	Oblig. m. Poznania z 1928 r.	„	1.45833	1.47777	1.49722	1.51666	1,53611	1.55555	1.575	1.59444	1.61388	1.63333	1.65277	1.67222	1.69166
4%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie	22/6-22/12	0.60	0.61111	0.62222	0.63333	0.64444	0.65555	0.66666	0.67777	0.68888	0.70	0.71111	0.72222	0.73333
4½%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie	„	0.675	0.6875	0.70	0.7125	0.725	0.7375	0.75	0.7625	0.775	0.7875	0.80	0,8125	0.825
6%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. (we frankach)	„	0.90	0.91666	0.93333	0.95	0.96666	0,98333	1.—	1.01666	1.03333	1,05	1.06666	1.08333	1.10
4%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj.., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	30/6-31/12	0.51111	0.52222	0.53333	0.54444	0.55555	0.56666	0.57777	0.58888	0.60	0.61111	0.62222	0.63333	0.64444
4½%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj. L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	„	0.575	0.5875	0.60	0.6125	0.625	0.6375	0.65	0.6625	0.675	0.6875	0.70	0.7125	0.725
7%	L. Z. Banku Gospodarstwa Krajowego	„	0.89444	0.91388	0.93333	0.95277	0.97222	0.99166	1.01111	1.03055	1.05	1.06944	1.08888	1.10833	1.12777
8%	L. Z. Banku Gosp. Kraj., Oblig. Budowlane Banku Gospodarstwa Krajowego	„	1.02222	1.04444	1.06666	1,08888	1.11111	1.13333	1.15555	1.17777	1.20	1.22222	1.24444	1.26666	1.28888

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 93, tel. 6-38-19. **ADMINISTRACJA:** ul. Ś-to Krzyska Nr 25, w Domu Bankowym „Józef Skowronek i S-ka, Spółka Komandytowa", tel. 506-34. Administracja czynna z wyjątkiem świąt i niedziel od godz. 9-ej do 16-ej. Konto P. K. O. Nr 27111. **DZIAŁ OGŁOSZEŃ:** Warszawa, Mazowiecka 3 m. 16, tel. 2-16-82. **WARUNKI PRENUMERATY:** w Warszawie i na prowincji: rocznie: zł. 20.—, półrocznie: zł. 10.—, kwartalnie: zł. 5.—, miesięcznie: zł. 1.80. Zagranicą rocznie: zł. 26.—. Numer pojedynczy 50 groszy. **CENA OGŁOSZEŃ:** strona zł. 800.— 1/2 strony zł. 450.—, 1/4 strony zł. 250.—, 1/8 strony zł. 200.—, 1/16 strony zł. 150.—. Drobne ogłoszenia: po złotych 1 za wiersz milim. lub jego miejsce.

Redaktor: Jerzy Słupecki. **Wydawca: H. Polikier.**

Drukarnia Dziennikarska, Warszawa, Ogrodowa 39/41, tel. 3-22-17.